جمهوري سوچ جي ترجمان
ABC
CARTL
Daily
AWAMI SOACH
Karachi
روزاني
عوامي سوچ
ڪراچي
چيف ايڊيٽر:
حاجي محمد حنيف ميمڻ
ايڊيٽر:
سيد گل شاهه
جلد 16 | آچر 20 سيپٽمبر 2026ع بمطابق 07 ربيع الثاني 1448هه | قيمت: 20 | شمارو 339

وڏي وزير سان پي اي اي جي هڪ وفد جي ملاقات، صوبي ۾ ايويشن جي ترقياتي منصوبن جي هڪ جامع پيڪيج جو جائزو

جنهن جي اڳواڻي ان جو ڊائريڪٽر جنرل ائير وائيس مارشل ذيشان سعيد ڪري رهيو هو جنهن ۾ صوبي ۾ ايويشن جي ترقياتي منصوبن جي هڪ جامع پيڪيج جو جائزو ورتو ويو

تجويز ڪيل گرين فيلڊ ايئرپورٽ، جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ ڪراچي جي بهتري ۽ توسيع، حيدرآباد ايئرپورٽ جي اپ گريڊيشن ۽ سول ائويشن ٽريننگ انسٽيٽيوٽ (CATI) حيدرآباد کي پاڪستان جي پهرين مخصوص ائويشن يونيورسٽي ۾ تبديل ڪرڻ شامل آهي

ملاقات ۾ سنڌ جي ايويشن بنيادي ڍانچي کي مضبوط ڪرڻ، مسافرن جي سهولتن ۽ رابطن کي بهتر بڻائڻ، ايئرپورٽ جي گنجائش وڌائڻ، آپريشنل حفاظت کي وڌائڻ ۽ ايويشن سان لاڳاپيل تعليم ۽ مهارتن کي وڌائڻ تي ڌيان ڏنو ويو

پي اي اي جي وفد وڏي وزير کي منصوبن جي صورتحال بابت بريفنگ ڏني ۽ زمين جي حاصلات، زميني رڪارڊ، روڊن جي رابطي ۽ ٻين معاملن تي صوبائي حڪومت جو سهڪار گهريو جيڪي صوبائي دائري ۾ اچن ٿا

پراجيڪٽ ڊائريڪٽر جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ امپروومينٽ پراجيڪٽ انجنيئر عرفان خان ۽ سينيئر ڊپٽي ڊائريڪٽر اسٽيٽ احتشام شامل هئا. گرين فيلڊ ايئرپورٽ سکر: وڏي وزير کي سکر ريجن ۾ نئين گرين فيلڊ ايئرپورٽ جي فيزيبلٽي اسٽڊي بابت بريفنگ ڏني وئي

تجويز ڪيل ايئرپورٽ کي هڪ علائقائي گيٽ وي طور تصور ڪيو ويو آهي جيڪو اپر سنڌ ۽ ڀرپاسي جي علائقن جي خدمت ڪندو جنهن جي سالياني گنجائش 1.6 ملين مسافرن تائين هوندي ۽ وڏي جهازن جي آپريشن جي اجازت هوندي

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه پاڪستان ائيرپورٽس اٿارٽي (PAA) جي هڪ وفد سان ملاقات ڪئي جنهن جي اڳواڻي ان جو ڊائريڪٽر جنرل ائير وائيس مارشل ذيشان سعيد ڪري رهيو هو جنهن ۾ صوبي ۾ ايويشن جي ترقياتي منصوبن جي هڪ جامع پيڪيج جو جائزو ورتو ويو، ملاقات ۾ سکر ۾ تجويز ڪيل گرين فيلڊ ايئرپورٽ، جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ ڪراچي /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر20

پرڏيهي وزير جو ايراني هم منصب سان رابطو، خطي ۾ امن لاءِ ڳالهيون ۽ سفارتڪاري ئي واحد اثرائتو رستو آهن: ڊار

خطي ۾ امن ۽ استحڪام لاءِ ڳالهيون ۽ سفارتڪاري ئي واحد اثرائتو رستو آهن : پرڏيهي وزير اسحاق ڊار

اسحاق ڊار توانائي جي بنا رنڊڪ فراهمي ۽ سامونڊي جهازن جي محفوظ ۽ تيز رفتاري سان اچ وڃ جي اهميت تي زور ڏنو

ان جا اُسرندڙ ملڪن ۽ عالمي سپلاءِ چينز تي اهم اثر پون ٿا. خطي ۾ امن ۽ استحڪام لاءِ ڳالهين ۽ سفارتڪاري ڪانسواءِ ٻيو ڪو اثرائتو رستو ناهي

ٻنهي اڳواڻن ويجهي سهڪار جاري رکڻ تي اتفاق ڪيو ۽ طئي ڪيو ته گڏيل قومن جي 81هين جنرل اسيمبلي جي موقعي تي نيويارڪ ۾ ملاقات ڪندا

پرڏيهي وزير اسحاق ڊار ايراني هم منصب وزير عباس عراقچي سان ٽيليفون تي ڳالهه ٻولهه دوران خطي جي تازي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي

اسلام آباد (بيورو) پرڏيهي وزير اسحاق ڊار ايراني هم منصب وزير عباس عراقچي سان ٽيليفون تي ڳالهه ٻولهه ڪندي چيو آهي ته خطي ۾ امن ۽ استحڪام لاءِ ڳالهيون ۽ سفارتڪاري ئي واحد اثرائتو رستو آهن. پرڏيهي ڪاتي طرفان جاري ڪيل بيان موجب، ٻنهي اڳواڻن ٽيليفونڪ ڳالهه ٻولهه دوران خطي جي تازي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي. بيان موجب، اسحاق ڊار توانائي جي بنا رنڊڪ فراهمي ۽ سامونڊي جهازن ج/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر1

نئين آٽو پاليسي جلد متعارف ڪرائي ويندي: هارون اختر خان

حڪومت آٽوپارٽس جو روانگي واپار وڌائڻ ۽ مقامي صنعت کي عالمي مارڪيٽن تائين پهچ ڏيارڻ لاءِ قدم کڻي رهي آهي

آٽوموٽو پارٽس اينڊ ايڪسسريز مينيوفيڪچررز جي حصيداري سان 21هين پاڪستان انٽرنيشنل آٽو شو 2026ع ۾ اسٽريٽجڪ پارٽنر طور شرڪت ڪري رهيو آهي

3 ڏينهن واري نمائش لاهور ايڪسپو سينٽر ۾ جاري آهي، جنهن ۾ ڏيهي ۽ پرڏيهي صنعتڪار، ڪاروباري شخصيتون ۽ نمائنده شريڪ آهن

اسلام آباد / لاهور (بيورو) صنعت ۽ پيداوار بابت وزيراعظم جي صلاحڪار هارون اختر خان چي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر2

احتجاج جو شوق نه آهي، اڄ ئي پيٽروليم ليوي ختم ڪري ڇڏيو ته مارچ ملتوي ڪري ڇڏينداسين: حافظ نعيم الرحمان

20 سيپٽمبر کان لانگ مارچ شروع ٿيندو، 23 يا 24 مارچ تي اسلام آباد پهچنداسين

حڪومت کي تجويزون پيش ڪيون آهن پر حڪومت مڃڻ کان انڪار ڪري رهي آهي

پشاور (م د) جماعت اسلامي پاڪستان جي امير حافظ نعيم الرحمان چيو آهي ته احتجاج جو شوق /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر3

لاهور: امير جماعت اسلامي حافظ نعيم الرحمان پريس ڪانفرنس ڪندي

لاهور: وزيراعلي پنجاب مريم نواز شريف اجلاس جي صدارت ڪندي

پوليو جي خاتمي بابت قومي ٽاسڪ فورس جو اهم اجلاس

پوليو جي خاتمي جي مهم جي باقاعده شروعات جو اعلان

اسلام آباد (بيورو) پوليو جي خاتمي بابت قومي ٽاسڪ فورس جي اهم اجلاس ۾ پوليو جي خاتمي واري مهم جي باقاعده شروعات جو اعلان ڪيو/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر19

Thank you for your attention

ڪراچي: وزيراعلي سنڌ مراد علي شاهه اجلاس جي صدارت ڪندي

وزيراعظم يوٿ پروگرام: مفت ٽريننگ ڪورسز لاءِ تربيتي خدمتون فراهم ڪندڙ ادارن جون خدمتون حاصل ڪرڻ جو فيصلو

اسلام آباد (بيورو) نيشنل ووڪيشنل اينڊ ٽيڪنيڪل ٽريننگ انسٽيٽيوٽ (نيوٽيڪ) وزيراعظم/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر21

آزاد ڪشمير جي نئين صدر جي چونڊ ۾ حصو وٺندڙ ٻنهي اميدوارن جا نامزدگي ڪاغذ درست قرار

مظفرآباد (م د) آزاد ڪشمير جي نئين صدر جي چونڊ ۾ حصو وٺندڙ ٻنهي اميدوارن جا نامزدگي ڪاغ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر22

پاڪستان ۽ نيپال جي وچ ۾ گڏيل احترام، اعتماد ۽ نيڪ خواهشن تي ٻڌل پراڻا ۽ خوشگوار لاڳاپا آهن: زرداري

جيڪي ٻنهي ملڪن جي عوام جي وچ ۾ دوستي جي مضبوط رشتن سان وڌيڪ مضبوط ٿين ٿا

پاڪستان نيپال سان پنهنجي لاڳاپن کي تمام گهڻي اهميت ڏئي ٿو ۽ ان سان ٻطرفي، سارڪ ۽ ٻين گهڻ طرفي فورمن تي تعاون کي قدر جي نگاهه سان ڏسي ٿو

اسلام آباد (بيورو) صدر آصف علي زرداري نيپال/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر23

حڪومت پاران آءِ ٽي تعليم جي معيار ۾ بهتري لاءِ قدم کڻڻ جو فيصلو

غير منظور ٿيل ادارن مان تعليم حاصل ڪري نڪتل شاگردن جو تعداد معلوم ڪيو وڃي

مسئلي جي نوعيت ۽ وسعت جو جائزو ورتو وڃي

اسلام آباد (بيورو) اقتصادي معاملن ۽ اسٽيبلشمينٽ واري وفاقي وزير سينيٽر احد چيمه غير منظور ٿيل آءِ ٽي تعليمي ادارن جي مسئلن/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر25

دريائن ۽ آبي ذخيرن ۾ پاڻي جي آمد ۽ ڇوڙ جا انگ اکر جاري

اسلام آباد (بيورو) واپڊا ملڪي دريائن ۽ آبي ذخيرن ۾ پاڻي جي آمد ۽ ڇوڙ جا انگ اکر جاري ڪري/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر24

شهيدن جان قربان ڪري فرض شناسي جو اعليٰ مثال قائم ڪيو: وفاقي گهرو وزير

وزير محسن نقوي پاران ڪوهاٽ پوليس لائين مسجد ڌماڪي ۾ ملوث سمورن خوارجين کي مارڻ تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش

7 خوارجين کي عبرتناڪ انجام تي پهچائڻ تي سيڪيورٽي فورسز جي پيشيوراڻي صلاحيتن کي ساراهيو

اسلام آباد (بيورو) گهرو معاملن واري وفاقي وزير محسن /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر26

لاهور: وفاقي گهرو وزير محسن نقوي ميڊيا سان ڳالهائيندي

شرجيل ميمڻ سان چيني ڪميٽي جي وائيس چيئرمين سان ملاقات، سيڙپڪاري، واپار ۽ باهمي لاڳاپن کي فروغ ڏيڻ تي زور

سنڌ حڪومت جي هڪ اعليٰ سطحي وفد چانگشا ۾ هونان انٽرنيشنل فرينڊشپ سٽيز اڪانامڪ اينڊ ٽريڊ ايڪسچينج تقريب ۾ شرڪت ڪئي

سنڌ حڪومت جي وفد جي اڳواڻي ٽرانسپورٽ، ماس ٽرانزٽ ۽ اطلاعات واري سينئر وزير شرجيل انعام ميمڻ ڪئي

وفد ۾ سنڌ جي وڏي وزير جو خاص مددگار قاسم نويد قمر ۽ سنڌ انٽرپرائز ڊولپمينٽ فنڊ (ايس اي ڊي ايف) شامل هئا.) چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر خضر پرويز پڻ موجود هو

ڪراچي/چانگشا، چين(رپورٽر) سنڌ جي سينئر وزير ۽ اطلاعات، ٽرانسپورٽ ۽ ماس ٽرانزٽ واري صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ چين جي صوبي هونان جي شهر چانگشا ۾ هونان انٽرنيشنل فرينڊشپ سٽيز اڪانامڪ اينڊ ٽريڊ ايڪسچينج ايونٽ ۽ ڪوآپريشن ڊائلاگ جي موقعي تي هونان پيپلز ڪانگريس جي اسٽينڊن/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر18

نون صوبن جا ڪجهه مخالف پاڪستان کي نٿا مڃين: مصطفيٰ ڪمال

سنڌ ۾ نوان صوبا ناهڻ سان ڪو قتلِ عام يا بدامني نه ٿيندي، جيڪڏهن فساد يا وڳوڙ ٿيڻا هجن ها ته اڳ ئي ٿي چڪا هجن ها

پيپلز پارٽي ماڻهن کي پاڻ ۾ وڙهائڻ چاهي ٿي ته جيئن عوام ٻيا سمورا مسئلا وساري ڇڏي

جڏهن پيپلز پارٽي جي ڪرپشن جي ڳالهه ڪئي وڃي ٿي ته "صوبائي ڪارڊ" کيڏيو وڃي ٿو

ڪراچي (رپورٽر) ايم ڪيو ايم پاڪستان جي اڳواڻ ۽ وفاقي صحت واري وزير مصطفيٰ ڪمال چيو آهي ته سنڌ ۾ نوان صوبا ناهڻ سان ڪو قتل عام يا بدامني نه ٿيندي، جيڪڏهن فساد يا وڳوڙ ٿيڻا هجن ها ته اڳ ئي ٿي چڪا هجن ها. ڪراچي ۾/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر5

ڪراچي: وفاقي صحت واري وزير مصطفيٰ ڪمال پريس ڪانفرنس ڪندي

پاڪستان سان ڳالهيون چاهيون ٿا، سعودي عرب مسئلن جي حل ۾ ڪردار ادا ڪري سگهي ٿو: افغان طالبان

پاڪستان سان ڳالهيون ۽ تعاون جاري رکڻ چاهيون ٿا، اميد آهي ته سعودي عرب انهي معاملي ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو

تڪرار حل ڪرڻ جي لاءِ سعودي عرب سميت سمورن ملڪن جي ڪوشش جي آجيان ڪريون ٿا

گذريل ڏينهن 18 سيپٽمبر تي ڪوهاٽ ۾ پوليس لائنز جي مسجد تي آپگهاتي حملي ۽ هٿياربندن جي ڪارروائي ۾ 23 ڄڻا شهيد، 100 کان وڌيڪ زخمي ٿيا

ڪابل (م د) افغان طالبان جي ترجمان ذبيح الله چيو آهي ته افغان زمين دهشتگردي لاءِ استعمال نه ٿي رهي آهي، پاڪستان سان ڳالهيون ۽ تعاون جاري رکڻ چاهيون ٿا، اميد آهي ته سعودي عرب انهي معاملي ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو، عرب چينل/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر28

پنجگور ۽ چاغي ۾ آپريشن دوران 11 دهشتگرد مارجي ويا

فورسز "آپريشن ردالفتنه 3" تحت بلوچستان ۾ دهشتگردن خلاف ڪارروائيون ڪيون

جنهن دوران پنجگور ۽ چاغي ضلعن ۾ فتنه الهندوستان سان لاڳاپيل 11 دهشتگرد مارجي ويا

پنجگور جي علائقي گوارگو ۾ سيڪيورٽي فورسز جي ڪارروائي دوران 5 دهشتگرد مارجي ويا

ڪوئيٽا (م د) بلوچستان ۾ سيڪيورٽي فورسز جي مختلف ڪارروائين دوران 11 دهشتگرد مارجي ويا آهن. سيڪيورٽي ذريعن موجب، فورسز "آپريشن ردالفتنه 3" تحت بلوچستان ۾ دهشتگردن خلاف ڪارروائيون ڪيون، جنهن دوران /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر29

“سنڌ جي ڌرتي صوفين، بزرگن جي ڌرتي آهي: سعديه جاويد

لاشن جي سياست مان جنم وٺندڙ اڄ صوبائي خودمختياري تي راتاهو هڻڻ چاهين ٿا

ايم ڪيوايم جو ماضي شاهد آهي ته هنن رڳو نفرتون پوکيون، هاڻي نئون روپ ڌاري سنڌين ۽ مهاجرن کي پاڻ ۾ وڙهائي نٿا سگهن

صوبي ۾ ڪنهن به ضمير فروش جي نفرت جوڳي سياست کي ڪر کڻڻ نه ڏبو، وفاق ۽ صوبي وچ ۾ وڇوٽيون پيدا ڪرڻ جي هر سازش کي ناڪام بڻايو ويندو

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ حڪومت جي ترجمان سعديه جاويد چيو آهي ته سياسي مصلحتن تحت چهرو بدلائيندڙ سنڌ جي ورهاڱي جا خواب ڏسڻ ڇڏي ڏين. مصطفيٰ ڪمال جي بيان تي ردعمل ڏيندي سعديه جاويد چيو ته لاشن جي سياست مان جنم وٺندڙ اڄ صوبائي خودمختياري تي راتاهو هڻڻ چاهين ٿا. هن چيو ته ايم ڪيوايم جو ماضي شاهد آهي ته هنن رڳو نفرتون پوکيون. هاڻي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر6

ايران ۾ اسرائيلي جاسوسي جو الزام ثابت ٿيڻ ڪانپوءِ حسين پيدران کي ڦاهي ڏني وئي

اعترافن جي بنياد تي مٿس اسرائيل جي حق ۾ جاسوسي ۽ انٽيليجنس سهڪار جا الزام لاڳو ڪيا ويا هئا

حسين پيدران مبينا طور دشمن قرار ڏنل آمريڪي حڪومت سان به انٽيليجنس سهڪار شروع ڪيو

تهران (م د) ايران ۾ اسرائيل لاءِ جاسوسي جي الزام هيٺ موت جي سزا ٻڌايل شخص حسين پيدران کي ڦاهي ڏني وئي آهي، ايراني ميڊيا موجب، /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر17

مڪيش ڪمار چاولا جي هدايتن تي سڄي صوبي ۾ منشيات فروشن خلاف ڪارروايون جاري

سنڌ نارڪوٽڪس ڪنٽرول ڊپارٽمينٽ روهڙي ۽ حيدرآباد سرڪلن پاران منشيات فروشن خلاف مختلف ڪارروايون

ٽن شڪي ماڻهن کان ڪروڙين رپين جي ماليت جي ڪل 14 ڪلوگرام اعليٰ معيار جي چرس هٿ ڪئي وئي

سنڌ جي نارڪوٽڪس ڪنٽرول ڪاتي جي روهڙي ۽ حيدرآباد سرڪلن منشيات فروشن خلاف مختلف ڪارروائين ۾ 3 جوابدارن کي گرفتار ڪيو

انهن جي قبضي مان لکين رپين جي ماليت جي ڪل 14 ڪلوگرام اعليٰ معيار جي چرس هٿ ڪئي

ڪراچي(رپورٽر) صوبائي ايڪسائيز وزير مڪيش ڪمار چاولا جي هدايتن تي، سڄي صوبي ۾ منشيات فروشن خلاف ڪارروايون جاري آهن. سنڌ نارڪوٽڪس ڪنٽرول ڊپارٽمينٽ روهڙي ۽ حيدرآباد سرڪلن پاران منشيات/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر7

ڪراچي: مڪيش ڪمار چاولا جي هدايتن تي سڄي صوبي ۾ منشيات فروشن خلاف ڪارروايون جاري آهن

ڪالهه 6900 رپيا مهانگو ٿيڻ ڪانپوءِ اڄ سون 100 رپيا سستو ٿي ويو

ڪراچي (رپورٽر) گذريل ڏينهن وڏي واڌ ڪانپوءِ ملڪ ۾ ڪاروباري هفتي جي آخري ڏينه/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر8

ڪراچي: چوڪريءَ سان غير اخلاقي حرڪت ڪندڙ گرفتار

ڪراچي(رپورٽر) شاهه لطيف ٽائون ۾ هڪ نوجوان چوڪريءَ سان (غير اخلاقي حرڪت) جي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر9

ڪراچي ۾ مسجد ٻاهران نمازي ٻڌجي گاڏيون چوري ڪندڙ 57 ورهين جو جوابدار گرفتار

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي ۾ مسجد جي ٻاهران نمازي ٻڌجي گاڏيون چوري ڪندڙ 57 ورهي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر10

سعودي عرب ويندڙ پاڪستاني مسافرن لاءِ اهم سفري هدايتون جاري ڪيون ويون

جن ۾ پابند مڙهيل شين جي فهرست به ٻڌائي وئي آهي

بيورو آف اميگريشن اينڊ اوورسيز ايمپلائيمينٽ طرفان سعودي عرب سفر ڪندڙ پاڪستاني شهرين کي هدايت

اسلام آباد (بيورو) سعودي عرب ويندڙ پاڪستاني مسافرن لاءِ اهم سفري هدايتون جاري ڪيون ويون آهن، جن ۾ پابند مڙهيل شين جي ف/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر11

هڪ ڏهاڪي ڪانپوءِ شي جن پنگ جو آمريڪا جو سرڪاري دورو، ٽرمپ سان حساس معاملن تي بند ڪمري ۾ ڳالهيون ٿينديون

جتي هو صدر ڊونلڊ ٽرمپ سان اهم ۽ حساس معاملن تي ڳالهين سان گڏ غير رسمي رابطن کي به وڌائيندو

شي جن پنگ جي جهاز جي واشنگٽن پرسان جوائنٽ بيس اينڊريوز تي لهڻ وقت صدر ٽرمپ پاڻ سندس آڌرڀاءُ ڪندو

وائيٽ هائوس ۾ ٻنهي اڳواڻن وچ ۾ اهم ملاقات ۽ بند ڪمري ۾ ڳالهين جو امڪان آهي

واشنگٽن (م د) چيني صدر شي جن پنگ جو هڪ ڏهاڪي کان وڌيڪ عرصي ڪانپوءِ ايندڙ هفتي آمريڪا جو سرڪاري دورو متوقع آهي، جتي هو صدر ڊونلڊ ٽرمپ سان اهم ۽ حساس معاملن تي ڳالهين سان گڏ غير رسمي رابطن کي /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر12

ڏکڻ وزيرستان جو اپر جوڊيشل سپرنٽينڊنٽ اسفند يار گهر مان اغوا

ٻن موٽرسائيڪلن تي سوار هٿياربندن رات جو ٻه وڳي اسفنديار کي سندس رهائشگاهه تان اغوا ڪيو

اسفنديار جي بازيابي لاءِ ڳولا جو عمل جاري آهي ۽ مختلف هنڌن تي چيڪ پوسٽون قائم

ٽانڪ(م د) اپر ساؤٿ وزيرستان جي جوڊيشل سپرنٽينڊنٽ اسفنديار کي اغوا ڪيو ويو آهي، پوليس موجب، جوڊيشل سپرنٽينڊنٽ اسفندي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر16

ڪوئٽه: بارودي مواد لڳائيندي ڌماڪو، 2 ڄڻا مارجي ويا

واقعو گذريل ڏينهن ڪيچي بيگ ٿاڻي جي حد ۾ پيش آيو

ڪلي الله آباد جي هڪ گهر ۾ موجود موٽر سائيڪل ۾ اوچتو زوردار ڌماڪو ٿيو

ڪوئٽه (رپورٽر) ڪوئٽه جي علائقي سرياب ڪيچي بيگ، ڪلي الله آباد ۾ هڪ گهر جي اندر موٽر سائيڪل ۾ ڌماڪي جي نتيجي ۾ 2 ڄڻا/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر15

ڪوهاٽ پوليس لائن مسجد ڌماڪي ۾ ملوث هڪ آپگهاتي بمبار افغان شهري نڪتو

ڌماڪي ۾ ملوث هڪ آپگهاتي بمبار جي سڃاڻپ مطيع الله جي نالي سان ٿي آهي

ڪوهاٽ پوليس مسجد بم ڌماڪي ۾ ملوث ٻئي دهشتگرد جي سڃاڻپ جو عمل جاري

ڪوهاٽ (رپورٽر) ڪوهاٽ پوليس لائنز جي مسجد ۾ جمعي جي نماز دوران ٿيل ڌماڪي ۾ ملوث هڪ آپگهاتي بمبار افغان شهري نڪ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر14

ناسا پاران 19 سيپٽمبر تي "انٽرنيشنل آبزرو دي مون نائيٽ" ۾ شرڪت جي دعوت

دنيا جي ڪنهن به حصي ۾ هجو، آسمان ڏانهن نظر وجهڻ سان سڀ ماڻهو هڪ ئي چنڊ ڏسن ٿا

19 سيپٽمبر تي ملهايو ويندڙ هي ڏينهن هر سال چنڊ جو مشاهدو ڪرڻ ۽ ان بابت ڄاڻ حاصل ڪرڻ لاءِ وقف ڪيو ويندو آهي

واشنگٽن (م د) آمريڪي خلائي اداري نيشنل ايروناٽڪس اينڊ اسپيس ايڊمنسٽريشن (ناسا) طرفان 19 سيپٽمبر تي سڄي دنيا جي ماڻهن کي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر13

لاهور: صوبائي وزير صحت خواجه سلمان رفيق جو شاگردياڻين سان گڏ نڪتل گروپ فوٽو

نديم ميمڻ جي صدارت هيٺ 13 ڪيڊٽ ڪاليجن جي اجلاس ۾ ترقياتي اسڪيمن ۽ فنڊن جي اڳيرائي جو جائزو

ڪيڊٽ ڪاليجن ۾ جاري ترقياتي اسڪيمن جي پيش رفت، فنڊز جي جاري ٿيڻ، اسڪيمن جي مڪمل ٿيڻ ۽ مستقبل جي ايڪشن پلان جو تفصيلي جائزو ورتو ويو

چيف انجنيئر محمد سليم شيخ، ڊائريڪٽر پلاننگ سجاد علي ابڙو، ڊپٽي ڊائريڪٽر ڊولپمينٽ سعيد احمد ابڙو ۽ ٻيا لاڳاپيل آفيسر شرڪت ڪئي

ڪيڊٽ ڪاليج ڪرم جي پرنسپلز، پروجيڪٽ ڊائريڪٽرز ۽ نمائندن پنهنجي لاڳاپيل ڪاليجن ۾ جاري ترقياتي منصوبن جي پيش رفت بابت بريفنگ ڏني

نديم ميمڻ ترقياتي اسڪيمن لاءِ فوري طور تي فنانس ڊپارٽمينٽ سان رابطو ڪرڻ ۽ گهربل فنڊز جي جاري ٿيڻ کي يقيني بڻائڻ جي هدايت

ڪراچي (رپورٽر) سيڪريٽري ڪاليجز نديم ميمڻ جي صدارت هيٺ صوبي جي 13 ڪيڊٽ ڪاليجن جي اجلاس ۾ ترقياتي اسڪيمن ۽ فنڊن جي اڳيرائي جو تفصيلي جائزو ورتو ويو. ڪاليجز سنڌ جي سيڪريٽري ڪاليجز ند/ ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر30

ڪراچي: ڪاليجز سنڌ جي سيڪريٽري ڪاليجز نديم الرحمان ميمڻ جي صدارت اجلاس ٿي رهيو آهي

ڪراچي: مسجد ٻاهران ڪارون چوري ڪندڙ جوابدار گرفتار

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي پوليس هڪ 57 سالن جي شڪي شخص کي گرفتار ڪيو آهي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر31

ڪراچي، لاهور ۽ اسلام آباد وچ ۾ 15 اڏامون دير جو شڪار

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي، لاهور ۽ اسلام آباد جي وچ ۾ هلندڙ 15 اڏامن کي 13 ڪلاڪن تائين دير جو منهن ڏسڻو پيو آهي. اڏامن جي شيڊو/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر32

دهشتگردن ڪوهاٽ ۾ عدالتن جي مک دروازي تي قائم پوليس چوڪي تي فائرنگ ڪئي، پوليس موجب، ڪو به جاني نقصان نه ٿيو

ڪوهاٽ (م د) دهشتگردن ڪوهاٽ ۾ عدالتن جي مک دروازي تي قائم پوليس چوڪ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر33

27 سيپٽمبر تي خبر پوندي رياست پنهنجي رٽ ڪيئن قائم ڪندي آهي: طلال چوڌري

پي ٽي آءِ جي اسلام آباد مارچ جي دوران رياست پنهنجي رٽ قائم ڪرڻ جي لاءِ سمورا ضروري قدم کڻڻ جو پورو اختيار رکي ٿي

اسلام آباد اچڻ تي ڪنهن به قسم جي سختي يا ڪن پڪڙي سمجهائڻ جهڙي رويي تي مجبور نه ٿيڻ چاهي

اسلام آباد (بيورو) گهرو معاملن بابت مملڪتي وزير طلال چوڌري چيو آهي ته 27 سيپٽمبر تي خبر پوندي ته رياست پنهنجي رٽ ڪيئن /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر34

ڪراچي: سي ٽي ڊي ۽ ڳجهن ادارن جو انٽيليجنس بيسڊ آپريشن، 2 دهشتگرد مارجي ويا

ڪارروائي جي دوران سي ٽي ڊي اهلڪارن ۽ دهشتگردن جي وچ ۾ فائرنگ جي ڏي وٺ ٿي

مارجي ويل دهشتگردن جو تعلق فتنه الهندستان سان آهي ۽ اهي ڪراچي ۾ دهشتگردي جي ڪارروائين جي منصوبه بندي ۾ مصروف هئا

مارجي ويل دهشتگردن جي قبضي مان ڪلاشنڪوف، نائن ايم ايم پستول ۽ موٽر سائيڪل هٿ ڪئي وئي آهي

ڪراچي (رپورٽر) منگهو پير ۾ سي ٽي ڊي ۽ وفاقي ڳجهي اداري انٽيليجنس بيسڊ آپريشن ڪندي ڪچي روڊ غازي گوٺ ۾ ڪارروائي ڪئي جنهن ۾ 2 دهشتگرد مارجي ويا. سي ٽي ڊي ترجمان موجب ڪارروائي جي دوران سي ٽي ڊي اه/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر35

جمهوري سوچ جي ترجمان
Daily
AWAMI SOACH
Karachi
روزاني
عوامي سوچ
ڪراچي
چيف ايگزيڪيوٽو : سيد شفقت حسين شاهه شيرازي
آچر 20 سيپٽمبر 2026 ع بمطابق 07 ربيع الثاني 1448ھ

دهشتگرديءَ جي پاڇي ۾ سوال

ڪوهاٽ پوليس لائنز ۾ جمعي جي نماز دوران ٿيل دهشتگرد حملي سڄي ملڪ کي هڪ ڀيرو ٻيهر سوڳ ۾ مبتلا ڪري ڇڏيو آهي. موجوده ڄاڻ موجب حملي ۾ 21 ڄڻا شهيد ۽ 103 زخمي ٿيا، جن ۾ وڏي انگ ۾ پوليس اهلڪار شامل آهن. ڌماڪي کان پوءِ دهشتگرد پوليس لائنز جي احاطي ۾ داخل ٿيا ۽ سيڪيورٽي اهلڪارن سان مقابلو ٿيو، جنهن ۾ ڇهه دهشتگرد مارجي ويا.

هي واقعو رڳو هڪ دهشتگرد ڪارروائي نه پر ڪيترن ئي اهم سوالن کي جنم ڏئي ٿو. خاص طور تي اهو سوال ته پوليس لائنز جهڙي حساس هنڌ تي بارود سان ڀريل گاڏي ڪيئن پهتي، حملي آور اندر داخل ٿيڻ ۾ ڪيئن ڪامياب ٿيا ۽ اهڙي منظم حملي بابت اڳواٽ ڄاڻ يا خطري جا اشارا موجود هئا يا نه؟ انهن سوالن جا جواب رڳو بيانن سان نه، پر شفاف ۽ مڪمل جاچ سان سامهون اچڻ گهرجن.

پاڪستان اڳ ئي سياسي، معاشي ۽ امن امان جي ڪيترن ئي بحرانن کي منهن ڏئي رهيو آهي. هڪ طرف مهانگائي، بيروزگاري، پيٽرول ۽ بجلي جي قيمتن جو بار عوام کي پريشان ڪري رهيو آهي، ته ٻئي طرف سياسي ماحول ۾ ڇڪتاڻ وڌي رهي آهي. مخالف ڌر طرفان 27 سيپٽمبر جي لانگ مارچ جو اعلان، آل پارٽيز ڪانفرنس جي تجويز، نون صوبن ۽ 28هين ترميم بابت بحث ۽ مختلف سياسي قوتن جي وچ ۾ وڌندڙ اختلافن سبب ملڪ جي سياسي فضا اڳ ئي حساس بڻيل آهي.

اهڙي صورتحال ۾ ڪوهاٽ جهڙو وڏو دهشتگرد حملو يقيني طور تي عوام جي ڌيان جو مرڪز بڻجي ٿو پر هتي هڪ ٻيو اهم سوال پڻ نظرانداز نٿو ڪري سگهجي: *ڇا اهڙن واقعن جي وقت ۽ پسمنظر جو ڪو ٻيو رخ به ٿي سگهي ٿو؟ ڇا ملڪ ۾ جاري اهم سياسي، معاشي يا انتظامي معاملن تان عوام جو ڌيان هٽائڻ لاءِ اهڙن واقعن مان ڪنهن ڌر کي فائدو حاصل ٿي سگهي ٿو؟*

هي سوال شڪ يا الزام طور نه، پر ماضي جي تجربن جي روشني ۾ جاچ جو حصو هجڻ گهرجي. پاڪستان جي تاريخ ۾ مختلف حساس مرحلن تي دهشتگردي ۽ تشدد جا واقعا ٿيا آهن ۽ ڪيترن ئي موقعن تي انهن واقعن کان پوءِ اصل سياسي يا انتظامي معاملن بابت عوامي بحث جو رخ تبديل ٿيو. تنهن ڪري هروڀرو واقعي کان پوءِ صرف دهشتگردن کي ذميوار قرار ڏئي معاملو بند ڪرڻ بدران اهو به ڏسڻ ضروري آهي ته واقعي جي وقت ملڪ اندر ڪهڙا اهم معاملا هلي رهيا هئا، ڪنهن کي ان مان سياسي يا ٻيو فائدو حاصل ٿي سگهي ٿو ۽ سيڪيورٽي ۾ ڪهڙيون خاميون رهجي ويون.

البت بنا ثبوت ڪنهن مخصوص ڌر يا اداري تي اهو الزام لڳائڻ به درست نه ٿيندو ته حملو ڄاڻي واڻي ڪنهن ٻئي معاملي تان ڌيان هٽائڻ لاءِ ڪرايو ويو. اهڙي دعويٰ لاءِ مضبوط ثبوت، جاچ ۽ تصديق ضروري آهي. اصل ذميواري رياستي ادارن ۽ جاچ ڪندڙ ادارن جي آهي ته اهي واقعي جي هر رخ کي سامهون آڻين ۽ قوم کي حقيقتن کان آگاهه ڪن.

اڄ ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته دهشتگرديءَ خلاف پاليسي رڳو واقعي کان پوءِ مذمت، گرفتارين ۽ مقابلي تائين محدود نه رهي، پر اڳواٽ روڪٿام، انٽيليجنس، حساس هنڌن جي حفاظت ۽ دهشتگردن جي سهولتڪارن تائين پهچڻ تي به ڌيان ڏنو وڃي. پوليس اهلڪار جيڪي عام شهرين جي حفاظت لاءِ پنهنجي جان خطري ۾ وجهن ٿا، انهن کي محفوظ ماحول فراهم ڪرڻ رياست جي بنيادي ذميواري آهي.

ڪوهاٽ جي شهيدن جا خاندان رڳو تعزيت جا لفظ نه، پر انصاف ۽ جوابدهي جا منتظر آهن. زخمين لاءِ بهترين علاج ۽ متاثر خاندانن لاءِ عملي سهڪار ضروري آهي. ساڳئي وقت قوم کي اهو به ٻڌايو وڃي ته حملي جي منصوبابندي ڪٿي ٿي، دهشتگرد ڪٿان آيا، ڪين سهولت ڪنهن ڏني ۽ سيڪيورٽي نظام ۾ ڪهڙي جاءِ تي ڪمزوري رهي.

ملڪ کي هن وقت خوف، افواهن ۽ الزام تراشي کان وڌيڪ حقيقت، شفافيت ۽ جوابدهي جي ضرورت آهي. دهشتگرديءَ جو مقابلو قومي اتحاد سان ئي ممڪن آهي، پر قومي اتحاد جو بنياد به عوام جو اعتماد آهي. ۽ اهو اعتماد تڏهن ئي بحال ٿيندو، جڏهن هر وڏي واقعي جي جاچ شفاف نموني ٿيندي، ڪنهن به سياسي يا اداري واري مصلحت کي حقيقتن تي ترجيح نه ڏني ويندي ۽ عوام کي مڪمل سچ ٻڌايو ويندو.

ڪوهاٽ سانحو هڪ ڀيرو ٻيهر اهو سوال اسان جي سامهون آڻي بيٺو آهي ته ملڪ ۾ دهشتگرديءَ جي پاڙ ڪٽي آهي ۽ ان کي ختم ڪرڻ لاءِ رڳو نعرا ڪافي آهن يا هاڻي حڪمت عمليءَ تي به سنجيدگيءَ سان نظرثاني ڪرڻي پوندي؟ ان سوال جو جواب جيترو جلد ۽ جيترو صاف ملندو اوترو ئي ملڪ جي سلامتي ۽ عوام جي اعتماد لاءِ بهتر هوندو.

پريس جي سخت گيري ۽ ڪوشان جي سادگي

عين سين

هجي ڪو هڪڙو ته متو هڻي ڪٽي ماٺ به ڪجي. هتي ته ڪوڙي کي گهمرو آهي. ضمير موڪلائي ويو. ظرف نالي ۾ نهال رهجي ويو! سو جيستائين ڪو سڏارو اچي، پنهنجي طنز ۽ مزاح به بند نه ٿيندي. سمورين سماجي تارازين ۾ ڪاڻ. هر هٽ جي وٽ ۾ ڪوٽ! معيار، ماپا سمورا ابتا سبتا. راهون رستا سيئي انگڙ ونگڙ. جيئن جمهوريت منجهه آمريت ملي جلي وئي آهي. تيئن ميڊيا سان سياست گاڏڙ ساڏڙ ٿي وئي آهي! ديس جي ندي ئي الٽي پئي وهي. ته پوءِ ٻيڙي نيٺ ته ٻڏندي نه. حال هيٺو ڏسي ته ڇا بس هروڀرو چوجي ته نه نه... ڳڻتي نه ڪريو. اسان جي ڪشتي سڀ لهرون ليڪا لنگهي پٺون ٻارهن واري انگ تائين ضرور پڄندي. اجهو تا پڪا پهڻ پار ڪري وڃي تا پتڻ تائين پهچون. ايئن نه؟ هائو پائو! آهي به ڪنهن انگريز جو آرماڙ بحري جهاز جو ڪڏهن نه ٻڏندو. اڙي ابا! هي اسان اندر جي اڃرن جو ڪٽڪ (قافلو) آهي. ڏسجو پنهنجن مجموعي من مستين سبب اهو سمنڊ اندر وڃي ترو ونندو ۽ افعال رهيا ته اسان جو هر لمحو ڏکيو گذرندو. اوهين منتظر رهو. اسين به انتظار تا ڪريون.

سياسي اشوز ته بيشمار آهن جن تي بعد ۾ ڪڏهن لکبو. اڄ مونکي ميڊيائي شوشي تي شور مچائڻ جي آشيرواد ڏيو. هنن هميشه اسان لاوارث ليکڪن سان چرچا ڪيا آهن. ڏسجي ته منهنجو چرچو ڪين وڻي ٿو يا نه! جي هن اخبار جي انچارج ايڊيٽر اظهار جي آزادي عنايت ڪندي هي سچ ڇپيو ته شاباس اٿس، نه ته خوش هجي. اصل ۾ اسان سڀ مختلف شعبن جا خود ساختا مها معتبر ماڻهو سدائين حڪومت مٿان تنقيد ڪندي ناهيون ٿڪبا. پر پنهنجي جي ۾ جهاتي پائي ناهيون ڏسندا ته پاڻ ڪيترا پارسا آهيون. اڪثر ميرٽ جو پٽڻو پٽيندا آهيون ته اسان سان ناانصافي ڇو ٿي ٿئي. پر ٻين کي اسان کان عدل ملي، اهو مشڪل ٿو لڳي. صفا ايئن جيئن پنهنجن حقن جو هوڪو ته وڏي واڪي ڏيندا آهيون. پر فرضن جي ادائيگي جي يادگيري جيڪو ڏياريندو ان کي اسان وڏو ويري سمجهندا آهيون.

مان ته چوان ٿو ته ميرٽ جي لتاڙ جيتري اسان جي ملڪ اندر ميڊيا ۾ ٿئي پئي چڱي حد تائين اوتري ٻي هنڌ ڪٿي به نه ٿيندي هوندي. پرنٽ ميڊيائي پروپرائيٽرن بس رڳو ميرٽ جي ٻوتي جو منو منهن ڪارو ڪري جنازو ڪڍي منڊي گڏهه تي چاڙهي عوامي گذر گاهن تان گهمائي سندس پتلي تماشو ناهي ڪيو باقي ڪائي ڪسر ڪان ڇڏي اٿائون. سوچان ٿو اسان سويارن سياست تي سڀ کان وڌ ۽ زندگي جي هر موضوع تي مزاح سوڌو سنجيدو ايڏو جو گهڻو لکيو آهي ڀلا اهو ڪهڙي ڪم جو؟ جڏهن اسان جهڙن چگيرڙن ليکڪن ڪيترن ئي سالن کان رضاڪارانا طور نور نچوڙي. مشقتون ڪاٽي ڪئي سو لکڻيون تيار ڪري اخبارن کي موڪليندڙن سان اها ويڌن آهي ته ويچارن نوجوان نون لکندڙن سان ڪهڙيون تعديون ٿينديون هونديون. پرديسي پريس هجي ها ته گهٽ ۾ گهٽ اسان کي چٽيهه لکڻو ليکڪ قرار ڏئي سرٽيفڪيٽ ڏي ها. پر پاڻ ته ديسي پريس پاران لکڻ لاءِ دعوتي ليٽر بابت پوسٽ مين کان پڇاڻو ڪندي ڪندي نيٺ ٿڪجي هارجي مقدر کي مهڻو ڏئي پاڻ کان رسي اونڌي منجهي ڪري سمهي رهندا آهيون. پوءِ وري پاڻ کي پاڻ پرچائي نئين سج نئين اميد تي ڪجهه نئون لکي موڪلبو آهي. موٽ ۾ ٻيرن جو ميوو ملندو آهي. نوان ليکڪڙا مسڪين فون تي منتون ڪندا آهن ته سائين اوهان جو پريس ۾ اثر رسوخ آهي. اسان جي سفارش ڪريو. چوندو آهيان ابا آئون به متاثرن مان آهيان ۽ مفيد مشورو مفت ڏيندو اٿمان ته ڪوڏر کڻي وڃي پورهيت ٿيو پر پيلي قلم رکي ڇڏيو ۽ صحافتي شعبي ۾ نه اچو نه ته بي گناهه جيئري ئي موت جهڙو ذائقو چکڻو پوندو.

هينئر تازو توهان پنهنجي پريس جا عدل جهانگيري جهڙا انصاف ڏٺا هوندا. اڪثر سنڌي اخبارن ۾ ساڳي ڏينهن تي الڳ الڳ عنوانن ۽ مختلف تصويرن (الف لام) محترم جو هڪڙو ئي مضمون ڇپجندو رهيو. ظاهر آ ته ڪنهن ٻڌايو هوندن ته ٻين سان گڏ سياڻي توهان به ڇپجو. سير مٿان سوا سير آهي اسان جي پريس به. سو ٻن وڏين اخبارن پنهنجين ننڍين اخبارن ۾ ڇاپيو. ان سائين جي ذهانت ڏسي/ٻڌي اهو صاحب اسان کي پيارو آهي. هن ايم ڪيو ايم تي به کلي لکيو هو. پر هن بيوس بندي ان وقت کان پندرنهن سال پهريان ئي ان پارٽي کي للڪاريو هو ته ڄڻ سائين ٽوڪ ڪئي ته شهادت جو شوق ٿيو ٿي ڇا! ان سائين سميت (ج چ) پڻ انهي تڪراري عنوان تي صاف صاف لکي وسان ڪين گهٽايو. اهڙين لکڻين سان مٿان ڪا تبديلي اچي وڃي جيڪا گهڻو عرصو اڳ عمران خان ۽ ڊاڪٽر طاهر القادري به آڻي نه سگهيا هئا.

اثر رسوخ رکندڙ سياسي ليکڪن جي ذڪر خير ۽ چرچي کان پوءِ هاڻي تا ڪريون ويچارن لاوارث سماجي لکندڙن جا چرچا. جن مان هڪڙو مان به آهيان. جنهن ماڻهون کي لکڻ جي بيماري هجي ۽ وري ڪيس خودداري جو خفقان نه هجي ايئن ممڪن ناهي. ڪي انهن ٻنهي جا ماريل هوندا آهن. انهي جنون مان جان آجي ڪرڻ لاءِ ڪئي ڀيرا ڪاغذ ۽ قلم رکي ڇڏيو اٿم پر "هر هاري جي هير تنگ پيچينس ته به نه مڙي." جيڪو ٿيو سو گذريو وارو پهاڪو ياد ڪندي ٻيهر قلم ۽ ڪاغذ کڻي ٿو وٺان! بهرحال هاڻي غيرن جي غيبت کان اڳ ۽ پوءِ هڪ پنهنجي جي گلا ڪبي. منهنجو هڪ ويجهو مائٽ سنڌ ٽي وي جو ذري گهٽ ڪرتو ڌرتو آهي. ڪيس چيم منا جيجل اخبار به اوهان جي آهي. عزت افزائي لاءِ ڪو ليٽرڙو لکرائي مون ڏي موڪل جو هڪ وڏي اخبار جو مسٽر منظور نذر ۽ پنهنجو پٽي پائي (پروفيسر) عزيزم محترم مونکي نڙي تي ننهن ڏيندا رهيا آهن. چيائين چاچا ويچاري جيجل فلحال ته پٽ پئجي وئي آهي. مٿي چڙهي ته حاضر. معني ته معصوم ٻار وارو (لاليپوپ) چڻ سڪڻو دلاسو! ڏسو ماڻهو هامون هڻي ڪيئن پويان پير ڪندا آهن. شاباس هجي اشفاق آذر کي جنهن بول ٽي وي چينل جي اظهار سومرو معرفت نياپو موڪليو ته علي قاضي جي "پنهنجي اخبار" لاءِ لکو. اڄ ڪلهه (دوست سڏائي سڀ ڪو، ڪم پوي ته ڪل پوي).

هر مضمون جي اشاعت خاطر چڻ ڪورٽ جي ڪنهن ڪيس جي پيروي ڪندي ٿڪجي پوندو آهيان. ايس ايم ايس ۽ فونيون ڪري آڱريون ساٽيون ٿي پون ٿيون پر پوءِ به موٽ ۾ مايوسي جو خالي وٽو مٿي ۾ نڪر جيان نڪاءِ ڪري منهنجا ٽين ڪڙڪائي ڇڏيندو آهي. پر جنهن ڪالم مونکي ڏاڍو رلايو سو هو ڪي سال اڳ وارو هڪ نهايت اهم نوعيت جو عوامي مضمون "سرڪاري اصلاح پسندن کان سوال" ان ۾ وطن جي تعليمي تباهي، بجلي جي بربادي بابت ان وقت جي وزيرن عابد شير علي ۽ نثار کهڙو کي گامون سچار بڻجي حق جي راهه ڏيکاري هيم. قومي پريس جي ائن اخبارن کي موڪليم. اهو سوچي ته هر اخبار جا پنهنجا پڙهندڙ هجن ٿا. پر پوءِ پريس مون مولائي کي ملازم سمجهي پچاڻو ڪيو. عبرت ۽ سوڀ اهو سڀ کان اڳ ڇپيو. انهن جا انچارج ايڊيٽر واحد هيسباڻي ۽ علي جاگيراڻي لحاظي انسان آهن. باقي جيجل جي اظهار سومرو ۽ ڪوشش جي نعمت کهڙو به ڇپيو. باقي ٻين پنهنجي تارازي ۾ طور ماپ ڪرڻ بعد چيو ته لڳي ٿو ته مضمون اٺ سو لفظن کان مٿي آهي. ايڏو وڏو ڪيئن ڇپيون. چيم قرب ڪريو ٻن قسطن ۾ ئي ڇاپيو. چيائون توهان ته رڳو نالي جا وزير آهيو. ڪا مائي مهتاب، يا حڪومتي آفتاب هجو ها ته پوءِ ڪا گنجائش ڪڍون ها. عوامي آواز جي ايوب شيخ کان به صبر جا ٻه ياڳا نه مليا. وري رجوع ڪرڻو پيو انور پيرزادي جي اميرزادي ۽ زورآور پٽ سان. جنهن ٻن قسطن ۾ ڇپي صفحي جي تري ۾ ڏئي مڙئي معيار لاٿي. سنڌ ايڪسپريس جي انچارج چيو ته اوهان جو مضمون ٻين هنڌن تي ڇپجي چڪو آهي سو بس باب بند! ايڊيٽر فاروق به فرق ڏيکاريو. سو اهڙن احساس کان آجن انسانن لاءِ مون وٽ ته مواد ڪونهي. سرڪش سنڌي کان مدد ٿو وٺان:

"اجان ته مقتلن مان صدائون اچن پيون
خوشبو لهو جي ڪٺي هوائون اچن پيون
اجان به سرڪش سرخ موڙ پيا ٻڌن
اجان به ڪي سجائي سر پيا رکڻ
مجون تا رهزنو اوهان جو راج آ
اوهان جو تاج آ.. اوهان جو تخت آ
پر اڳيان وقت سخت آ. جڏهن به ڪو
حساب ٿيو
اسان جي خون مان ڪو گلاب ڦٽو
۽ اسان جو خواب انقلاب ٿيو
تڏهن اوهان کي گهرائبو ۽ تورو جلائبو
اسان کي آزمايو اٿئو. اوهان کي به
آزمائبو"

مطلب ته مونکي منجهائيندڙ ان مضمون جيترا ڪشالا ڪرايا سي جيڪر ڪنهن شخصي ڪم خاطر ڪيان ها ته ايتري مشقت ڪاٽڻ کان اسلام آباد/ڪراچي جي پريس انفارميشن ڊپارٽمينٽ پي آئي ڊي اسان کي پنهنجي اخبار جي اي بي سي (آڊٽ بيورو آف سرڪيوليشن) جو سرٽيفڪيٽ به ملي چڪو هجي ها. اسان هن پنهنجي اخبار کي وطن واسين جو مخلص ترجمان بڻائي سنڌ واسين جي هر مسئلي جو حقيقي عڪاس ثابت ڪري مشغول رهي پريس فريڊم کي صحيح صورت ۾ نروار ۽ نشانبر ڪري رهيا آهيون ۽ پنهنجي پرائي هر ليکڪ کي اظهار رائي جي آزادي جو ڀرپور فائدو ڏياري اسان پارن جي سيني واري غبار کي هلڪو ڪرڻ جي ڪوشش ڪريون پيا ۽ ايڊيٽر عمر سومرو ۽ نعيم بلوچ جي نگراني ۾ ڪوشان جو ڪم ڪار هلي پيو. اميد ته سنگت جي ساٿ سان اها خواهش حقيقت جو روپ ڌاري مظلوم عوام جي دادرسي خاطر ديانتدار جذبي سان عملي طور ڪوشان رهندي. آخر ۾ راشد مورائي جا ڪي اڏارا لفظ پيش ڪندس جيڪي اسان جهڙن حساس انسانن جي ظرف ۽ ضمير جو آواز آهن.

"ٻڌ! آئون توسان ملندس،
ملي وڇڙي ويندس،
وڇڙي ياد بڻجي ويندس،
ياد بڻجي ماضي ٿي ويندس،
ماضي ٿي ڊهجي ويندس،
ڊهجي موئن جو دڙو بڻجي ويندس،
موئن جو دڙو بڻجي ٻيهر کوٽيو ويندس،
ٻيهر کوٽجي هڪ مهذب تواريخ ٿي پوندس، تاريخ ٿي ويس ته تحقيق ٿيندي، تحقيق ٿي ته وڏو بحث هلندو، بحث هليو ته منهنجي بربادي جا سبب ڳولهيا ويندا. سبب ڳولهيا ويا ته پيرا توڏانهن ايندا. توڏانهن پيرا آيا ته تنهنجو چرچو ٿيندو، تنهنجو چرچو ٿيو ته سوال اٿندا.سوال اٿيا ته تنهنجي ناانصافين تي آڱريون کڄنديون. تنهنجي بي واجبي جي اپٽار ٿيندي.اپٽار ٿي ته ٻيا ماڻهو برباد ٿيندا. ۽ آئون نه ٿو چاهيان ته سنڌ ۾ موئن جا دڙا گهڻا هجن!"

عبداش پنهور هڪ صحافي، ليکڪ ۽ جدوجهد جي علامت

سخي غلام حسين خاصخيلي

سنڌ جي تاريخ ۾ ڪي اهڙيون شخصيتون به پيدا ٿينديون آهن، جيڪي پنهنجي زندگيءَ دوران خاموشي سان ڪم ڪندي ماڻهن جي دلين ۾ مستقل جاءِ ٺاهي وٺنديون آهن. اهڙيون شخصيتون پنهنجي عهدن، شهرت يا دولت جي ڪري نه، پر پنهنجي ڪردار، فڪر ۽ عوامي خدمتن جي ڪري سڃاتيون وينديون آهن. مرحوم عبداش پنهور به اهڙين ئي شخصيتن مان هڪ هو، جنهن پنهنجي سڄي زندگي قلم، شعور ۽ جدوجهد جي راهه تي هلندي گذاري. عبداش پنهور جو لاڏاڻو سنڌ جي صحافتي، ادبي ۽ سياسي حلقن لاءِ هڪ وڏو صدمو آهي.

هن نه صرف صحافي طور پنهنجو نالو پيدا ڪيو، پر هڪ باشعور شاگرد اڳواڻ، ليکڪ، سماجي ڪارڪن ۽ ترقي پسند سوچ رکندڙ انسان طور به پنهنجي سڃاڻپ قائم ڪئي. سندس وڇوڙي سان سنڌ هڪ اهڙو آواز وڃائي ڇڏيو آهي، جيڪو هميشه عوامي مسئلن، سماجي انصاف ۽ سچائي جي ڳالهه ڪندو رهيو.

شاگرد سياست کان صحافت تائين عبداش پنهور پنهنجي نوجوانيءَ ۾ شاگرد سياست سان لاڳاپيل رهيو. اهو دور سنڌ ۾ سياسي ۽ سماجي شعور جي واڌ جو دور هو. شاگرد تنظيمون صرف تعليمي مسئلن تائين محدود نه هيون، پر سماج جي وڏن مسئلن تي به آواز اٿارينديون هيون. عبداش پنهور به انهن نوجوانن مان هو، جن تعليم، جمهوريت، انساني حقن ۽ شاگردن جي جائز مطالبن لاءِ جدوجهد ڪئي. شاگردي واري دور ۾ حاصل ڪيل سياسي ۽ سماجي شعور سندس سڄي زندگيءَ تي اثرانداز رهيو. بعد ۾ جڏهن هن صحافت جي شعبي ۾ قدم رکيو ته سندس قلم ۾ به ساڳيو عوامي رنگ ۽ شعور نظر آيو. هن صحافت کي طاقتور ماڻهن جي تعريف ڪرڻ لاءِ نه، پر عام ماڻهن جي آواز کي اجاگر ڪرڻ لاءِ استعمال ڪيو.

عبداش پنهور انهن صحافين مان هو، جيڪي خبر کي صرف خبر نه سمجهندا هئا، پر ان جي پويان لڪل سماجي حقيقتن کي به سمجهڻ جي ڪوشش ڪندا هئا. هو مسئلن جي بنيادي سببن تي نظر رکندو هو ۽ انهن کي عوام آڏو پيش ڪرڻ کي پنهنجي ذميواري سمجهندو هو. سندس صحافتي زندگي سچائي، ايمانداري ۽ بيباڪي سان ڀرپور رهي. هن ڪڏهن به پنهنجي اصولن تي سوديبازي نه ڪئي. صحافتي برادري ۾ ڪيس هڪ سنجيده، باوقار ۽ ذميوار صحافي طور سڃاتو ويندو هو. سندس تحريرن ۾ سنجيدگي، فڪري پختگي ۽ عوامي درد موجود هوندو هو.

هو هميشه سنڌ جي ڳوٺاڻن علائقن، هارين، مزدورن، شاگردن ۽ عام ماڻهن جي مسئلن کي اجاگر ڪرڻ لاءِ سرگرم رهيو. سندس قلم انهن ماڻهن جو ترجمان بڻيو، جن جو آواز اڪثر اقتداري ايوانن تائين نه پهچندو آهي.ادب ۽ فڪر سان وابستگي صحافت سان گڏ عبداش پنهور ادب سان به گهري وابستگي رکندو هو. ڪتابن سان محبت، علم دوستي ۽ مطالعي جي عادت سندس شخصيت جو اهم حصو هئي. هو ادبي گڏجاڻين، علمي بحثن ۽ فڪري سرگرمين ۾ دلچسپي وٺندو هو.

سندس لکڻين ۾ صرف خبر نه هوندي هئي، پر فڪر، تجزيو ۽ سماجي شعور به شامل هوندو هو. هو سنڌ جي تاريخ، ثقافت، ٻولي ۽ قومي سڃاڻپ بابت گهري دلچسپي رکندو هو. ادب ۽ صحافت جي گڏيل تجربن ڪيس هڪ منفرد شخصيت بڻائي ڇڏيو هو.انسان دوست شخصيت عبداش پنهور جي شخصيت جو سڀ کان خوبصورت پاسو سندس انسان دوستي هئي. هو دوستن سان محبت ڪندڙ، نوجوانن جي همت افزائي ڪندڙ ۽ هر ڪنهن سان خلوص سان پيش ايندڙ انسان هو. سندس دوستن جو دائرو تمام وسيع هو، جنهن ۾ صحافي، اديب، سياسي ڪارڪن، استاد ۽ شاگرد شامل هئا. هو اختلاف راءِ کي برداشت ڪرڻ جي صلاحيت رکندو هو. سندس محفلن ۾ دليل، فڪر ۽ علم جي ڳالهه ٿيندي هئي. هو نفرت بدران محبت، تڪرار بدران گفتگو ۽ مايوسي بدران اميد جو پيغام ڏيندو هو.بيماري سان بهادريءَ وارو مقابلو

زندگيءَ جي آخري ڏينهن ۾ عبداش پنهور ڪينسر جهڙي موذي مرض ۾ مبتلا رهيو. پر هن بيماري کي پنهنجي حوصلي تي غالب نه اچڻ ڏنو. هن وڏي همت ۽ صبر سان علاج جاري رکيو. سندس دوستن ۽ ساٿين موجب هو سخت تڪليفن جي باوجود به زندگي بابت مثبت سوچ رکندو هو.ڪراچي جي اسپتال ۾ علاج دوران به سندس دوست، ساٿي ۽ مداح سندس صحتيابي لاءِ دعائون ڪندا رهيا. پر آخرڪار هو پنهنجي هزارين چاهيندڙن کي سوڳوار ڇڏي راهه رباني اختيار ڪري ويو. عبداش پنهور جي لاڏاڻي سان سنڌ جي صحافت، ادب ۽ سماجي تحريڪن کي وڏو نقصان پهتو آهي. اهڙيون شخصيتون روز روز پيدا نه ٿينديون آهن. هو انهن ماڻهن مان هو، جيڪي پنهنجي عمل سان سڃاتا ويندا آهن ۽ پنهنجي پويان عزت، محبت ۽ سٺيون يادون ڇڏي ويندا آهن.

جڏهن سندس مڙهه ڪراچي کان دوڙ روانو ٿيو ۽ رستي ۾ صحافين، سياسي ڪارڪنن، اديبن ۽ دوستن سندس آخري ديدار ڪري ڪيس سرخ سلام پيش ڪيو. ته اهو منظر سندس عوامي محبت جو ثبوت هو. ماڻهن جي اکين ۾ ڳوڙها ۽ دلين ۾ ڏک ان ڳالهه جو اظهار هئا ته هڪ سچو ساٿي، فڪر جو ماڻهو ۽ عوامي آواز هميشه لاءِ خاموش ٿي ويو آهي. عبداش پنهور جو جسم ته مٽيءَ ماءُ حوالي ٿي ويندو، پر سندس فڪر، صحافتي خدمتون، ادبي ڪم ۽ عوامي جدوجهد هميشه زنده رهندي. هو انهن ماڻهن مان هو، جيڪي وقت گذرڻ سان وسرندا ناهن. پر سندن يادون وڌيڪ روشن ٿينديون آهن.سنڌ جي صحافت، ادب ۽ سماجي شعور جي تاريخ ۾ عبداش پنهور جو نالو احترام سان ياد ڪيو ويندو. سندس زندگي ايندڙ نسلن جي صحافين، ليکڪن ۽ سماجي ڪارڪنن لاءِ هڪ مثال ۽ مشعلِ راهه رهندي.

بقايا *** 01

ي محفوظ ۽ تيز رفتاري سان اڄ وچ جي اهميت تي زور ڏنو ۽ چيو ته ان جا اسرندڙ ملڪن ۽ عالمي سپلاءِ چينز تي اهم اثر پون ٿا.هن چيو ته خطي ۾ امن ۽ استحڪام لاءِ ڳالهين ۽ سفارتڪاري ڪانسواءِ ٻيو ڪو اثرائتو رستو ناهي. بيان موجب، ٻنهي اڳواڻن ويجهي سهڪار جاري رکڻ تي اتفاق ڪيو ۽ طئي ڪيو ته گڏيل قومن جي 81هين جنرل اسيمبلي جي موقعي تي نيويارڪ ۾ ملاقات ڪندا.

بقايا *** 02

و آهي، ته حڪومت جلد نئين آٽو پاليسي متعارف ڪرائيندي جنهن ۾ آٽو پارٽس مينوفيڪچررز سميت سمورن اسٽيڪ هولڊرز لاءِ رعايتون شامل هونديون. صنعت ۽ پيداوار واري وزارت پاران جاري پڌرائي مطابق پاڪستان انٽرنيشنل آٽو شو 2026 ع جي افتتاح جي موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي هن چيو ته وزيراعظم شهباز شريف جي ويزن تحت حڪومت آٽو پارٽس جي واپار وڌائڻ ۽ مقامي صنعت کي عالمي مارڪيٽن تائين پهچ ڏيارڻ لاءِ قدم کڻي رهي آهي. سميدا، پاڪستان ايسوسيئيشن آف آٽوموٽيو پارٽس اينڊ ايڪسيسريز مينوفيڪچررز جي حصيداري سان 21هين پاڪستان انٽرنيشنل آٽو شو 2026 ۾ اسٽريٽجڪ پارٽنر طور شرڪت ڪري رهيو آهي. 3 ڏينهن واري نمائش لاهور ايڪسپو سينٽر ۾ جاري آهي، جنهن ۾ ڏيهي ۽ پرڏيهي صنعتڪار، ڪاروباري شخصيتون ۽ نمائنده شريڪ آهن. ان موقعي تي هارون اختر خان چيو ته پاڪستان آٽوموٽو صنعت ۾ ترقي ۽ روانگي واپار جا وسيع امڪان موجود آهن. پاڪستان آٽو شو مقامي مينوفيڪچرنگ، جدت ۽ سيڙپڪاري کي هٿي ڏيڻ لاءِ اهم پليٽ فارم آهي. پي آءِ پي ايس 2026 ع جي ڪنوينر سلمان سليم سيداجي شراڪتداري جي آجيان ڪندي چيو ته ان سان ايم اي آءِ جي شرڪت ۽ "ميڪ ان پاڪستان" ويزن تحت مقامي مينوفيڪچرنگ کي هٿي ڏيڻ جي ڪوششن کي سگهه ملندي.

بقايا *** 03

ته آهي، حڪومت اڄ تي پيٽروليم ليوي ختم ڪري ڇڏي ته مارچ ملتوي ڪري ڇڏينداسين. خيبرپختونخواهه ۾ جلسن کي خطاب ڪندي حافظ نعيم الرحمان چيو ته 20 سيپٽمبر کان لانگ مارچ شروع ٿيندي 23 يا 24 مارچ تي اسلام آباد پهچنداسين، مان ڪراچي کان ٽرين مارچ جي ذريعي لانگ مارچ ۾ شرڪت جي لاءِ نڪرندس. حافظ نعيم الرحمان چيو ته حڪومت کي تجويزون پيش ڪيون آهن پر حڪومت مڃڻ کان انڪار ڪري رهي آهي، هن چيو ته اسان مارچ ڪنداسين، جيڪڏهن رڪاوٽون آيون ته پوءِ انهن رڪاوٽن کي ختم ڪنداسين. حافظ نعيم جو چوڻ هو ته پارٽين جي بدلجڻ سان حالتون تبديل ناهن ٿينديون جن پارٽين ۾ مافيا هجن اهي انهن جي خلاف ڪيئن آواز اٿاري سگهن ٿا. جماعت اسلامي جي امير چيو ته خيبرپختونخواهه حڪومت کي به عوامي مسئلن طرف ڌيان ڏيڻ گهرجي، اتي نه معيشت بهتر ٿئي ٿي نه ئي وري امن قائم ٿئي ٿو ياد رهي ته جماعت اسلامي طرفان پيٽروليم ليوي جي خلاف 20 سيپٽمبر تي اسلام آباد طرف لانگ مارچ جو اعلان ڪيو ويو آهي جنهن جون تياريون به مڪمل ڪيون ويون آهن.

بقايا *** 04

باهه ڪيا ويا، جڏهن ته 3 ڀارتي آفيسرز 4 جي سي اوز، 102 سپاهين کي جنگي قيدي بڻايو ويو کيم ڪرن جي علائقي ۾ تي هوائي حملا ڪيا ويا جن کي ڪاميابي سان ناڪام بڻايو ويو، واهگا اٽاري سيڪٽر ۾ دشمن جي ٻن جوابي ڪارروائين وڏو نقصان پهچائيندي ناڪام بڻايو ويو قصور ۽ کيم ڪرن جي علائقن ۾ دشمن جي ڪيترائي ميل تائين ان جي پنهنجي علائقي ۾ پوئتي ڌڪيو ويو چونڊه ۾ به پاڪ فوج شاندار تاريخ رقم ڪئي ۽ مڪمل طور تي ڀارتي فوج جا حوصلا پست ڪيا. سنڌ راجستان سيڪٽر ۾ 150 ڀارتي فوجين کي ماريو ويو ۽ 21 کي جنگي قيدي بڻايو ويو، مجاهدن راجوڙي کان 6 ميل پري ڀارتي ملٽري بيس تي حملو ڪيو ۽ سرينگر کان 15 ميل پري بگرام روڊ تي هڪ اهم پل کي تباهه ڪيو پاڪ فضائيه پنهنجي برتري کي برقرار رکيو ۽ زميني فوج جي مسلسلي مدد جاري رکي. پاڪ فضائيه سيالڪوٽ ۽ چمون سيڪٽر ۾ ڀارتي فضائيه جو هنٽر جهاز ڪيرايو سڄي ملڪ مان مصنف، شاعر ۽ هر طبقي سان تعلق رکندڙ ماڻهو پنهنجي آمدني جو 10 سيڪڙو حصو نيشنل ڊفينس فنڊ کي ڏيڻ جو فيصلو ڪيو.

بقايا *** 05

پريس ڪانفرنس ڪندي مصطفيٰ ڪمال الزام لڳايو ته پيپلز پارٽي ماڻهن کي پاڻ ۾ وڙهائڻ چاهي ٿي ته جيئن عوام ٻيا سمورا مسئلا وساري ڇڏي. سندس چوڻ هو ته جڏهن پيپلز پارٽي جي ڪرپشن جي ڳالهه ڪئي وڃي ٿي ته "صوبائي ڪارڊ" کيڏيو وڃي ٿو جڏهن ته سنڌي اسان جا ڀائر آهن.هن دعويٰ ڪئي ته سنڌ جي صورتحال انتهائي خراب آهي ۽ حيدرآباد کان اڳتي وڃڻ سان غربت جي صورتحال جو اندازو ٿئي ٿو.مصطفيٰ ڪمال وڌيڪ چيو ته نوان صوبا ٺهڻ سان ڪا قتل ۽ غارت نه ٿيندي. جڏهن ته ڊرٺن سان ڪڏهن به مسئلا حل ناهن ٿيا.سندس چوڻ هو ته وفاق صوبن کي آزاد ڇڏي ڏنو آهي ۽ صوبن جو احتساب ٿيڻ گهرجي.

بقايا *** 06

روپ ڌاري سنڌين ۽ مهاجرن کي پاڻ ۾ وڙهائي نٿا سگهن. سعديه جاويد وڌيڪ چيو ته صوبي ۾ ڪنهن به ضمير فروش جي نفرت جوڳي سياست کي ڪرڪڻ نه ڏبو جڏهن ته وفاق ۽ صوبي وچ ۾ ڇڪتاڻ پيدا ڪرڻ جي هر سازش کي ناڪام بڻايو ويندو.

بقايا *** 07

فروشن خلاف مختلف ڪارروايون تن شڪي ماڻهن کان ڪروڙين رپين جي ماليت جي ڪل 14 ڪلوگرام اعليٰ معيار جي چرس هٿ ڪئي وئي سنڌ جي ايڪسائيز ٽيڪسيشن ۽ نارڪوٽڪس ڪنٽرول واري صوبائي وزير مڪيش ڪمار چاولا جي هدايتن تي، سڄي صوبي ۾ منشيات فروشن خلاف ڪارروايون جاري آهن. سنڌ جي نارڪوٽڪس ڪنٽرول کاتي جي روهڙي ۽ حيدرآباد سرڪلن منشيات فروشن خلاف مختلف ڪارروائين ۾ 3 جوابدارن کي گرفتار ڪيو ۽ انهن جي قبضي مان لکين رپين جي ماليت جي ڪل 14 ڪلوگرام اعليٰ معيار جي چرس هٿ ڪئي. تفصيل موجب، سينٽرل جيل روڊ تي هڪ ڪارروائي ۾، روهڙي سرڪل جي هڪ ٽيم هڪ موٽرسائيڪل سوار ملزم شريف کي ڳجهي اطلاع تي تلاشي دوران گرفتار ڪيو ۽ ان جي قبضي مان 6 ڪلوگرام چرس ۽ هڪ بغير نمبر پليٽ جي موٽرسائيڪل برآمد ڪئي. سينٽرل جيل روڊ تي هڪ ٻي ڪارروائي ۾، روهڙي سرڪل جي نارڪوٽڪس ڪنٽرول ونگ هڪ موٽرسائيڪل سوار ملزم اشرف کي گرفتار ڪيو ۽ ان جي قبضي مان 6 ڪلوگرام چرس ۽ هڪ بغير نمبر پليٽ جي موٽرسائيڪل برآمد ڪئي. ٽئين ڪارروائي ۾، حيدرآباد سرڪل جي هڪ ٽيم اڪرچيڪ پوسٽ تي ڪارروائي ڪندي مسافر ڪوچ ۾ سوار هڪ جوابدار عبدالڪريم کي گرفتار ڪيو ۽ جوابدار جي قبضي مان 2 ڪلو اعليٰ معيار جي چرس هٿ ڪئي. گرفتار ٿيل جوابدارن کان سمگلنگ ۾ استعمال ٿيندڙ منشيات ۽ موٽرسائيڪلون ضبط ڪيون ويون آهن ۽ انهن خلاف الڳ الڳ ڪيس داخل ڪيا ويا آهن. صوبائي وزير مڪيش ڪمار چاولا منشيات جي اسمگلرن خلاف ڪارروائي کي وڌيڪ تيز ڪرڻ جي هدايت ڪئي آهي.

بقايا *** 08

ن سون جي اگهه ۾ معمولي لاٿ ٿي آهي. آل پاڪستان جيمز اينڊ جيولرز ايسوسيئيشن موجب، اڄ في تولو سون 100 رپيا سستو ٿيڻ کانپوءِ 4 لک 60 هزار 236 رپين جو ٿي ويو آهي.اهڙيءَ ريت 10 گرام سون جي قيمت ۾ به 85 رپين جي گهٽتائي سان 3 لک 94 هزار 578 رپين جو ٿي رهيو آهي ايسوسيئيشن موجب، عالمي مارڪيٽ ۾ به في اونس سون اگهه هڪ ڊالر لاٿ کانپوءِ 4 هزار 377 ڊالرن جو ٿي ويو آهي.واضح رهي ته گذريل ڏينهن ملڪ ۾ في تولي سون جي اگهه 6900 رپين جي وڏي واڌ رڪارڊ ڪئي وئي هئي.

بقايا *** 09

الزام هيٺ آيل جوابدار خالد محمود کي گرفتار ڪيو ويو آهي. پوليس موجب، مليرشاهه لطيف ٽائون ۾ ربڙيو پاڪستان گرائونڊ تي پوليس ۽ جوابدارن جي وچ ۾ هڪ مبينا مقابلو ٿيو باهمي فائرنگ جي نتيجي ۾ جوابدار خالد محمود کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويو جوابدارن کان غيرقانوني هٿيار ۽ نقدي هٿ ڪئي وئي، پوليس ٻڌايو ته ڪجهه ڏينهن اڳ هڪ ويڊيو وائرل ٿي هئي جنهن ۾ جوابدار کي نوجوان ڇوڪريءَ سان اها غيراخلاقي حرڪت ڪندي ڏيکاريو ويو هو پوليس موجب، خالد محمود جو اڳوڻو مجرمانه رڪارڊ پڻ حاصل ڪيو پيو وڃي.

بقايا *** 10

ن جي جوابدار کي پوليس گرفتار ڪري ورتو اينٽي ڪار لفٽنگ سيل موجب مسجد جي ٻاهران نمازي بڻجي گاڏيون چوري ڪندڙ جوابدار جي سڃاڻپ 57 ورهين جي انصاف جي نالي سان ٿي آهي. اينٽي ڪار لفٽنگ سيل جو چوڻ آهي ته جوابدار گاڏي چوري جي پهرين واردات سال 2000 ع ۾ ڪئي هئي انهي کان پوءِ اهو مسلسل گاڏيون چوري ڪرڻ ۾ ملوث رهيو. پوليس موجب جوابدار ڪراچي کان گاڏيون چوري ڪري ڪوئيٽا ۽ بلوچستان کڻي ويندو هو جتي هو گاڏين کي وڪرو ڪندو هو. ڪجهه ڏينهن اڳ گلشن اقبال جي هڪ مسجد جي ٻاهران به جوابدار کي گاڏي چوري ڪندي ڏٺو ويو پوليس موجب جوابدار جو 23 سال پراڻو ڏوهارين وارو رڪارڊ به سامهون آيو آهي. جوابدار 15 کان وڌيڪ ڪيسز ۾ پوليس کي گهربل هو.

بقايا *** 11

هرست به جاري ڪئي وئي آهي. بيورو آف اميگريشن اينڊ اوورسيز ايمپلائيمينٽ طرفان سعودي عرب سفر ڪندڙ پاڪستاني شهرين کي هدايت ڪئي وئي آهي ته محفوظ سفر ۽ سعودي قانونن جي پاسداري لاءِ پابندي مڙهيل شيون پاڻ سان کڻي وڃڻ کان مڪمل طور پاسو ڪن.اداري موجب، سعودي عرب سفر دوران شراب، هر قسم جو نشو منشيات ۽ ٻيون بندش هيٺ دوائون، سوئر جو گوشت ۽ ان مان تيار ڪيل سموريون شيون، هر قسم جا هٿيار، بارودي مواد ۽ ٻيا خطرناڪ اوزار به ساڻ رکڻ يا کڻي وڃڻ قانوني ڏوهه آهي.پابندي مڙهيل شين ۾ جوا کيڏڻ جو سامان، لاٽري جون ٽڪيٽون ۽ ان سان ملندڙ ٻيون شيون پڻ شامل آهن. جڏهن ته مقدس ڪتابن جون نامناسب ڪاپيون يا اهڙو مواد به کڻي وڃڻ کان پاسو ڪرڻ جي هدايت ڪئي وئي آهي.اختيارين مسافرن کي صلاح ڏني آهي ته ڪنهن به پريشاني يا قانوني ڪارروائي کان بچڻ لاءِ سفر کان اڳ سعودي ڪسٽمز جي سرڪاري ويب سائيٽ تي پابندي مڙهيل شين جي مڪمل فهرست جو لازمي جائزو وٺن.

بقايا *** 12

به وڌائيندي رپورٽن موجب، شي جن پنگ جي جهاز واشنگٽن پرسان جوائنٽ بيس اينڊريوز تي لهڻ وقت صدر ٽرمپ پاڻ سندس آڌرڀاءَ ڪندي جڏهن ته وائيٽ هائوس ۾ ٻنهي اڳواڻن وچ ۾ اهم ملاقات ۽ بند ڪمري ۾ ڳالهين جو امڪان آهي.دوري دوران واپار، ٽيرف، مصنوعي ذهانت (اي آءِ) ۽ ناياب معدنيات سميت مختلف معاشي ۽ اسٽريٽجڪ معاملن تي ڳالهيون ٿينديون. آمريڪي اختيارين موجب، ڪجهه غير اسٽريٽجڪ شين تي لاڳو ٽيرف ۾ گهٽتائي تي اتفاق جا امڪان آهن. جڏهن ته ناياب معدنيات جي فراهمي بابت آمريڪي برآمدي پابندين ۾ وڌي نرمي جو امڪان گهٽ آهي.ياد رهي ته شي جن پنگ جي آخري آمريڪي سرڪاري دوري جو وقت سيپٽمبر 2015 ع هو جڏهن بارڪ اوباما آمريڪا جو صدر هو

بقايا

چنڊ ڏسڻ واري عالمي سرگرمي "انٽرنيشنل آبزروڊي مون نائيٽ" ۾ شرڪت جي دعوت ڏني وئي آهي.دنيا جي ڪنهن به حصي ۾ هجو آسمان ڏانهن نظر وجهڻ سان سڀ ماڻهو هڪ ئي چنڊ ڏسن ٿا. 19 سيپٽمبر تي ملهايو ويندڙ هي ڏينهن هر سال چنڊ جو مشاهدو ڪرڻ ۽ ان بابت ڄاڻ حاصل ڪرڻ لاءِ وقف ڪيو ويندو آهي.هي ڏينهن انسان جي سڀ کان ويجهي آسماني پاڙيسري چنڊ کي ويجهڙائي کان ڏسڻ، ان بابت سکڻ ۽ فلڪيات ۾ دلچسپي وڌائڻ لاءِ ملهايو ويندو آهي. دنيا جي مختلف حصن مان ماڻهو گڏجي چنڊ جو مشاهدو ڪرڻ ۽ ان بابت ڄاڻ حاصل ڪرڻ لاءِ مختلف سرگرمين ۾ حصو وٺندا آهن. جن ۾ چنڊ جو مشاهدي، عملي سرگرميون، چنڊ بابت موسيقي، فن ۽ مطالعي جون سرگرميون شامل آهن.ناسا موجب، ماڻهو پنهنجي گهر مان چنڊ جو مشاهدو ڪري سگهن ٿا، آن لائن يا روبرو تقريب منعقد ڪري سگهن ٿا يا پنهنجي ويجهو ٿيندڙ ڪنهن تقريب ۾ شرڪت ڪري سگهن ٿا.

بقايا *** 14

تو سيڪيورٽي ذريعن موجب ڌماڪي ۾ ملوث هڪ آپگهاتي بمبار جي سڃاڻپ مطيع الله جي نالي سان ٿي آهي جڏهن ته ڪوهاٽ پوليس مسجد بم ڌماڪي ۾ ملوث ٻئي دهشتگرد جي سڃاڻپ جو عمل جاري آهي. ياد رهي ته گذريل ڏينهن ڪوهاٽ پوليس لائن جي مسجد تي جمعي جي نماز دوران آپگهاتي حملو ڪيو ويو جنهن ۾ پوليس اهلڪارن سميت 22 ڄڻا شهيد جڏهن ته 100 کان وڌيڪ زخمي ٿي پيا هئا.صدر آصف علي زرداري، وزيراعظم شهباز شريف، خيبرپختونخواهه جي وڏي وزير سهيل آفريدي ۽ خيبرپختونخواهه جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي ڌماڪي جي سخت لفظن ۾ مذمت ڪندي دهشتگردن جي خلاف فوري ڪارروائي جي هدايت ڪندي چيو آهي ته دهشتگردن کي ڪنهن به قسم جي رعايت نه ملڻ گهرجي.

بقايا *** 15

مارجي ويا. ايس ايڇ او ڪيچي بيگ پوليس مجاهد ملغاني موجب واقعو گذريل ڏينهن ڪيچي بيگ ٿاڻي جي حد ۾ پيش آيو واقعي موجب ڪلي الله آباد جي هڪ گهر ۾ موجود موٽر سائيڪل ۾ اوچتو زوردار ڌماڪو ٿيو جنهن جي نتيجي ۾ 2 ڄڻا ڦٽجي تي مارجي ويا. اطلاع ملندي ئي پوليس، ڪائونٽر ٽيررازم ڊپارٽمينٽ (سي ٽي ڊي) ۽ سيڪيورٽي فورسز جا اهلڪار واري هنڌ پهچي ويا. پوليس ۽ سيڪيورٽي اهلڪارن علائقي کي گهيري ۾ آڻي ڇڏيو جڏهن ته مارجي ويلن جي لاشن کي ضروري ڪارروائي جي لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو پوليس اختيارين موجب بم ڊسپوزل اسڪواڊ جي شروعاتي رپورٽ ۾ ڌماڪيدار مواد لڳائڻ جي دوران ڌماڪو ٿيڻ جو ٻڌايو ويو آهي. بم ڊسپوزل ٽيم موجب موٽر سائيڪل ۾ تقريبن هڪ ڪلوگرام وزني ڌماڪيدار مواد استعمال ڪيو ويو هو واقعي کان پوءِ سي ٽي ڊي ڪيس داخل ڪري ورتو آهي، ڌماڪي جي سببن سميت ٻين رخن جي جاچ شروع ڪئي وئي آهي. سي ٽي ڊي طرفان واقعي بابت وڌيڪ شاهدين به گڏ ڪيون پيون وڃن ته جيئن ڌماڪي جا سبب ۽ ٻين رخن جي خبر پئجي سگهجي.

بقايا *** 16

ار کي سندس گهر مان اغوا ڪيو ويو پوليس ٻڌايو ته ٻن موٽرسائيڪلن تي سوار هٿيار بندن رات جو ٻه وڳي اسفنديار کي سندس رهائشگاهه تان اغوا ڪيو ۽ ڪيس پاڻ سان گڏ کڻي فرار ٿي ويا. پوليس جو چوڻ آهي ته اسفنديار جي بازيابي لاءِ ڳولا جو عمل جاري آهي ۽ مختلف هنڌن تي چيڪ پوسٽون قائم ڪيون ويون آهن.

بقايا *** 17

حسين پيدران تي الزام هو ته هن اصفهان صوبي ۾ حساس فوجي هنڌن بابت ڄاڻ موساد کي فراهم ڪئي. ايراني ميڊيا جي رپورٽ موجب، حسين پيدران وٽان هٿ آيل اوزارن ۽ سندس مبينا اعترافن جي بنياد تي مٿس اسرائيل جي حق ۾ جاسوسي ۽ انٽيليجنس سهڪار جا الزام لاڳو ڪيا ويا هئا. رپورٽ موجب، حسين پيدران مبينا طور دشمن قرار ڏنل آمريڪي حڪومت سان به انٽيليجنس سهڪار شروع ڪيو ۽ ان جي طرفان ڏنل ٻيون ذميواريون پڻ انجام ڏنيون. ايراني ميڊيا جو چوڻ آهي ته حسين پيدران جي موت جي سزا سپريم ڪورٽ جي منظوري کانپوءِ لاڳو ڪئي وئي. جڏهن ته عدليه جي رپورٽ ۾ اهو نه ٻڌايو ويو آهي ته حسين پيدران کي ڪڏهن گرفتار ڪيو ويو، ڪيس جي ٻڌڻي ڪٿي ٿي ۽ عدالت ۾ ڪهڙا تفصيل پيش ڪيا ويا هئا.

بقايا *** 18

گ ڪميٽي جي وائيس چيئرمين يانگ هاوڊونگ سان ملاقات ڪئي. ملاقات ۾ سنڌ ۽ هونان جي وچ ۾ سيڙپڪاري، واپار ۽ باهمي لاڳاپن کي فروغ ڏيڻ تي زور ڏنو ويو سنڌ حڪومت جي هڪ اعليٰ سطحي وفد چانگشا ۾ هونان انٽرنيشنل فرينڊشپ سٽيز اڪنامڪ اينڊ ٽريڊ ايڪسچينج تقريب ۾ شرڪت ڪئي. سنڌ حڪومت جي وفد جي اڳواڻي ٽرانسپورٽ، ماس ٽرانزٽ ۽ اطلاعات واري سينئر وزير شرجيل انعام ميمڻ ڪئي. وفد ۾ سنڌ جي وڏي وزير جو خاص مددگار قاسم نويد قمر ۽ سنڌ انٽرپرائز ڊولپمينٽ فنڊ (ايس اي ڊي ايف) شامل هئا.) چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر خضر پرويز پڻ موجود هو. تقريب ۾ گوانگ زو ۾ پاڪستان جو قونصل جنرل ياسر اقبال بٽ ۽ واپار ۽ سيڙپڪاري جو صلاحڪار محمد عمران پڻ وفد سان گڏ موجود هئا. دنيا جي 28 ملڪن جا وزير ۽ ٻيا اعليٰ سطحي نمائندا تقريب ۾ شرڪت ڪئي. هونان جي گورنر مائو ويمنگ تقريب کي خطاب ڪيو.

پرڏيهي وفدن جو استقبال ڪيو ۽ "ڀيڻ صوبن" ماڊل تحت هونان ۽ مختلف ملڪن جي صوبن جي وچ ۾ مضبوط ۽ پائيدار لاڳاپا قائم ڪرڻ تي زور ڏنو. سينئر وزير شرجيل انعام ميمڻ هنان صوبي جي قيادت ۽ آفيسرن سان ملاقات ڪئي، جنهن دوران سنڌ ۽ هنان جي وچ ۾ مختلف شعبن ۾ تعاون کي وڌيڪ وڌائڻ، سيڙپڪاري جا موقعا پيدا ڪرڻ ۽ باهمي اقتصادي ۽ واپاري لاڳاپن کي مضبوط ڪرڻ تي ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي. شرجيل انعام ميمڻ سنڌ ۽ هنان جي وچ ۾ گهڻ طرفي لاڳاپن کي فروغ ڏيڻ جي اهميت تي زور ڏنو ۽ باهمي تعاون جي نون شعبن جي نشاندهي ڪرڻ ۽ ٻنهي صوبن جي وچ ۾ عوام کان عوام جي رابطن کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ تي پڻ بحث ڪيو.

بقايا *** 19

ويو آهي. تقريب ۾ منصوبابندي واري وفاقي وزير احسن اقبال، پوليو پروگرام جي فوڪل پرسن عائشه رضا فاروق ۽ نجي شعبي جي نمائندن شرڪت ڪئي. تقريب کي خطاب ڪندي وفاقي وزير احسن اقبال چيو ته گذريل سال پوليو جي 30 کان گهٽ ڪيسن جي ڀيٽ ۾ هلندڙ سال ڪيسن جو انگ 4 رهجي ويو آهي. هن چيو ته هڪ ٻار جو پوليو جو شڪار ٿيڻ ٻين ٻارن ۾ بيماري جي ڦهلاءَ جو سبب بڻجي سگهي ٿو هن چيو ته جڏهن ڪو ٻار پوليو جو شڪار ٿئي ٿو ته ان جي سڄي زندگي جا خواب متاثر ٿين ٿا. هن والدين تي زور ڀريو ته پوليو ورڪرز جي دروازي تي اچڻ تي نظر انداز نه ڪيو وڃي. هن چيو ته حڪومت يونيورسٽين جي 10 لک نوجوانن کي صحت ۽ معاشرتي آگاهي مهم لاءِ متحرڪ ڪري رهي آهي، وفاقي وزير پوليو مهم ۾ نجي شعبي، صوبائي حڪومتن ۽ ورڪرز جي خدمتن کي تعريف جوڳو قرار ڏنو.

بقايا *** 20

جي بهتري ۽ توسيع، حيدرآباد ايئرپورٽ جي اپ گريڊيشن ۽ سول ايوي ايشن ٽريننگ انسٽيٽيوٽ (CATI)حيدرآباد کي پاڪستان جي پهرين مخصوص ايوي ايشن يونيورسٽي ۾ تبديل ڪرڻ شامل آهي. ملاقات ۾ سنڌ جي ايوي ايشن بنيادي ڍانچي کي مضبوط ڪرڻ، مسافرن جي سهولتن ۽ رابطي کي بهتر بڻائڻ، ايئرپورٽ جي گنجائش وڌائڻ، آپريشنل حفاظت کي وڌائڻ ۽ ايوي ايشن سان لاڳاپيل تعليم ۽ مهارتن کي وڌائڻ تي ڌيان ڏنو ويو پي اي اي جي وفد ۽ وڏي وزير کي منصوبن جي صورتحال بابت بريفنگ ڏني ۽ زمين جي حاصلات، زميني رڪارڊ، روڊن جي رابطي ۽ ٻين معاملن تي صوبائي حڪومت جو سهڪار گهريو جيڪي صوبائي دائري ۾ اچن ٿا. ملاقات ۾ وڏي وزير جي پرنسپال سيڪريٽري آغا واصف، چيئرمين پي اينڊ ڊي نجم شاهه ۽ ڪمشنر ڪراچي حسن نقوي شرڪت ڪئي. پي اي اي جي وفد ۾ ڊپٽي ڊي جي (ورڪس اينڊ ڊيولپمينٽ) انجنيئر سمير سعيد، ڊائريڪٽر انجنيئرنگ سروسز انجنيئر ڪاشف شاهه، ڊائريڪٽر ڪمرشل عبدالواسط، سينيئر ايڊيشنل ڊائريڪٽر اي اينڊ ايم انجنيئر ظفر الله مهيسر پراجيڪٽ ڊائريڪٽر گرين فيلڊ ايئرپورٽ سکر انجنيئر حافظ زاهد، پراجيڪٽ ڊائريڪٽر جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ امپرووميٽ پراجيڪٽ انجنيئر عرفان خان ۽ سينيئر ڊپٽي ڊائريڪٽر اسٽيٽ احتشام شامل هئا. گرين فيلڊ ايئرپورٽ سکر: وڏي وزير کي سکر ريجن ۾ نئين گرين فيلڊ ايئرپورٽ جي فيزيبلٽي اسٽڊي بابت بريفنگ ڏني وئي. تجويز ڪيل ايئرپورٽ کي هڪ علائقائي گيٽ وي طور تصور ڪيو ويو آهي جيڪو اپر سنڌ ۽ ڀرپاسي جي علائقن جي خدمت ڪندو جنهن جي ساليانو گنجائش 1.6 ملين مسافرن تائين هوندي ۽ وڏي جهازن جي آپريشن جي اجازت هوندي. ايئرپورٽ کي ڪراچي کان رخ تبديل ڪندڙ جهازن لاءِ متبادل طور استعمال ڪرڻ جي به تجويز آهي. فيزيبلٽي اسيسمينٽ مان معلوم ٿيو آهي ته موجوده سکر ايئرپورٽ کي فضائي حدود، زمين ۽ مستقبل جي توسيع سان لاڳاپيل رڪاوٽن جو سامهون آهي. تجويز ڪيل گرين فيلڊ سهولت تجارتي ايوي ايشن ۽ علائقائي رابطي لاءِ وڌيڪ گنجائش فراهم ڪندي. مطالعي مان اشارو مليو ٿو ته وسيع سکر ريجن ۾ هڪ وڏي ڪيچمينٽ آبادي آهي جنهن ۾ ٽن ڪلاڪن جي ڪيچمينٽ ۾ 29.6 ملين کان وڌيڪ ماڻهو آهن. جنهن سان علائقي ۾ بهتر فضائي رابطي جي ڪيس کي مضبوطي ملي ٿي. پي اي اي چيو ته نئين ايئرپورٽ جي تعمير لاءِ لڳ ڀڳ 3,000 ايڪڙ زمين گهربل هوندي ۽ زمين جي حاصلات جي عمل ۾ سنڌ حڪومت کان سهڪار گهريو ويو ان پڻ تجويز ڪئي ته علائقائي ترقياتي اسڪيمن کي ايئرپورٽ پراجيڪٽ سان هم آهنگ ڪيو وڃي ۽ سنڌ حڪومت کي پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ (PPP) مود ذريعي شرڪت تي غور ڪرڻ جي دعوت ڏني، جنهن ۾ زميني برابري ۽ ٻيون گڏيل طور تي طئي ٿيل ترتيبون شامل آهن. وڏي وزير لاڳاپيل صوبائي اختيارين کي هدايت ڪئي ته زمين ۽ رابطي جي معاملن تي پي اي اي سان هر آهنگي جي آسان بڻايو وڃي ۽ تجويز ڪيل پارٽنرشپ ۾ جيئن منصوبو گڏيل طريقي سان اڳتي وڌي سگهي.جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ ڪراچي: ملاقات ۾ جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ جي جاري بهتري ۽ جديديت جو به جائزو ورتو ويو پي اي اي وڏي وزير کي مسافرن جي سهولتن ۾ بهتري بابت بريفنگ ڏني، جنهن ۾ فلورنگ، سيلنگ، وال ڪليڊنگ، لائٽنگ، سائنيج، ڪائونٽرز، بلڊنگ جوائنٽس ۽ ڪار پارڪنگ شامل آهن. جنهن ۾ سنڌو سپيتا جي ثقافتي ورثي جي تاريخ کي ظاهر ڪندڙ عنصر پڻ شامل آهن. پي سي ون (PC_I) ۽ تفصيلي ڊيزائن تياري هيٺ آهن. جنهن لاءِ تجويز ڪيل منصوبي جو مدو ٻه سال آهي. بريفنگ ۾ وڌيڪ جي آءِ اير پي (JIAP) تي فليگ شپ رن وي پراجيڪٽ کي به شامل ڪيو ويو جنهن تحت رن وي کي ٻيهر تعمير ڪيو ويو ۽ 3,200 ميٽرن مان وڌائي 3,500 ميٽر ڪيو ويو جنهن کي اپ گريڊ ڪيو ويو پريزنٽيشن ۾ ٻڌايو ويو ته ڪم معاهدي جي مدت ۾ مڪمل ڪيو ويو ۽ آپريشنل ڪيو ويو ان سان گڏ ٽيڪسي وين، ائير فيلڊ لائٽنگ ۽ نيويگيشنل امداد ۾ پڻ بهتري آندي وئي. پي اي اي پڻ وڏي وزير کي جي آءِ اير پي تي هڪ نئين 285 فٽ اي ٽي سي (ATC)ٽاور ۽ هڪ جديد 10 بي فائر اسٽيشن جي تجويز ڪيل اڏاوت بابت بريفنگ ڏني. نئين سهولتن جو مقصد ڏسڻ جي صلاحيت، نگراني، هنگامي جواب ۽ مستقبل جي حوالي سان تيار اثرسائيڊ آپريشنز کي بهتر بڻائڻ آهي. ايئرپورٽ ٽرمينل جي تجويز ڪيل توسيع تي به خيال جي ڏي وٺ ڪئي وئي. هڪ توسيع واري آپشن تحت، موجوده مسافر ٽرمينل بلڊنگ جيڪا لڳ ڀڳ 115,000 اسڪوائر ميٽر آهي، تنهن کي وڌائي لڳ ڀڳ 400,000 اسڪوائر ميٽر ڪيو ويندو جڏهن ته بورڊنگ برجز 12 مان وڌائي 25 ڪيا ويندا. ٻيو آپشن 50 بورڊنگ برجز سان گڏ هڪ وڏي ترقي جو تصور ڏئي ٿو ۽ ساليانو 75 ملين مسافرن تائين گنجائش فراهم ڪري ٿو وڏي وزير لاڳاپيل کاتن کي هدايت ڪئي ته روڊن جي رابطي، زمين سان لاڳاپيل مسئلن ۽ ٻين صوبائي معاملن تي پي اي اي سان ويجهي هم آهنگي قائم رکي وڃي جيڪي ايئرپورٽ جي توسيع ۽ جديديت لاءِ گهربل آهن.حيدرآباد ايئرپورٽ اپ گريڊيشن: پي اي اي حيدرآباد ايئرپورٽ جي اپ گريڊيشن جا منصوبا پڻ پيش ڪيا جنهن کي هڪ امڪاني علائقائي ايوي ايشن حب ۽ ڪراچي لاءِ متبادل ايئرپورٽ طور بيان ڪيو ويو تجويز ڪيل ترقي موجوده 7,000 فٽ رن وي کي 11,500 فٽ تائين اپ گريڊ ڪرڻ جو تصور ڏئي ٿي ان سان گڏ جديد ايوي ايشن بنيادي ڍانچي ۽ حفاظتي بهتري پڻ شامل آهي. هن منصوبي جو مقصد علائقائي رابطي کي مضبوط ڪرڻ، معاشي سرگرمين کي هٿي ڏيڻ ۽ حيدرآباد ۽ ڀرپاسي جي علائقن مان زرعي ۽ ٻين شين جي نقل ۽ حمل کي آسان بڻائڻ آهي. هي جي آءِ اير پي تي آپريشنل رڪاوٽن جي ڪري متاثر ٿيندڙ پروازن لاءِ هڪ اضافي متبادل آپشن پڻ فراهم ڪندو پي اي اي حيدرآباد ايئرپورٽ جي لڳ ڀڳ 1,473 ايڪڙ زمين تي زمين جي ميوٽيشن ۽ غيرقانوني قبضن جي اڻ ميو مسئلن کي نمايان ڪيو ۽ معاملي کي حل ڪرڻ ۽ حڪمت عملي واري منصوبي تي عملدرآمد کي آسان بڻائڻ لاءِ سنڌ حڪومت جو سهڪار گهريو وڏي وزير لاڳاپيل صوبائي اختيارين کي هدايت ڪئي ته زمين جي مسئلن کي ترجيحي بنيادن تي ڏٺو وڃي ۽ حيدرآباد ايئرپورٽ جي ترقي کي آسان بڻائڻ لاءِ پي اي اي سان رابطو ڪيو وڃي. ڪيٽي (CATI)ايوي ايشن يونيورسٽي بڻجندي: ملاقات ۾ سول ايوي ايشن ٽريننگ انسٽيٽيوٽ (CATI)حيدرآباد کي پاڪستان جي پهرين مخصوص ايوي ايشن يونيورسٽي ۾ تبديل ڪرڻ جي تجويز تي به خيال جي ڏي وٺ ڪئي وئي. 1982 ع ۾ 100 ايڪڙ زمين تي قائم ٿيل ڪيٽي آءِ سي اي او (ICAO)جي علائقائي تربيتي مرڪز طور ڪم ڪيو آهي ۽ 2,500 ڪورسز ذريعي 25,000 کان وڌيڪ تربيت يافته ورتندڙن کي تربيت ڏني آهي جن ۾ 49 ملڪن جا شرڪت ڪندڙ پڻ شامل آهن ان جا چار اسڪول ايئر نيويگيشن سروسز، ايئرپورٽ سروسز ريگيوليٽري سروسز ۽ ايوي ايشن مئنيجمينٽ تي ٻڌل آهن. پي اي اي وڏي وزير کي آگاهه ڪيو ته هن وقت پاڪستان ۾ ڪا به ايڇ اي سي (HEC) مان منظور ٿيل يونيورسٽي ناهي جيڪا خاص طور تي ايوي ايشن ۽ ان سان لاڳاپيل شعبن لاءِ مخصوص هجي ۽ چيو ته تجويز ڪيل يونيورسٽي تربيت يافته ايوي ايشن پيشه ور ماڻهن جي وڌندڙ گهرج کي پورو ڪرڻ ۾ مدد ڪندي. پي اي اي انسٽيٽيوٽ تائين پهچ کي بهتر بڻائڻ لاءِ ڪوٽڙي کي حيدرآباد شهر سان ڳنڍيندڙ روڊ جي تعمير لاءِ سنڌ حڪومت جو سهڪار گهريو ان لاڳاپيل زميني مسئلن جي حل سان مشروط طور تي تجويز ڪيل ايوي ايشن يونيورسٽي لاءِ سائيٽ تي موجود گري اسٽريڪچرز کي استعمال ڪرڻ جي به تجويز ڏني. وڏي وزير هن قدم کي ڀليڪار ڪيو ۽ لاڳاپيل کاتن کي هدايت ڪئي ته تجويز ڪيل روڊن جي رابطي ۽ ٻين صوبائي ضرورتن جو جائزو ورتو وڃي ته جيئن ايوي ايشن ايجوڪيشن جي سهولت کي هٿي ملي سگهي. سنڌ حڪومت ايوي ايشن جي ترقي کي آسان بڻائيندي: وڏي وزير سنڌ ۾ ايوي ايشن بنيادي ڍانچي جي منصوبن تي وقت سر عملدرآمد لاءِ صوبائي حڪومت ۽ پي اي اي جي وچ ۾ هر آهنگ منصوبابندي جي اهميت تي زور ڏنو هن لاڳاپيل کاتن کي هدايت ڪئي ته هو پنهنجي پنهنجي اختيارن جي اندر ضروري سهولتون فراهم ڪن، خاص طور تي زمين، روڊن جي رابطي، ترقياتي منصوبابندي ۽ ضلعي انتظاميا سان هم آهنگي جي حوالي سان. وڏي وزيرچيو ته بهتر ايوي ايشن بنيادي ڍانچي سان سنڌ جي وڏن شهرن ۽ معاشي مرڪزن جي وچ ۾ رابطا مضبوط ٿيندا، واپار ۽ سيڙپڪاري کي هٿي ملندي، سياحت کي هٿي ملندي ۽ مسافرن جي سهولتن ۾ بهتري ايندي. هن پي اي اي جي وفد کي يقين ڏياريو ته سنڌ حڪومت حڪمت عملي لحاظ کان اهم منصوبن لاءِ ضروري سهڪار فراهم ڪندي ۽ لاڳاپيل کاتا پي اي اي سان صوبائي سطح جي مسئلن کي حل ڪرڻ ۽ عملدرآمد کي آسان بڻائڻ لاءِ رابطي ۾ رهندا. وڏي وزير اختيارين کي اهي به هدايت ڪئي ته ايئرپورٽ جي ترقي جي علائقائي روڊ نيٽ ورڪ ۽ وسيع تر ترقياتي منصوبابندي سان مناسب طور تي مربوط ڪيو وڃي ته جيئن وڏي ايوي ايشن سيڙپڪاري جي فائدن کي وڌ کان وڌ بڻائي سگهجي. ملاقات ادارتي هر آهنگي برقرار رکڻ ۽ سنڌ حڪومت جي سهڪار جي گهرج وارن معاملن تي ڪم کي تيز ڪرڻ جي معاهدي سان پڄاڻي تي پهتي.

بقايا *** 21

پروگرام تحت 10 مختلف شعبن ۾ مفت ٽريننگ ڪورسز لاءِ تربيتي خدمتون فراهم ڪندڙ ادارن جون خدمتون حاصل ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي. نيوٽيڪ مطابق انهن ادارن جي ڪورسز جي سرٽيفڪيٽس جو عالمي سطح تي تسليم هجڻ لازمي آهي. پبلڪ ۽ پرائيويٽ ٽيڪنيڪل ووڪيشنل ٽريننگ انسٽيٽيوٽ، يونيورسٽيون، اسمال اينڊ ميڊيم انٽرپرائزز ان جي اهل هوندا. جن شعبن ۾ اها ٽريننگ ڏني ويندي انهن ۾ زراعت ۽ لائيو اسٽاڪ، الائيڊ سروسز سيڪٽر، ڪنسٽرڪشن، اليڪٽريڪل ۽ انرجي سيڪٽر، ڊرائيونگ، هاسپيٽيلٽي اينڊ ٽوارزم سيڪٽر، مينوفيڪچرنگ ۽ ٽيڪسٽائل سيڪٽر، مائننگ ۽ منرلز سيڪٽر لينگوئجز سيڪٽر گرين انرجي سيڪٽر شامل آهن. ان سلسلي ۾ درخواستون جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ 12 آڪٽوبر مقرر ڪئي وئي آهي.

بقايا *** 22

ڏ درست قرار ڏنا ويا. ڇنڇر ڏينهن آزاد ڪشمير جي اليڪشن ڪميشن طرفان جاري ڪيل پريس رليز مطابق آزاد ڪشمير جي صدارتي چونڊ جي سلسلي ۾ مقرر وقت دوران ٻن اميدوارن پنهنجا نامزدگي ڪاغذ جمع ڪرايا. مسلم ليگ (ن) جي نامزد اميدوار محمد نجيب نقي خان ۽ پيپلز پارٽي جي نامزد اميدوار چوڌري لطيف اڪبر پنهنجا پنهنجا نامزدگي ڪاغذ چيف اليڪشن ڪمشنر وٽ جمع ڪرايا. ريٽرننگ آفيسر جاچ پڙتال کانپوءِ ٻنهي صدارتي اميدوارن جي نامزدگي ڪاغذن کي درست قرار ڏئي ڇڏيو.

بقايا *** 23

جي قومي ڏينهن ۽ آئين جي ڏينهن جي موقعي تي نيپال جي حڪومت ۽ عوام کي مبارڪباد ڏني آهي. ايوان صدر جي ميڊيا ونگ پاران جاري ڪيل بيان موجب، نيپال جي صدر رام چندر پاوڊل جي نالي لکيل پنهنجي خط ۾ صدر آصف علي زرداري چيو ته پاڪستان ۽ نيپال جي وچ ۾ گڏيل احترام اعتماد ۽ نيڪ خواهشن تي ٻڌل پراڻا ۽ خوشگوار لاڳاپا آهن. جيڪي ٻنهي ملڪن جي عوام جي وچ ۾ دوستي جي مضبوط رشتن سان وڌيڪ مضبوط ٿين ٿا. صدر چيو ته پاڪستان نيپال سان پنهنجي لاڳاپن کي تمام گهڻي اهميت ڏئي ٿو ۽ ان سان ٻطرفي، سارڪ ۽ ٻين گهڻ طرفي فورمن تي تعاون کي قدرجي نگاهه سان ڏسي ٿو هن ان اعتماد جو اظهار ڪيو ته پاڪستان ۽ نيپال جي وچ ۾ دوستاڻا لاڳاپا ٻنهي ملڪن ۽ انهن جي عوام جي گڏيل مفاد ۾ ايندڙ سالن ۾ وڌيڪ مضبوط ۽ سگهارا ٿيندا.

بقايا *** 24

چڙيا آهن. واپڊا مطابق ڇنڇر ڏينهن سنڌو درياهه ۾ تربيلا وٽ پاڻي جي آمد هڪ لک هڪ هزار 200 ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ هڪ لک 25 هزار ڪيوسڪ، ڪابل درياهه ۾ نوشهره وٽ پاڻي جي آمد ۽ ڇوڙ ترتيبوار 19 هزار 700 ڪيوسڪ، خير آباد پل وٽ پاڻي جي آمد ۽ ڇوڙ هڪ لک 30 هزار 800 ڪيوسڪ، جهلم درياهه ۾ منگلا وٽ پاڻي جي آمد 13 هزار 200 ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ 22 هزار ڪيوسڪ، جڏهن ته چناب درياهه ۾ مرالا وٽ پاڻي جي آمد 39 هزار 700 ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ 11 هزار 500 ڪيوسڪ رڪارڊ ڪيو ويو آهي. بيراجن جي انگن اکرن مطابق جناح بئراج وٽ پاڻي جي آمد هڪ لک 66 هزار ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ هڪ لک 58 هزار 700 ڪيوسڪ، چشمه بيراج ۾ پاڻي جي آمد هڪ لک 54 هزار 400 ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ هڪ لک 62 هزار ڪيوسڪ، تونسه بيراج ۾ پاڻي جي آمد هڪ لک 53 هزار 700 ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ هڪ لک 35 هزار ڪيوسڪ، جڏهن ته گڊو بيراج ۾ پاڻي جي آمد هڪ لک 35 هزار 500 ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ هڪ لک 10 هزار 400 ڪيوسڪ، سکر بئراج ۾ پاڻي جي آمد 95 هزار 900 ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ 45 هزار ڪيوسڪ آهي. ان کان علاوه ڪوٽڙي بئراج ۾ پاڻي جي آمد 60 هزار 900 ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ 21 هزار ڪيوسڪ، تريمون بئراج ۾ پاڻي جي آمد 23 هزار 300 ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ 11 هزار 800 ڪيوسڪ ۽ پنجند بيراج ۾ پاڻي جي آمد 18 هزار 900 ڪيوسڪ ۽ ڇوڙ 5 هزار 100 ڪيوسڪ رڪارڊ ڪيو ويو. آبي ذخيرن جي انگن اکرن مطابق تربيلا جو گهٽ ۾ گهٽ آپريٽنگ ليول 1402 فٽ، ريزروائر ۾ پاڻي موجوده سطح 1539.52 فٽ، پاڻي ذخيرو ڪرڻ جي انتهائي سطح 1550 فٽ ۽ استعمال جوڳي پاڻي جو ذخيرو 4.979 ملين ايڪڙ فٽ آهي. منگلا جو گهٽ ۾ گهٽ آپريٽنگ ليول 1050 فٽ، ريزروائر ۾ پاڻي جي موجوده سطح 1218.65 فٽ، پاڻي ذخيرو ڪرڻ جي انتهائي سطح 1242 فٽ ۽ استعمال جوڳي پاڻي جو ذخيرو 5.488 ملين ايڪڙ فٽ رڪارڊ ڪيو ويو.

بقايا *** 25

جي حل، شاگردن کي غير تسليم ٿيل تعليمي پروگرامن ۾ داخلائن کان محفوظ رکڻ ۽ آءِ ٽي گريجوئيٽس کي عالمي معيار جي مهارتن سان ليس ڪرڻ لاءِ هڪ جامع نظام واضح ڪرڻ جي هدايت ڪئي آهي. اقتصادي معاملن واري وفاقي وزارت پاران جاري پڌرائي موجب آءِ ٽي اسڪلز اسيسمينٽ ٽيسٽ ۽ ڪمپيوٽنگ ايجوڪيشن کي ايڪريڊيٽيشن نظام جو جائزو وٺڻ لاءِ منعقد اعليٰ سطحي اجلاس جي صدارت ڪندي انفارميشن ٽيڪنالاجي واري وفاقي وزير کي هدايت ڪئي ته غير منظور ٿيل ادارن مان تعليم حاصل ڪري نڪتل شاگردن جو تعداد معلوم ڪيو وڃي ۽ مسئلي جي نوعيت ۽ وسعت جو جائزو ورتو وڃي. هن گهربل منظوري کان محروم ادارن ۽ تعليمي پروگرامن ۾ داخلائن جي روڪٿام لاءِ مربوط قدمن جي ضرورت تي زور ڀريو. وفاقي وزير لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته غير منظور ٿيل تعليمي ادارن جي نشاندهي لاءِ اثرائتو نظام جوڙيو وڃي ۽ ان ڳالهه کي يقيني بڻايو وڃي ته داخلائن جي خواهشمند شاگردن کي يونيورسٽين ۽ انهن سان لاڳاپيل ڪاليجن ۽ انفرادي تعليمي پروگرامن جي منظوري بابت مستند معلومات اڳواٽ دستياب هجي. آءِ ٽي اسڪلز اسيسمينٽ ٽيسٽ جو جائزو وٺندي جنهن ۾ 188 تعليمي ادارن جي 33 هزار کان وڌيڪ شاگردن شرڪت ڪئي. سينيٽر احد چيمه اسيسمينٽ نظام کي عالمي معيار ۽ ٽيڪنالاجي جي صنعت جي بدلجندڙ ضرورتن سان هم آهنگ ڪرڻ جي هدايت ڪئي. هن چيو ته اسيسمينٽ جي عمل جي ساک يقيني بڻائڻ لاءِ مناسب جاچ پڙتال، معيار جي نگراني ۽ اداره جاتي احتساب جو موثر نظام اٿر آهي. وفاقي وزير هدايت ڪئي ته ڪنهن حتمي فيصلي کان اڳ ان تجويز جي شاگرد ۽ تعليمي ادارن تي امڪاني اثرن جو غور سان جائزو ورتو وڃي. موجوده ايڪريڊيٽيشن نظام جو جائزو وٺندي وفاقي وزير هائر ايجوڪيشن ڪميشن، نيشنل ڪمپيوٽنگ ايجوڪيشن ايڪريڊيٽيشن ڪائونسل، آءِ ٽي واري وزارت ۽ لاڳاپيل وفاقي ۽ صوبائي ادارن وچ ۾ رابطا ۽ سهڪار وڌيڪ اثرائتو بڻائڻ جي ضرورت تي زور ڀريو. هن هدايت ڪئي ته صوبائي اعليٰ تعليمي ادارن کي به ان عمل ۾ شامل ڪيو وڃي ۽ لاڳاپيل صوبائي تعليم بابت سيڪريٽريز سان مشاورت ذريعي ادارن جي منظوري ۽ تعليمي معيار جي نگراني لاءِ گڏيل حڪمت عملي جوڙي وڃي. سينيٽر احد چيمه منظور ٿيل ۽ غير منظور ٿيل تعليمي ادارن بابت عوامي آگاهي وڌائڻ جي ضرورت تي به زور ڀريو هن هدايت ڪئي ته موجوده آگاهي مهمن جي موثر هجڻ، سوشل ميڊيا تي انهن جي پهچ ۽ عوامي دلچسپي جو جائزو ورتو وڃي ته جيئن اهو معلوم ٿي سگهي ته ڇا داخلائن جي خواهشمند شاگردن تائين ضروري معلومات پهچي رهي آهي يا نه. وفاقي وزير لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته ايڪريڊيٽيشن بابت مسئلن، تعليمي ادارن جي ڪارڪردگي، اسيسمينٽ جي معيار، شاگردن جي آگاهي ۽ تجويز ڪيل سڌارن وارن قدمن تي ٻڌل جامع فالو اپ رپورٽ پيش ڪئي وڃي. اجلاس ۾ هائر ايجوڪيشن ڪميشن جي چيئرمين ڊاڪٽر نياز احمد اختر، تعليم واري وفاقي سيڪريٽري، آءِ ٽي واري وزارت جي نمائندن ۽ ٻين لاڳاپيل وزارتن ۽ کاتن جي اعليٰ عملدارن شرڪت ڪئي.

بقايا *** 26

۾ ملوث سمورن خارجين کي مارڻ تي سيڪيورٽي فورسز کي خراج تحسين پيش ڪندي 7 خارجين کي عبرتناڪ انجام تي پهچائڻ تي سيڪيورٽي فورسز جي پيشيورانه صلاحيتن کي ساراهيو. گهرو وزارت طرفان جاري بيان موجب محسن نقوي چيو ته آپريشن ۾ حصو وٺندڙ سمورن بهادر سپوتن تي فخر آهي. هن ڪوهاٽ ڌماڪي جي شهيدن کي قوم جو سلام پيش ڪندي چيو ته شهيدن جان قربان ڪري فرض شناسي جو اعليٰ مثال قائم ڪيو هن چيو ته شهيدن جي قربانين کي هميشه ياد رکيو ويندو.

بقايا *** 27

اهو اعلان ڪندي خوشي ٿي رهي آهي ته آمريڪا ڊينمارڪ ۽ گرين لينڊ سان هڪ معاهدو ڪيو آهي. صدر ٽرمپ چيو ته معاهدي جي تحت گرين لينڊ ۾ سلامتي ۽ ٻين سمورن ضرورتن جي حوالي سان آمريڪا کي مستقل ڪنٽرول حاصل هوندو هونئن اهڙي طرح آمريڪا جا سمورا خدشا مڪمل طور تي ختم ٿي ويندا. ٽرمپ چيو ته انهي معاهدي تي آمريڪا کي ڪوبه خرچ نه کڻڻو پوندو منهنجي هدايت تي اسان ڊينمارڪ ۽ گرين لينڊ جي نمائندن سان گڏجي انهي ڳالهه جي ضمانت ڏني آهي ته آمريڪا کي هميشه جي لاءِ گرين لينڊ ۾ پنهنجي ۽ گرين لينڊ جي سلامتي جي تحفظ ۽ دفاع جي لاءِ ضروري قدم کڻڻ جي مڪمل آزادي حاصل هوندي. آمريڪي صدر چيو ته هينئر کان آمريڪا جي ڪنهن به مخالف ملڪ کي اسان جي واضح اجازت کانسواءِ گرين لينڊ ۾ فوجي اڏا قائم ڪرڻ، فوجي موجودگي رکڻ يا حساس نوعيت جي سرمائيڪاري ڪرڻ جي اجازت نه هوندي. ٽرمپ چيو ته گذريل 100 سالن کان وڌيڪ وقت جي دوران گرين لينڊ جي اسٽريٽجڪ اهميت کان آگاهه رهيا آهيون. هن چيو ته انهي حوالي سان ڪجهه نه ڪري سگهيو مون کي فخر آهي ته مان صدر آهيان جنهن انهي انتهائي اهم معاملي کي مستقل فيصلا ڪن طور تي حل ڪري ڇڏيو آهي.

بقايا *** 28

کي انٽرويو ڏيندي ذبيح الله مجاهد چيو ته افغانستان پاڪستان سان ڳالهيون ۽ تعاون جاري رکڻ چاهي ٿو. تڪرار حل ڪرڻ جي لاءِ سعودي عرب سميت سمورن ملڪن جي ڪوششن جي آجيان ڪريون ٿا. سعودي عرب ٻنهي ملڪن جي وچ ۾ مسئلا حل ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري سگهي ٿو اهو تازو بيان اهڙي وقت ۾ سامهون آيو آهي جڏهن خيبرپختونخواهه ۾ سيڪيورٽي صورتحال انتهائي سنگين آهي. گذريل ڏينهن 18 سيپٽمبر تي ڪوهاٽ ۾ پوليس لائنز جي مسجد تي آڱهاتي حملي ۽ هٿيار بندن جي ڪارروائي ۾ 23 ڄڻا شهيد، 100 کان وڌيڪ زخمي ٿيا، پاڪستان افغانستان ۾ موجود عسڪريت پسندن جي ٺڪاڻن کي ڪيترائي پنهنجي سلامتي جي لاءِ خطرو قرار ڏيندو رهيو آهي جڏهن ته افغان طالبان اهڙن الزامن کي رد ڪندا آيا آهن. طالبان ترجمان جو انٽرويو ۾ وڌيڪ چوڻ هو ته افغان عوام جي دل ۾ به سعودي عرب ۽ ٻنهي مقدس مسجدن جي لاءِ تمام گهڻي محبت ۽ احترام آهي، اميد آهي ته سعودي اختياريون افغانستان ۽ پاڪستان جي وچ ۾ موجود مسئلن کي حل ڪرڻ ۾ مدد ڪنديون. هڪ سوال جي جواب ۾ ذبيح الله مجاهد چيو ته جيڪڏهن پاڪستان افغانستان جي اندر حملا ڪيا ته افغانستان پنهنجي خودمختاري جو دفاع ڪندو. طالبان ترجمان چيو ته ڪابل تحريڪ طالبان پاڪستان(ٽي ٽي پي) کي افغان زمين تان ڪارروايون ڪرڻ جي اجازت نٿو ڏئي ۽ نه ئي اهڙن هٿيار بندن جي حمايت ڪري ٿو جيڪي ٻين ملڪن کي نشانو بڻائيندا آهن. هن وڌيڪ چيو ته پاڪستان کي پنهنجي سيڪيورٽي مسئلن جو الزام افغانستان تي لڳائڻ جي بجاءِ انهي جي اندروني طور تي حل ڪرڻ گهرجي. ٽي ٽي پي ۽ بلوچ گروپن جي بدامني افغان طالبان جي ٻيهر اقتدار ۾ اچڻ کان به اڳ موجود هئي. ياد رهي ته هلندڙ مهينن دوران ٻنهي ملڪن جي وچ ۾ ڇڪتاڻ باوجود چين، قطر، ترڪيه ۽ سعودي عرب سميت مختلف ملڪن اسلام آباد ۽ ڪابل جي وچ ۾ ڳالهيون ۽ ڇڪتاڻ گهٽ ڪرڻ جون ڪوششون ڪيون آهن. پاڪستان به واضح ڪيو آهي ته هو افغانستان سان ڳالهين جي لاءِ تيار آهي پر ڪابل طرفان ٽي ٽي پي ۽ ٻين گروپن جي خلاف پڪن ۽ تصديق جوڳن قدمن کي ضروري قرار ڏئي ٿو.

بقايا *** 29

پنجگور ۽ چاغي ضلعن ۾ فتنه الهندوستان سان لاڳاپيل 11 دهشتگرد مارجي ويا. سيڪيورٽي ذريعن موجب، پنجگور جي علائقي گوارگو ۾ سيڪيورٽي فورسز جي ڪارروائي دوران 5 دهشتگرد مارجي ويا، جڏهن ته چاغي جي علائقن امين آباد ۽ سياهه چنگ ۾ آپريشن دوران 6 دهشتگرد ماريا ويا.ذريعن موجب، چاغي جي علائقن امين آباد ۽ سياهه چنگ ۾ دهشتگردن خلاف ڪارروائين دوران مارجي ويل دهشتگردن وٽان وڏي انگ ۾ هٿيار ۽ بارودي مواد به هٿ ڪيو ويو آهي.

بقايا

يم الرحمان ميمڻ جي صدارت ۾ ڪاليج ايجوڪيشن ڊپارٽمينٽ سجاد علي ابڙو، ڊپٽي ڊائريڪٽر ڊولپمينٽ سعيد احمد ابڙو ۽ ٻيا لاڳاپيل آفيسر شرڪت ڪئي، جڏهن ته ڪيڊٽ ڪاليج اسٽيل ملز ڪراچي، ڪيڊٽ ڪاليج پٽارو، گڏاپ، سانگهڙ، بختاور ڪيڊٽ ڪاليج شهيد بينظير آباد، پنو عاقل، خيرپور ميرس، جيڪب آباد، مٺي، بدين، لاڙڪاڻو ۽ ڪيڊٽ ڪاليج ڪرم جي پرنسپلز پروجيڪٽ ڊائريڪٽرز ۽ نمائندن پنهنجي لاڳاپيل ڪاليجن ۾ جاري ترقياتي منصوبن جي پيش رفت بابت بريفنگ ڏني. اجلاس ۾ سيڪريٽري ڪاليجز نديم ميمڻ ترقياتي اسڪيمن لاءِ فوري طور تي فنانس ڊپارٽمينٽ سان رابطو ڪرڻ ۽ گهربل فنڊز جي جاري ٿيڻ کي يقيني بڻائڻ جي هدايت پڻ ڪئي. سيڪريٽري ڪاليجز مڪمل ٿيل ترقياتي اسڪيمن جي مڪمل پي سي-4 جلد تيار ڪرڻ ۽ پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ کي جمع ڪرائڻ جي هدايت پڻ ڪئي. اجلاس ۾ ڪيڊٽ ڪاليج بدين ۽ ڪيڊٽ ڪاليج مٺي/ٿرپارڪر ۾ پرنسپلز جي مقرري جو به جائزو ورتو ويو. جيڪي ڪاليج ايجوڪيشن ورڪس ذريعي تعمير ٿي رهيا آهن. هو فيصلو ڪيو ويو ته ٻنهي ڪاليجن لاءِ پرنسپلز جي مقرري جو عمل لاڳاپيل ادارن کي خط لکي مڪمل ڪيو ويندو سيڪريٽري ڪاليجز ترقياتي اسڪيمن تي پيش رفت جي باقاعده نگراني ۽ لاڳاپيل ادارن جي وچ ۾ اثرائتي رابطي کي يقيني بڻائڻ جي هدايت ڪئي ۽ چيو ته جاري منصوبن جي مڪمل ٿيڻ ۾ غير ضروري دير برداشت نه ڪئي ويندي.

بقايا *** 31

، جيڪو مسجدن ٻاهران عبادت گذار جو روپ ڌاري گاڏيون چوري ڪندو هو اينٽي ڪار لفٽنگ سيل موجب، شڪي شخص جي سڃاڻپ "انصاف" جي نالي سان ٿي وئي آهي. اينٽي ڪار لفٽنگ سيل ٻڌايو ته شڪي شخص پنهنجي پهرين گاڏي 2000 ع ۾ چوري ڪئي هئي ۽ ان وقت کان وٺي مسلسل گاڏين جي چوري ۾ ملوث رهيو آهي. پوليس ٻڌايو ته شڪي شخص ڪراچي مان گاڏيون چوري ڪري وڪري لاءِ ڪوئيٽا ۽ بلوچستان منتقل ڪندو هو. ڪيس تازوئي گلشن اقبال ۾ هڪ مسجد ٻاهران گاڏي چوري ڪندي ڏٺو ويو هو پوليس وڌيڪ انڪشاف ڪيو ته شڪي شخص جو ڏوهاري رڪارڊ 23 سالن تي ٻڌل آهي ۽ هو 15 کان وڌيڪ ڪيسن ۾ گهربل هو.

بقايا *** 32

ل موجب، ڪراچي ۽ اسلام آباد جي وچ ۾ اٺ اڏامن کي هڪ کان ست ڪلاڪن جي دير ٿي، جڏهن ته ڪراچي ۽ لاهور جي وچ ۾ ست اڏامن کي ٽن کان 13 ڪلاڪن تائين دير ٿي، ڪراچي کان لاهور ويندڙ هڪ خانگي ايئر لائن جي اڏام کي 13 ڪلاڪن جي دير ٿي: اڏام PK_302 جيڪا اصل ۾ صبح جو 8:00 وڳي روانگي ٿيڻي هئي، اها هاڻي رات جو 9:00 وڳي روانگي ٿيڻ جو امڪان آهي. ملتان کان مديني، رياض، دمام ۽ شارجا ويندڙ اڏامن کي ڇهن ڪلاڪن جي دير ٿي، جڏهن ته ڪراچي کان رياض ويندڙ ٻن اڏامن کي ٻن ۽ پنجن ڪلاڪن جي دير ٿي، ان کان علاوه، اسلام آباد ۽ شارجا جي وچ ۾ هلندڙ اڏام P_740 9 کي ائين ڪلاڪن جي دير ٿي، ۽ لاهور توڙي اسلام آباد کان ڪوئيٽا ويندڙ چئن اڏامن کي ٽن ڪلاڪن تائين دير ٿي.

بقايا *** 33

ي تي فائرنگ ڪئي، پوليس موجب، ڪو به جاني نقصان نه ٿيو جڏهن ته پوليس چوڪي کي نقصان پهتو ان دوران، پوليس لائينز جي ويجهو سمورا آفيس ۽ ضلعي عدالتون بند ڪيون ويون آهن پوليس ٻڌايو ته شهر ۾ ايمرجنسي لاڳو ڪئي وئي آهي ۽ شهر ۾ داخل ٿيڻ ۽ ٻاهر نڪرڻ وارن سمورن رستن تي سخت سيڪيورٽي جاچ شروع ڪئي وئي آهي.

بقايا *** 34

قائم ڪندي آهي. نجي ٽي وي جي پروگرام ۾ ڳالهيون ڪندي گهرو معاملن بابت مملڪتي طلال چوڌري خبردار ڪيو آهي ته پي ٽي آءِ جي اسلام آباد مارچ جي دوران رياست پنهنجي رٽ قائم ڪرڻ جي لاءِ سمورا ضروري قدم کڻڻ جو پورو اختيار رکي ٿي. طلال چوڌري واضح ڪيو ته حڪومت پي ٽي آءِ کي ٻيهر اسلام آباد اچڻ تي ڪنهن به قسم جي سختي يا ڪن پڪڙ جي سمجهاڻ جهڙي روپي تي مجبور نٿي ٿيڻ چاهي. هن چيو ته 27 سيپٽمبر جي تاريخ اچڻ تي ظاهر ٿي ويندو ته رياست پنهنجي رٽ ڪيئن قائم ڪندي آهي. خيبرپختونخواهه جي صوبائي حڪومت کي تنقيد جو نشانو بڻائيندي هن چيو ته ڪي پي ڪي جو وڏو وزير دهشتگردي جي خاتمي بابت وزيراعظم جي ته ماهي اجلاسن ۾ شرڪت کان پاسو ڪندو آهي پر اين ايف سي ايوارڊ ۾ حصو وڌائڻ ۽ فنڊز حاصل ڪرڻ جي لاءِ انهن کي فورن وفاق ياد اچي ويندو آهي.هن وڌيڪ چيو ته پي ٽي آءِ حڪومت کي هينئر تائين اين ايف سي جي تحت 700 ارب رپيا ڏنا ويا آهن جنهن جو مڪمل حساب ڏيڻ انهن جي ذميواري آهي. صوبائي حڪومت سياسي ڊرٽن ۽ مارچ جي بجاءِ اهڙن فنڊز جي صحيح استعمال ۽ ڪارڪردگي تي ڌيان ڏئي.

بقايا *** 35

ڪارن ۽ دهشتگردن جي وچ ۾ فائرنگ جي ڏي وٺ ٿي، مارجي ويل دهشتگردن جو تعلق فتنه الهندوستان سان آهي ۽ اهي ڪراچي ۾ دهشتگردي جي ڪارروائين جي منصوبه بندي ۾ مصروف هئا.ترجمان موجب مارجي ويل دهشتگردن جي قبضي مان ڪلاشنڪوف، نائن ايم ايم پسٽول ۽ موٽر سائيڪل هٿ ڪئي وئي آهي. مارجي ويل دهشتگردن جي سڃاڻپ جو عمل جاري آهي جڏهن ته هٿ آيل هٿيار ۽ ٻين شاهدين کي قبضي ۾ وٺي جاچ ڪئي پئي وڃي، سي ٽي ڊي موجب مارجي ويل دهشتگردن جي امڪاني ساٿين ۽ سهولتڪارن بابت به جاچ جاري آهي. دهشتگردن جي ڪراچي ۾ موجود نيٽ ورڪ جي حوالي کان به جاچ پئي وڃي. ترجمان سي ٽي ڊي چيو ته دهشتگردي جي خلاف ڪارروايون جاري رهنديون. شهرين جي جان، مال جي تحفظ لاءِ سمورا وسيلا ڪتب آندا پيا وڃن.

بقايا عوامي سوچ 01

اختيارين کان فوري نوٽيس وٺڻ جو مطالبو ڪيو آهي. ڳوٺاڻن غلام حسين ملاح، محمد موسىٰ، انور ملاح، عاشق ملاح، مائره، دعا، شاهنواز ملاح، گل محمد ملاح، علي محمد ملاح ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته ڳوٺ ڪارو ماڇي ۾ سرڪاري اسڪول سال 2003ع ۾ منظور ٿيو هو، پر افسوس سان اڄ ڏينهن تائين اسڪول باقاعده طور فعال نه ٿي سگهيو آهي. سندن چوڻ موجب اسڪول جي عمارت جي ڇت به ڪمزور ٿي چڪي آهي، جنهن سبب معصوم ٻارن جي حفاظت بابت ڳڻتي پيدا ٿي وئي آهي. ڳوٺاڻن موجب ڳوٺ ۾ لڳ ڀڳ 150 ٻار تعليم حاصل ڪرڻ جي عمر ۾ آهن، پر اسڪول ۾ مناسب فرنيچر ۽ ٻيون بنيادي سهولتون موجود نه هجڻ ڪري ٻار تعليم کان محروم آهن. هنن الزام هنيو ته اسڪول ۾ مقرر استاد عمر لوهار به باقاعدگي سان اسڪول نٿو اچي، جنهن سبب اسڪول جو تعليمي نظام متاثر ٿي رهيو آهي. ڳوٺاڻن مطالبو ڪيو ته اسڪول ۾ مقرر استاد جي حاضري يقيني بڻائي ٻارن کي باقاعده تعليم فراهم ڪئي وڃي. هنن تعليم کاتي جي وزير، سجاول جي ايس ڊي او تعليم ۽ ٻين لاڳاپيل اختيارين کان مطالبو ڪيو ته اسڪول جي ڪمزور عمارت جي مرمت ڪرائي، نئون فرنيچر فراهم ڪيو وڃي، استاد جي باقاعده حاضري يقيني بڻائي وڃي ۽ ڳوٺ جي ٻارن لاءِ تعليم جو بند دروازو کوليو وڃي. ٻئي طرف ڳوٺاڻن جو چوڻ هو ته ڪارو ماڇي ڳوٺ لاءِ لڳ ڀڳ ڏهه سال اڳ روڊ جي منظوري ڏني وئي هئي، پر اڃا تائين روڊ تعمير نه ٿي سگهيو آهي. سندن الزام آهي ته روڊ جي تعمير لاءِ منظور ٿيل رقم خرچ ٿيڻ باوجود عملي طور روڊ جو مسئلو حل نه ڪيو ويو، جنهن ڪري ڳوٺاڻن کي سخت تڪليفن کي منهن ڏيڻو پوي ٿو. ڳوٺاڻن وڌيڪ چيو ته روڊ نه هجڻ سبب مريضن کي اسپتالن تائين پهچائڻ ۾ سخت ڏکيائي پيش اچي ٿي ۽ ڪيترن ئي هنگامي حالتن ۾ مريضن کي بروقت طبي امداد تائين پهچائڻ به مشڪل بڻجي وڃي ٿو. هنن چيو ته خراب رستن ۽ بنيادي سهولتن جي کوٽ سبب ڳوٺاڻن جي زندگي عذاب بڻيل آهي. ڳوٺ ڪارو ماڇي جي رهواسين سنڌ حڪومت، ضلعي انتظاميا، تعليم کاتي ۽ روڊس کاتي جي اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو ته اسڪول کي فوري طور فعال، عمارت کي محفوظ، فرنيچر فراهم ۽ استاد جي حاضري يقيني بڻائڻ سان گڏ ڳوٺ جو روڊ به بنا دير تعمير ڪرايو وڃي، جيئن سوين رهواسين ۽ معصوم ٻارن کي تعليم، صحت ۽ اچ وڃ جون بنيادي سهولتون حاصل ٿي سگهن.

بقايا عوامي سوچ 02

ي خدمتگار غلام قادر جوکيو ۽ سندس فرزند حافظ صدام حسين جوکيو جي نگراني ۾ نهايت عقيدت ۽ احترام سان ملهايو پيو وڃي، ان سلسلي ۾ مولوي محمد يامين جماري، حافظ صدام حسين جوکيو ۽ حافظ احمد رضا جماري پاران درگاهه جي احاطي ۾ منعقد ڪيل محفل واعظ واري پهلاري مجلس ۾ واعظ ڪري هڪ الله ۽ ان جي آخري نبي حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي ڏسيل وات تي هلڻ جي تلقين ڪندي 5 وقت نماز پڙهڻ سان گڏ غريب، مسڪين ماڻهن جي مدد ڪرڻ جي پڻ هدايت ڪندي ملڪ جي سلامتي، خوشحالي ۽ امن امان لاءِ خصوصي دعائون گهري پروگرام جي پڄاڻي تي مسلمان ملڪن جي سربراهن کان مطالبو ڪيو ويو ته فلسطين، ڪشمير ۽ ٻين مسلمان ملڪن ۾ مسلمانن سان ٿيندڙ ظلم زيادتيون بند ڪرائي انهن کي جيئڻ جو حق ڏنو وڃي. ان موقعي تي نعت خوان محمد حنيف حسيني پاران نعت شريف پڙهڻ جي سعادت ماڻي وئي، جڏهن ته درگاهه جي خدمتگار غلام قادر جوکيو ۽ سندس فرزند حافظ صدام حسين جوکيو پاران پروگرام جا انتظام سنڀالي ننگر نياز پڻ ڪيو ويو. حضرت سيد امير شاهه جيلاني جي ٽن ڏينهن واري سالياني عرس مبارڪ ميلي جو افتتاح پڻ درگاهه جا خدمتگار خليفا غلام قادر جوکيو ۽ سندس فرزند حافظ صدام حسين جوکيو 6 ربيع الثاني 19 سيپٽمبر ڇنڇر جي ڏينهن تي درگاهه جي مريدن ۽ خادمن سان گڏ درگاهه کي غسل مبارڪ ڏيڻ بعد نماز مغرب کانپوءِ درگاهه تي چادر چاڙهي ميلي جو افتتاح ڪري دعائون گهريون ويندي، جنهن جون پڻ تياريون مڪمل ڪيون ويون آهن.

بقايا عوامي سوچ 03

زبون حالي جو شڪار ٿي وئي آهي، جنهن سبب مسجد جي ڪنهن به وقت شهيد ٿيڻ ۽ نمازين جي قيمتي جانين کي خطرو لاحق آهي. مسجد ۾ روزانو پنج وقت نمازون ادا ڪيون وڃن ٿيون، جڏهن ته عيدين جون نمازون پڻ وڏي انگ ۾ نمازين جي شرڪت سان ادا ڪيون وڃن ٿيون. مقامي شهرين موجب مسجد جي اندروني حصي جو پلستر ڪيترائي ڀيرا ڇت يا پٿين تان ڪري نمازين مٿان ڪري چڪو آهي، جڏهن ته مسجد جو مينار پڻ انتهائي مخدوش حالت ۾ آهي ۽ ڪنهن به وقت ڪري سگهي ٿو. اهڙي صورتحال سبب نمازين ۽ علائقي جي رهواسين ۾ سخت ڳڻتي پکڙيل آهي. جامع مسجد جي خراب حالت خلاف مڪلي جي شهرين ۽ سول سوسائٽي جي اڳواڻن محمد علي شر، صالح خشڪ، حسن خشڪ، ستار سولنگي، گلاب لنڊ ۽ ٻين مسجد ٻاهران پُرامن احتجاجي مظاهرو ڪيو. ان موقعي تي مظاهرين چيو ته جامع مسجد هڪ قديمي عبادتگاهه آهي، جيڪا ڊگهي عرصي کان مناسب سارسنڀال نه ٿيڻ سبب انتهائي مخدوش حالت ۾ پهچي وئي آهي. جيڪڏهن وقت سر مرمت ۽ ٻيهر تعمير جا قدم نه کنيا ويا ته ڪنهن به وقت وڏو حادثو پيش اچي سگهي ٿو. مظاهرين ڊپٽي ڪمشنر ٺٽو، لاڳاپيل اختيارين ۽ مخير حضرات کان مطالبو ڪيو ته جامع مسجد مڪلي جي فوري مرمت ۽ تعمير نو لاءِ عملي قدم کنيا وڃن، جيئن نمازين جي جان ۽ مال کي محفوظ بڻائي سگهجي.

بقايا عوامي سوچ 04

ويجهو خطرناڪ موٽرسائيڪل ريسنگ ۽ ون ويلنگ خلاف وڏي ڪارروائي ڪئي. ڪيتريون ئي موٽرسائيڪلون حراست ۾ ورتيون ويون، جڏهن ته ريسنگ ۽ ون ويلنگ ۾ ملوث ڪيترن ئي نوجوانن کي گرفتار ڪري لاڳاپيل پوليس اسٽيشن منتقل ڪيو ويو. پوليس آپريشن ڊي ايس پي سٽي ميرپورخاص نعيم چاچڙ جي نگراني ۾ پوليس جي وڏي نفري سان ڪيو ويو. 15 انچارج عباس علي عباسي، اولڊ ميرپور جي اي ايس آءِ بشير گجر ۽ ٻين پوليس اهلڪارن آپريشن ۾ حصو ورتو. پوليس موجب، سپر مديني ويجهو نوجوان خطرناڪ انداز ۾ موٽرسائيڪلن تي ريسنگ ۽ ون ويلنگ ڪري رهيا هئا، جيڪو نه رڳو انهن جي جان پر ٻين شهرين جي جان کي به خطرو هو. پوليس موقعي تي ڪارروائي ڪئي ۽ ڪيترن ئي موٽرسائيڪلن کي تحويل ۾ ورتو ۽ ملوث نوجوانن کي گرفتار ڪري پوليس اسٽيشن منتقل ڪيو. پوليس اختيارين جو چوڻ آهي ته موٽرسائيڪل ريسنگ ۽ ون ويلنگ خلاف ڪارروائين جو سلسلو جاري رهندو، جيڪي شهرين جي جان ۽ مال کي خطري ۾ وجهن ٿا.

بقايا عوامي سوچ 05

ايس پي ٺٽو عديل حسين چانڊيو جي هدايتن تي ايس ڊي پي اوز جي نگرانيءَ هيٺ ضلعي ٺٽي جي مختلف علائقن ۾ سرچ اينڊ ڪومبنگ آپريشن ڪيو ويو. آپريشن دوران هوٽلن، مسافرخانن ۽ ڪيترن ئي گاڏين جي تلاشي ورتي وئي، جڏهن ته مختلف هنڌن تي سنيپ چيڪنگ پڻ ڪئي وئي. ان کان علاوه ڪيترن ئي شڪي ماڻهن جي سڃاڻپ ۽ تصديق پوليس جي جديد ٽيڪنيڪل سسٽم CRI ۽ تلاش سافٽ ويئر ذريعي ڪئي پئي وڃي. ايس ايس پي ٺٽي چيو ته ضلعي ۾ امن امان برقرار رکڻ لاءِ ايس ڊي پي اوز جي سربراهيءَ ۾ سرچ اينڊ ڪومبنگ آپريشن سان گڏ جنرل هولڊ اپ ۽ ناڪابندي پڻ ڪئي وئي آهي. پوليس پاران سرچ اينڊ ڪومبنگ آپريشن دوران شهرين کي اپيل ڪئي وئي ته جيڪڏهن ڪو به شڪي شخص نظر اچي يا ڪنهن به قسم جي مشڪوڪ سرگرمي بابت ڳجهي اطلاع هجي ته فوري طور پوليس کي آگاهه ڪيو وڃي، جيئن علائقي ۾ ڪنهن به اڻٽيندڙ واقعي کي روڪڻ کي يقيني بڻائي سگهجي. ايس ايس پي ٺٽي وڌيڪ چيو ته ضلعي ۾ امن امان جي فضا برقرار رکڻ، قانون جي بالادستي قائم ڪرڻ ۽ عوام جي جان ۽ مال جي حفاظت کي يقيني بڻائڻ لاءِ سمورا ضروري قدم کنيا ويندا. ڏوهاري عنصرن ۽ سماجي برائين خلاف بنا ڪنهن فرق جي ڪارروايون جاري رهنديون

بقايا عوامي سوچ 06

ن پرسان مبينا طور ريت ۽ بجري جي غيرقانوني کوٽائي جو سلسلو جاري هجڻ جون شڪايتون سامهون آيون آهن. جتان ٽرڪن ۽ ڊمپرن ذريعي ريت ۽ بجري کڻي وڪرو ڪرڻ جون سرگرميون جاري هجڻ جو ڳوٺاڻن الزام لڳايو آهي. ڳوٺاڻن موجب ريلوي پل جي ويجهو وڏي پيماني تي کوٽائي سبب پل جي بنيادن ۽ ريلوي ٽريڪ جي مضبوطي بابت خدشا پيدا ٿي ويا آهن. سندن الزام آهي ته موسا بلوچ ولد حاجي ملير بلوچ، ڳوٺ حاجي ملير بلوچ، ديهه پٽون ڪادي، يونين ڪائونسل 7/4 جنگشاهي، مبينا طور ريلوي پل پرسان ريت ۽ بجري کڻي وڪرو ڪري رهيو آهي. ڳوٺاڻن جو چوڻ آهي ته مذڪوره ريلوي پل هيٺان برساتي پاڻي جي وڏي ندي گذري ٿي، جتان ڪوهستاني علائقن جي جبلن مان برسات دوران تيز وهڪري سان پاڻي نيڪال ٿيندو آهي. سندن دعويٰ موجب ماضي ۾ به تيز برساتي پاڻي ۽ ٻوڏ سبب پل متاثر ٿي چڪي آهي، جنهن جي نتيجي ۾ ريلوي نظام پڻ متاثر ٿيو هو. ڳوٺاڻن خدشو ظاهر ڪيو آهي ته جيڪڏهن پل جي ويجهو ريت ۽ بجري جي مبينا کوٽائي جو سلسلو جاري رهيو ته برساتن ۽ تيز پاڻي جي وهڪري دوران پل يا ريلوي ٽريڪ کي نقصان پهچڻ سان جاني ۽ مالي نقصان جو خطرو وڌي سگهي ٿو. ڳوٺاڻن ريلوي اختيارين، ضلعي انتظاميا ۽ لاڳاپيل کاتن کان مطالبو ڪيو آهي ته معاملي جو فوري نوٽيس وٺي موقعي جو معائنو ڪرايو وڃي، مبينا غيرقانوني کوٽائي جي جاچ ڪئي وڃي ۽ جيڪڏهن الزام درست ثابت ٿين ته قانون موجب ڪارروائي ڪئي وڃي، جيئن ريلوي پل ۽ ٽريڪ کي امڪاني نقصان کان محفوظ بڻائي سگهجي

بقايا عوامي سوچ 07

چانڊيو جي هدايتن تي ڏوهاري عنصرن خلاف ڪارروائين جو سلسلو جاري آهي. ايس ايڇ او ٽاٽو گهارو سب انسپيڪٽر فدا خاصخيلي پنهنجي عملي سان گڏ گشت ۾ ٽاٽي گهارو جي حدن اندر ڳوٺ جعفر جوکيو لنڪ روڊ تي پوليس ۽ جوابدارن وچ ۾ فائرنگ جي ڏي وٺ دوران هڪ جوابدار کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتو. گرفتار زخمي جوابدار جي سڃاڻپ بدنام زمانه منشيات فروش شمشاد ولد ناصر جوکيو، رهواسي نئين آبادي گهارو جي حيثيت سان ٿي آهي. ابتدائي جاچ مطابق زخمي حالت ۾ گرفتار جوابدار ٽاٽي گهارو سميت ٻين علائقن ۾ منشيات فروشي، خاص طور ڪرسٽل آئس جي وڪري، جهڙين ڪيترين ئي ڏوهاري وارداتن ۾ ملوث رهيو آهي. گرفتار زخمي جوابدار ٽاٽي گهارو تي پوليس جي سرڪاري فرضن ۾ مداخلت واري ڪيس ۾ گهربل هو. سندس قبضي مان ڏوهه ۾ استعمال ٿيل پسٽل ۽ 60 گرام ڪرسٽل آئس پڻ هٿ ڪئي وئي آهي. زخمي جوابدار جو وڌيڪ مڪمل ڪرمنل رڪارڊ چيڪ ڪيو پيو وڃي، جڏهن ته فرار ٿيل سندس ساٿي جوابدارن جي گرفتاري لاءِ پوليس جا ڇاپا جاري آهن. گرفتار زخمي جوابدار کي علاج لاءِ رورل هيلٿ سينٽر گهارو منتقل ڪيو ويو آهي. جوابدار شمشاد جوکيو جو ڪرمنل رڪارڊ مطابق انهي تي گهارو سميت مختلف ٿاڻن تي ايف آءِ آر داخل ٿيل آهن وڌيڪ جاچ جاري آهي

بقايا عوامي سوچ 08

اڙچي ۾ بک هڙتالي ڪيمپ قائم ڪئي وئي. بک هڙتالي ڪيمپ ۾ ضلعي صدر شاهنواز سيال، ابوبڪر ڪڇي، راجا چانڊيو، ياسر سيال، گولاڙچي تعلقه صدر هارون شيخ، نظير مري، واجد چانڊيو ۽ ٻين ڪارڪنن شرڪت ڪئي. ان موقعي تي پارٽي اڳواڻن چيو ته عوام کي صحت جون بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ، گولاڙچي ۾ ڊگري ڪاليج قائم ڪرڻ، بدين ضلعي ۾ دل جي اسپتال قائم ڪرڻ ۽ لاڙ ڪئمپس کي يونيورسٽي جو درجو ڏيڻ، منشيات جي خاتمي سميت ٻين مختلف مطالبن جي گهر ڪئي اڳواڻن مطالبو ڪيو ته لاڳاپيل اختيارين سندن جائز مطالبا تسليم ڪري عوام کي درپيش مسئلا حل ڪيا وڃن

بقايا عوامي سوچ 09

ضرورت مند ماڻهو وياجين جي چنگل ۾ ڦاسڻ لڳا، متاثر شهرين پاران وياج خورن خلاف سخت قانوني ڪارروائي جو مطالبو ڪيو ويو آهي. تفصيل موجب ڏوڪري تعلقي ۾ وياج خوري جو ڪاروبار تيزي سان وڌڻ سبب غريب ۽ پورهيت طبقو سخت معاشي بحران کي منهن ڏئي رهيو آهي. وڌندڙ مهانگائي ۽ بيروزگاري سبب ڪيترائي ماڻهو روزمره جون ضرورتون پوريون ڪرڻ، علاج، شادي مرادي ۽ ٻين ضروري خرچن لاءِ وياج خورن جي ور چڙهي وڃن ٿا مقرر وقت تي قرض واپس نه ڪرڻ جي صورت ۾ معمولي رقم به وڏي لکين روپين تائين پهچي وڃي ٿي. جڏهن ته تعلقي اندر وياج خورن مختلف طريقن سان پنهنجو ڪاروبار وڌائي ڇڏيو آهي وياج خور زرعي ٻاڻ ۽ ٻج تي وياج، موٽر سائيڪلون قسطن تي ڏيڻ، شادي مرادي ۽ ڏاج لاءِ وياج تي رقم فراهم ڪرڻ سميت ٻيا طريقا شامل آهن. ان موقعي تي نصرت حسين، جنيد علي، ۽ ٻين جو چوڻ هو ته وياجين کي بااثرن جي مبينا سرپرستي حاصل آهي، جنهن سبب سندن خلاف اثرائتي ڪارروائي نه ٿي رهي آهي. متاثرن جو وڌيڪ چوڻ آهي ته قرض جي وڌندڙ بار سبب ڪيترائي ماڻهو سخت ذهني دٻاءَ، دل جي مرض شگر ۽ ٻين پريشانين ۽ معاشي تباهي جو شڪار بڻجي ويا آهن جڏهن ته وياج خورن جي آزار سبب ڪجهه ماڻهن پاران خودڪشيون ڪري زندگي جا ڏيئا اجهائي ڇڏيا آهن. هنن چيو ته قرض واپس نه ڪرڻ جي صورت ۾ ڪين ڌمڪيون، حراسان ڪرڻ ۽ ملڪيتن تي قبضي جون ڪوششون ڪري رهيا آهن. هنن سنڌ حڪومت، پوليس انتظاميا کان مطالبو ڪندي چيو ته ڏوڪري تعلقي ۾ وڌندڙ وياج خوري جو نوٽيس وٺي ان ۾ ملوث ماڻهن خلاف قانون موجب سخت ڪارروائي ڪئي وڃي ۽ غريب ۽ پورهيت طبقي کي معاشي استحصال کان بچائڻ لاءِ مؤثر قدم کنيا وڃن.

بقايا عوامي سوچ 10

خاص ڊسٽرڪٽ بار ايسوسيئيشن سنڌ بار ڪائونسل جي سڏ تي ڇنڇر 19 سيپٽمبر 2026 تي عدالتي ڪم جو مڪمل بائيڪاٽ جو اعلان ڪيو آهي. ڊسٽرڪٽ بار ايسوسيئيشن ميرپورخاص جي جنرل سيڪريٽري ابوالحسن نوناني پاران جاري ڪيل سرڪيولر موجب، سنڌ بار ڪائونسل جي 5 سيپٽمبر جي اعلان ۽ آل بار نمائندن جي ڪانفرنس جي فيصلي جي روشني ۾ سڄي صوبي ۾ عدالتي ڪم معطل ڪرڻ جي اپيل ڪئي وئي آهي. سرڪيولر ۾ چيو ويو آهي ته 19 سيپٽمبر تي ڪراچي بار ايسوسيئيشن پاران منعقد ڪيل آل سنڌ لائرز ڪنوينشن سي پي ايل سي پارڪنگ، سٽي ڪورٽ ڪراچي ۾ صبح 11 وڳي منعقد ٿيندو، جنهن ۾ ميرپورخاص سميت سڄي سنڌ جي وڪيلن کي شرڪت جي درخواست ڪئي وئي آهي. ڊسٽرڪٽ بار ايسوسيئيشن ميرپورخاص سيني وڪيلن کي عدالتي ڪم جو بائيڪاٽ ڪرڻ ۽ سنڌ بار ڪائونسل جي فيصلي تي مڪمل طور تي عمل ڪرڻ جي اپيل ڪئي آهي، چيو آهي ته صوبي ۾ عدالتي ڪم جي معطلي جي ڪري، 19 سيپٽمبر تي وڪيلن جي پيش نه ٿيڻ يا ڪيس جي ڪارروائي نه ڪرڻ تي ڪنهن به سائل يا ڌر خلاف ڪو به منفي حڪم جاري نه ڪيو وڃي. ان سلسلي ۾، ڊسٽرڪٽ بار ايسوسيئيشن ميرپورخاص معزز ڊسٽرڪٽ اينڊ سيشن جج ميرپورخاص کي پڻ درخواست ڪئي آهي ته هو سڄي ضلعي جي عدالتي آفيسرن کي مناسب ڪارروائي ڪرڻ جي هدايت ڪن. هدايتون جاري ڪيون وڃن. بار ايسوسيئيشن عدالتي نظام ۾ وقار، نظم و ضبط ۽ انصاف جي فراهمي کي برقرار رکڻ ۾ پنهنجي مڪمل تعاون جو يقين ڏياريو آهي.

بقايا عوامي سوچ 11

جو ڪيڪ پاڪستان پيپلز پارٽي تعلقه صدر حاجي محمد رفيق پرڳڙي پاران ڪٽيو ويو جڏهن ته پروگرام پاڪستان پيپلز پارٽي جي عهديدارن ورڪرن شرڪت ڪئي خبر موجب: ڪوٽ غلام محمد پاڪستان پيپلز پارٽي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي 38 هين جنم ڏينهن جو ڪيڪ پرڳڙي هائوس تي پ پ پ تعلقه صدر حاجي محمد رفيق پرڳڙي پاران ڪٽيو ويو پروگرام جي شروعات ڪلام پاڪ عبدالرزاق خاصخيلي پڙهي ڪيو جڏهن ته پ پ پ اڳواڻ حاجي الله رکيو دل تعلقه انفارميشن ارض محمد دل ضلع انفارميشن سيڪريٽري دليپ ڪمار ميگهواڙ نائب صدر سيٺ ڏيارام مالهي سٽي عهديدارن ۾ روشن ٽيبو عبدالرزاق خاصخيلي سٽي يوٿ ونگ صدر زبير خاصخيلي يوٿ ونگ سٽي انفارميشن سيڪريٽري عبدالحميد ڪوسو يوسي ڪاڇيلو جي عهديدار اعجاز نونڊاڻي يوسي چيئرمين غلام حسين لغاري يوسي لال شاهه جي نعيم خاصخيلي عثمان ٽيبو خير محمد هاليپوٽو سميت ٻين عهديدارن ورڪرن اڳواڻن شرڪت ڪئي ان موقعي تي پاڪستان پيپلز پارٽي چيئرمين بلاول ڀٽو جي 38 هين جنم ڏينهن جي سالگرا جو ڪيڪ ڪٽيو ويو ان موقعي تي اڳواڻن خطاب ڪندي چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري کي اسين وزيراعظم بڻائي شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي خواب کي پورو ڪنداسين

بقايا عوامي سوچ 12

يقين ڏياريو. ميئر ميرپورخاص عبدالرؤف غوري چيو آهي ته هاءِ ڪورٽ جي حڪمن موجب شهر ۾ تجاوزات خلاف ڪارروائي جاري آهي، جڏهن ته حيدرآباد روڊ تي پاڻي نيڪال جي مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ ڊرينيج پائپ لڳايا پيا وڃن. هن چيو ته پائپ لائن لڳائڻ بابت شڪايتن جو نوٽيس وٺندي لاڳاپيل انجنيئرن ۽ ٽيم کي هدايت ڪئي وئي آهي ته ڪم صحيح ۽ معياري طريقي سان مڪمل ڪيو وڃي. ميئر عبدالرؤف غوري چيو ته حيدرآباد روڊ تي پاڻي نيڪال جو صحيح نظام نه هجڻ سبب برساتن دوران شهرين کي مشڪلاتن کي منهن ڏيڻو پوي ٿو ۽ ڪڏهن ڪڏهن مينهن جو پاڻي مين هاءِ وي تي جمع ٿي ويندو آهي. هن مسئلي کي نظر ۾ رکندي عارضي ڊرينيج پائپ لڳايا پيا وڃن. جيڪي جلد صحيح طريقي سان مڪمل ڪيا ويندا. ان موقعي تي ميونسپل ڪمشنر انيس الرحمان سيال چيو ته اسٽيٽ لائف بلڊنگ کان سبزي منڊي چوڪ تائين ٻنهي پاسن تي باقاعده ڊرينيج ڊرينيج ناهي، جنهن جي ڪري برسات جو پاڻي وڏي پيماني تي جمع ٿئي ٿو. ترقياتي منصوبي جي مڪمل ٿيڻ تائين پاڻي نيڪال لاءِ عارضي انتظام ڪيا پيا وڃن. هن چيو ته ايم اي جناح روڊ جي تعمير ۽ ترقي جي منصوبي ۾ ٻنهي پاسن تي نالن جي تعمير پڻ شامل آهي، جنهن سان مستقبل ۾ نيڪال جو مسئلو حل ٿيڻ جي اميد آهي. هن چيو ته ميونسپل عملي کي برساتن دوران گڏ ٿيندڙ پاڻي جي نيڪال لاءِ مختلف طريقا اختيار ڪرڻا پوندا آهن، جڏهن ته مستقل حل لاءِ باقاعده نيڪال جو نظام ضروري آهي. ميونسپل ڪمشنر وڌيڪ چيو ته سر سيد روڊ تي پڪو ڪرڻ جو ڪم جاري آهي، جڏهن ته گاما اسٽيڊيم جي پويان ڪارپيٽ روڊ جي تعمير کان پوءِ پڪو ڪرڻ جو ڪم پڻ ڪيو پيو وڃي. هن شهرين ۽ دڪاندارن کي اپيل ڪئي ته اهي تجاوزات ۽ روڊن تي ڪچرو پکيڙڻ کان پاسو ڪن ۽ ايم اي جناح روڊ جهڙن اهم ڪمرشل علائقن کي صاف رکڻ ۾ ميونسپل انتظاميه سان تعاون ڪن.

بقايا عوامي سوچ 13

بدالعزيز باريجو کي يرغمال بڻائي تشدد جو نشانو بڻائي سي ڊي موٽر سائيڪل روڪ رقم موبائل فون ۽ ٻيو قيمتي سامان ڦر ڪري فرار ٿي ويا. ٻئي طرف هتان جي رهواسين فضل باريجو ۽ ٻين چيو ته اوڏيرولال اسٽيشن ٿاڻي جي حد ۾ فاضلاڻي پوسٽ آس پاس چورين ڦرون روز جا معمول بڻيل آهن پوليس اڳهور ننڊ ستل آهي انهن ايس ايس پي مٽياري کان مطالبو ڪيو ته اوڏيرولال اسٽيشن ٿاڻي جي حد ۾ وڌندڙ بدآمني جو فوري نوٽيس چورن ۽ ڦورن خلاف ڪارروائي ڪري ڦريل سامان واپس ڪرائي هتان جي رهواسين تحفظ فراهم ڪيو وڃي

بقايا عوامي سوچ 14

موجب، تاريخي شمع گرائونڊ ڪافي عرصي کان خراب حالت ۾ آهي. گرائونڊ جا گول پوسٽ پڻ ڊهي پيا آهن، جنهن جي ڪري راندين جون سرگرميون متاثر ٿي رهيون آهن. مقامي فٽبالرز گرائونڊ جي بحالي لاءِ فوري طور تي قدم کڻڻ ۽ هنگامي بنيادن تي فنڊ جاري ڪرڻ جو مطالبو ڪيو آهي. انهن چيو ته شمع گرائونڊ هڪ تاريخي حيثيت رکي ٿو جتي ڪيترائي مشهور رانديگر ڪيڏي نه رڳو ميرپورخاص پر سڄي ملڪ جو نالو مشهور ڪيو آهي. انهن رانديگرن ۾ ڪيپٽن علي بلوچ، ڪيپٽن حسن بلوچ، ماما اسماعيل، عبدالله انور ۽ محمد يوسف ايل ۽ ٻيا اهم نالا شامل آهن. مقامي فٽبالرز چيو ته علائقي ۾ مزدور ۽ وچولي طبقي سان تعلق رکندڙ ماڻهن جي وڏي آبادي آهي جن جي ٻارن کي راندين ۽ تفريح جا محدود موقعا آهن. شمع گرائونڊ انهن ٻارن ۽ نوجوانن لاءِ راندين جي سرگرمين جو هڪ اهم مرڪز آهي. پر ان جي موجوده خراب حالت جي ڪري اهي مشڪلاتن کي منهن ڏئي رهيا آهن. مقامي فٽبالرز شاهد علي لاشاري، عمران علي بلوچ ۽ ٻين صدر آصف علي زرداري، پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه، راندين واري صوبائي وزير محمد بخش خان مهر، قومي اسيمبلي جي ميمبر پير آفتاب حسين شاهه جيلاني، مير منور ٽالپر، صوبائي اسيمبلي جي ميمبر هري رام ۽ ميئر ميرپورخاص عبدالرؤف غوري کي اپيل ڪئي آهي ته شمع گرائونڊ کي بحال ڪيو وڃي. گرائونڊ جي خراب حالت جو فوري طور تي نوٽيس وٺندي، گرائونڊ جي بحالي لاءِ فنڊ جاري ڪري فوري طور تي مرمت ۽ بحالي لاءِ عملي قدم کنيا وڃن ته جيئن ٻار ۽ نوجوان راندين جون سرگرميون ٻيهر شروع ڪري سگهن ۽ هن تاريخي گرائونڊ کي ٻيهر آباد ڪري سگهجي.

بقايا عوامي سوچ 15

ي عقيدت ۽ احترام سان منعقد ٿيو، جنهن ۾ مختلف مڪاتبِ فڪر سان تعلق رکندڙ عالمن سڳورن، مذهبي شخصيتن، سماجي اڳواڻن ۽ شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. جلسي کي حضرت مولانا خواجه عزيز احمد صاحب، حضرت مولانا قاضي احسان احمد صاحب، حضرت مولانا عزيز الرحمان ثاني صاحب، حضرت مفتي محمد راشد صاحب مدني، حضرت مولانا محمد راشد صاحب حمادي، حضرت مولانا گل حسن صاحب زيور، حضرت مولانا اڪبر حيات صاحب طوفاني، حضرت مولانا عبدالحي صاحب مطمئن ۽ حافظ ابوبڪر صاحب ٻيبري سميت ٻين عالمن سڳورن خطاب ڪيو. مقررين عقيده ختمِ نبوت ﷺ جي اهميت ۽ فضيلت، سيرتِ طيبه ﷺ ۽ اسلامي تعليمات تي تفصيلي روشني وڌي. عالمن سڳورن چيو ته حضور اڪرم حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ الله تعاليٰ جا آخري نبي ۽ رسول آهن ۽ عقيده ختمِ نبوت مسلمانن جي بنيادي عقيدن مان آهي. عالمن سڳورن زور ڀريو ته مسلمان قرآن پاڪ ۽ سنتِ رسول ﷺ جي تعليمات کي پنهنجي عملي زندگيءَ ۾ اختيار ڪن ۽ نئين نسل کي به سيرتِ رسول ﷺ ۽ ديني قدرن کان روشناس ڪرائين. مقررين چيو ته معاشري ۾ امن، ڀائيچاري، محبت، برداشت ۽ اخوت جي فروغ لاءِ نبي ڪريم ﷺ جي تعليمات تي عمل ڪرڻ ضروري آهي. نوجوان نسل جي ديني ۽ اخلاقي تربيت تي پڻ خاص زور ڏنو ويو. جلسي ۾ شهر ۽ ڀرپاسي جي مختلف علائقن مان وڏي انگ ۾ ماڻهن شرڪت ڪئي. آخر ۾ پاڪستان جي سلامتي، امن، استحڪام ۽ خوشحالي، امتِ مسلمه جي اتحاد ۽ سموري انسانيت لاءِ خصوصي دعا ڪرائي وئي. جنهن سان جلسو عقيدت ۽ احترام واري ماحول ۾ اختتام پذير ٿيو

بقايا عوامي سوچ 16

آفيسر غيرجانبدارانو ڪردار ادا ڪري، جي يو آءِ تفصيل موجب يونين ڪائونسل بائيجي شريف، تعلقو پنوعاقل ۾ چيئرمين جي عهدي لاءِ ٿيندڙ ضمني چونڊ ۾ مبينا ڌانڌلي جي قدمن، ريٽرننگ آفيسر جي مبينا جانبداراڻي ڪردار ۽ چونڊ واري عمل تي اثرانداز ٿيڻ جي ڪوشش تي جمعيت علماءِ اسلام ضلعي سکر جي اڳواڻن سخت ڳڻتي جو اظهار ڪندي اليڪشن ڪميشن کان فوري نوٽيس وٺڻ جو مطالبو ڪيو آهي. جي يو آءِ ضلعي سکر جي جنرل سيڪريٽري حافظ عبدالحميد مهر ۽ اڳواڻ مولانا علي اڪبر عباسي پنهنجي گڏيل بيان ۾ چيو آهي ته يونين ڪائونسل بائيجي شريف جي چيئرمين جي ضمني چونڊ بابت سامهون ايندڙ شڪايتون انتهائي ڳڻتي جوڳيون آهن. چونڊ واري عمل دوران ريٽرننگ آفيسر جي آفيس ۾ نعريبازي، سيني ڪرسين تي مخصوص ماڻهن جو قبضو ۽ آفيس ۾ پارٽي اجلاس جهڙو ماحول پيدا ٿيڻ سان اهو سوال پيدا ٿئي ٿو ته چونڊ واري عمل کي ڪهڙي طريقي سان اڳتي وڌايو پيو وڃي ۽ عوام کي هن طرز عمل مان ڪهڙو پيغام ڏنو پيو وڃي، هنن چيو ته ريٽرننگ آفيسر جي آفيس ڪنهن سياسي جماعت يا اميدوار جي آفيس نه آهي، پر چونڊ واري عمل جي نگراني ۽ قانوني گهرجون پوريون ڪرڻ جو هنڌ آهي، جي يو آءِ اڳواڻن وڌيڪ چيو ته بينظير انڪم سپورٽ پروگرام تحت ملندڙ امداد بند ڪرڻ جون مبينا ڌمڪيون ڏئي ووٽرن تي دٻاءُ وجهڻ جون شڪايتون پڻ سامهون اچي رهيون آهن. سوال اهو آهي ته امداد بند ڪرڻ جي ڌمڪين جي پاڇي هيٺ ڪهڙي قسم جي آزاد ۽ شفاف چونڊ ڪرائي سگهجي ٿي؟ اليڪشن ڪميشن کي گهرجي ته اهڙين شڪايتن جو فوري نوٽيس وٺي ۽ غيرجانبداراڻي جاچ ڪرائي، هنن چيو ته 27 سيپٽمبر تي ٿيندڙ ضمني چونڊ صاف، شفاف، آزاد ۽ غيرجانبداراڻي ماحول ۾ ڪرائڻ اليڪشن ڪميشن جي ذميواري آهي. ڪنهن به اميدوار يا سياسي جماعت کي سرڪاري مشينري، چونڊ عملي، انتظامي اختيارن يا ڪنهن سرڪاري امدادي پروگرام ذريعي ووٽرن تي اثرانداز ٿيڻ جي اجازت نه هئڻ گهرجي، جي يو آءِ اڳواڻن چيف اليڪشن ڪمشنر پاڪستان، صوبائي اليڪشن ڪمشنر سنڌ ۽ ڊسٽرڪٽ اليڪشن ڪمشنر سکر کان مطالبو ڪيو ته يونين ڪائونسل بائيجي شريف جي چونڊ واري عمل ۾ مبينا ڌانڌلي جي قدمن، ريٽرننگ آفيسر جي مبينا جانبداراڻي ڪردار، آفيس ۾ سياسي سرگرمين جي تاثر ۽ ووٽرن کي سرڪاري امداد بند ڪرڻ جي مبينا ڌمڪين جو فوري نوٽيس ورتو وڃي. سمورين شڪايتن جي غيرجانبداراڻي جاچ ڪرائي چونڊ واري عمل جي مڪمل شفافيت کي يقيني بڻايو وڃي، هنن چيو ته چونڊون ڪنهن فرد يا جماعت جي خواهش مطابق نه، پر عوام جي آزاد مينڊيٽ مطابق ٿيڻ گهرجن. چونڊ واري عمل ۾ ڪنهن به قسم جي مداخلت، دٻاءُ يا جانبداري عوام جي اعتماد کي نقصان پهچائي سگهي ٿي، تنهن ڪري اليڪشن ڪميشن چونڊ ضابطه اخلاق تي بنا فرق جي عملدرآمد يقيني بڻائي، حافظ عبدالحميد مهر ۽ مولانا علي اڪبر عباسي واضح ڪيو ته جي يو آءِ ضلع سکر چونڊ واري عمل جي شفافيت، غيرجانبداري ۽ عوام جي حق راءِ شماري جي تحفظ لاءِ پنهنجو آئيني ۽ جمهوري موقف هر لاڳاپيل فورم تي پيش ڪندي رهندي.

بقايا عوامي سوچ 17

سندر ڪي ايڊواني مٽياري پهچي ڪجهه ڏينهن اڳ ٻوچا پاٽ دوران ٻڏي فوت ٿي ويل ٽن ڄڻن جي وارثن سان تعزيت ڪئي ۽ متاثر خاندانن جي مالي سهائتا لاءِ 2 لک رپيا جو اعلان ڪيو ان موقعي تي ڊاڪٽر شام سندر ڪي. ايڊواني فوت ٿيلن جي وارثن سان همدردي جو اظهار ڪندي چيو ته ڏک جي هن گهڙي ۾ متاثر خاندانن سان گڏ آهيون ۽ هر ممڪن سهڪار جاري رکيو ويندو بعد ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي ڊاڪٽر شام سندر ڪي. ايڊواني چيو ته ڀريا ڪماري لاءِ هاڻ جيڪا ٻي جي آءِ ٽي ٺهي آهي اميد ته ان مان سٺي اميد ملندي ۽ جلد ڀريا ڪماري اسان سان گڏ هوندي، سنڌ کي ورهائڻ جون ڳالهيون قابلِ قبول ناهن، صوبا ڪنهن به صورت ۾ نه ٺهندا. سنڌ اسان هندن سان گڏ سڀني جي ماءُ آهي، جنهن لاءِ پيپلز پارٽي پنهنجو چٽو موقف اختياري ڪري ڇڏيو آهي، هن چيو ته سنڌ جي امن، ڀائيچاري ۽ عوام جي حقن لاءِ گڏجي ڪم ڪرڻ جي ضرورت آهي، جڏهن ته اقليتي برادري جي تحفظ ۽ ڀلائي لاءِ پڻ قدم کنيا پيا وڃن.

بقايا عوامي سوچ 18

ڪمشنر ڪميٽي هال ۾ هڪ گڏجاڻي منعقد ٿي ان موقعي تي ڪمشنر صحت کاتي جي آفيسرن کي هدايت ڪئي ته پوليو ٽيمن کي پوليو مهم کي ڪامياب بڻائڻ لاءِ نئين مائڪرو پلان بابت آگاهي ڏني وڃي ۽ چيو ته فيلڊ ۾ ڪم ڪندڙ ٽيمن جي مهم دوران مڪمل نگراني ڪئي وڃي ۽ هدايت ڪئي ته پوليو مهم بابت تعلقي سطح تي پڻ گڏجاڻيون منعقد ڪيون وڃن ۽ چيو ته شام ميٽنگ به تمام ضروري آهن. گڏجاڻي ۾ ٻڌايو ويو ته ماحولياتي لحاظ سان ميرپورخاص ضلعي ۾ پوليو جون 4 ماحولياتي رپورٽون ناڪاري آيون آهن. گڏجاڻي ۾ ٻڌايو ويو ته پوليو مهم 21 سيپٽمبر کان 24 سيپٽمبر 2026 تائين سڄي ڊويزن ۾ جاري رهندي. ان سلسلي ۾ ڊويزن ۽ ضلعي سطح تي سڀئي انتظام مڪمل ڪيا ويا آهن. گڏجاڻي ۾ ڊپٽي ڪمشنر ميرپورخاص نواب سمير حسين لغاري، ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر ميرپورخاص ڊاڪٽر سنديپ ڪمار، ڊائريڪٽر لوڪل گورنمينٽ نور سنائي ميمڻ، ريجنل مئنيجر پي پي ايڇ آءِ يار محمد جوٽيجو، فوڪل پرسن ضلعي پوليو ڪنٽرول پروگرام ڊاڪٽر جمشيد خانزاده، ضلعي فوڪل پرسن پوليو پروگرام ڊاڪٽر نارائڻ داس ڊبليو ايڇ او جي نمائنده ڊاڪٽر زينب ۽ ٻين عملدارن شرڪت ڪئي.

بقايا عوامي سوچ 19

حيم جوکيو کي پهلي پار عمري جي سعادت حاصل ڪرڻ تي مبارڪباد ڏيڻ لاءِ ڳوٺ ساڄن خان پهچي ويو. تفصيل موجب سيد اياز علي شاهه شيرازي، عبدالرحيم جوکيو سان ملاقات ڪري ڪيس عمري جي سعادت حاصل ڪرڻ تي دل جي گهراين سان مبارڪباد پيش ڪئي ۽ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪيو. ان موقعي تي علائقي جي مختلف معاملن، صحافتي سرگرمين ۽ عوامي مسئلن بابت پڻ خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. عبدالرحيم جوکيو پاران سيد اياز علي شاهه شيرازي جي آمد ۽ مبارڪباد ڏيڻ تي ٿورا مڃيا ويا. ملاقات دوران علائقي جي معزز شخصيتن چيئرمين جنگشاهي ڪريم الله جوکيو چيئرمين ڪوهستان بابو غلام مصطفي جوکيو سليم اختر جوکيو ٻين ماڻهن پڻ شرڪت ڪئي.

بقايا عوامي سوچ 20

وزير لائيو اسٽاڪ اينڊ فشريز سنڌ محترم رئيس محمد علي خان ملڪاڻي صاحب، پ پ تعلقه سجاول جي صدر ڊاڪٽر اقبال احمد ميمڻ، پ پ جي سرگرم اڳواڻ ڀاءُ عبداللطيف ميمڻ، ايم پي اي ادي هير سوهو صاحبه جن شرڪت ڪئي. ميزبان پاران آيل معززين جو گلن جي ورکا سان شاندار استقبال ڪري سنڌ جي ثقافتي روايت بوسڪي جا پٽڪا ٻڌرائي لنگين جا تحفا پيش ڪيا ويا. ان موقعي تي ارباب ابراهيم ميمڻ، واحد ڏنو پرهياڙ، شفقت حسين شاهه مٽياري، دائود سومرو، عارف ابڙو، ابراهيم سوهو، حاجي مظفر علي لغاري، امتياز ميمڻ ، فقير محمد علي خواجه، ڏاڏا شورو، جنيد ميمڻ، عبدالله پرهياڙ، منصور موسىٰ لغاري، سائين عبدالشڪور لوهار، ارسلان ميمڻ، ، لونگ ، ۽ ٻيا گڏ هئا

بقايا عوامي سوچ 21

گذريل هڪ سال کان گهرواري ريشمان کي ورغلائي گهر جو ماحول خراب ڪري رهيا آهن. هنن چيو ته گذريل ڏينهن گهر پهچڻ تي خبر پئي ته ريشمان گهر مان نڪري وئي آهي، جنهن بعد ضمير ڪوسو، امداد ڪوسو، وحيد ڪوسو، نعيم ڪوسو، ظهير ڪوسو ۽ 5 نامعلوم هٿيارٻندن گهر تي حملو ڪري ڪين مارڻ جون ڌمڪيون ڏنيون، واقعي دوران سندس 4 ورهين جي نينگري ڏيءَ صورت منصور بيهوش ٿي وئي، جنهن کي ڳڻتي جوڳي حالت ۾ سيوهڻ اسپتال منتقل ڪيو ويو، جتي هوءَ تقريبن 5 ڪلاڪ داخل رهي، هنن الزام هنيو ته جاٽايل ماڻهو مسلسل موت مار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن، جڏهن ته اي سيڪشن ٿاڻي تي جهيڙي جي اين سي داخل ڪرائڻ باوجود پوليس جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ بعد ڇڏي ڏنو ۽ ٻيهر دڪان تي اچي ڌمڪيون ڏنيون ويون آهن، حاجي منل ڪوسو ۽ ٻين آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي دادو کان مطالبو ڪيو ته مبينا ڌمڪيون ڏيندڙن خلاف قانوني ڪارروائي ڪري کين گرفتار ڪيو وڃي، گهرواري ريشمان کي واپس ڪرائي خاندان کي تحفظ فراهم ڪيو وڃي، ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو.

بقايا عوامي سوچ 22

سومرو پاران گورنمينٽ ووڪيشنل اسڪول فار گرلز لاڙڪاڻي کي سرڪاري بس جي سهولت فراهم ڪئي وئي، جنهن جو افتتاح پڻ ڪيو ويو. ان موقعي تي جميل احمد سومرو بس جي چابي اسڪول جي هيڊ مسٽريس شبروز سومرو حوالي ڪئي. ان موقعي تي اسٽيوا (STEVTA) جي ريجنل ڊائريڪٽر مريد حسين ڪڪراڻي پڻ موجود هو. اسڪول جي هيڊ مسٽريس شبروز سومرو ۽ ريجنل ڊائريڪٽر مريد حسين ڪڪراڻي ڳالهائيندي چيو ته پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، چيئرمين سنڌ ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن اينڊ ووڪيشنل ٽريننگ اٿارٽي (STEVTA)، سنڌ جي وڏي وزير جي اسپيشل اسسٽنٽ جنيد بلند ۽ سٽي ايم پي اي جميل احمد سومرو جا ٿورائتا آهيون، جن گورنمينٽ ووڪيشنل اسڪول فار گرلز لاءِ سرڪاري بس جو انتظام ڪيو. هنن چيو ته پيپلز پارٽي هميشه هر ڏکي موڙ تي اسان جي مدد ۽ رهنمائي ڪئي آهي. سرڪاري بس جي فراهمي پڻ هڪ اهم قدم آهي، جنهن سان شاگردياڻين کي اسڪول اچڻ وڃڻ ۾ سهولت ملندي ۽ هو تعليم سان گڏ فني تعليم حاصل ڪرڻ تي وڌيڪ ڌيان ڏئي سگهنديون. هنن بس سروس جي سهولت فراهم ڪرڻ تي پيپلز پارٽي جي قيادت ۽ ايم پي اي جميل احمد سومرو جا ٿورا مڃيندي چيو ته اهو قدم شاگردياڻين جي تعليمي ۽ فني تربيت لاءِ فائديمند ثابت ٿيندو.

بقايا عوامي سوچ 23

مبينا طور رولو گولي لڳڻ سبب 40 سالن جو پورهيت ابراهيم هليو سخت زخمي ٿي پيو، جنهن کي سندس وارثن ڳڻتي جوڳي حالت ۾ ڪٺائي شهر جي ٽراما سينٽر پهچايو، جتي ڊاڪٽرن پاران زخمي پورهيت جو علاج جاري هيو، جتي هو ڪالهه ڇنڇر ڏينهن زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو آهي. ان سلسلي ۾ ٻڌايو پيو وڃي ته رولو گولي لڳڻ سبب فوت ٿي ويل پورهيت انتهائي غريب مسڪين هيو، جيڪو پنهنجي گهرياتين جي ڪفالت ڪندڙ واحد فرد پڻ هيو. ان حوالي سان پورهيت ابراهيم هليو جي وارثن لاڙڪاڻو پوليس جي اعليٰ عملدارن کان مطالبو ڪيو ته واقعي جي جاچ ڪرائي حقيقتون سامهون آڻي اسان سان انصاف ڪيو وڃي

بقايا عوامي سوچ 24

رڪاري اعزاز سان مٽي ماءُ حوالي ڪيو ويو، شهيد پوليس اهلڪار کي پوليس جي چاق و چوبند دستي پاران اعزازي سلامي پيش ڪئي وئي، جنازي نماز ۾ ايس ايس پي گهوٽڪي انور ڪيتراڻ، ايس ايس پي سکر احمد چوڌري، رينجرز جا آفيسر، سينيئر پوليس آفيسر، شهيد جي وارثن، مٽن مائٽن ۽ شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي، ياد رهي ته سکر پوليس شهيد ڪانسٽيبل اڪرم چاچڙ جي شهادت ۾ ملوث ڌاڙيلن خلاف فوري ڪارروائي ڪندي، ايس ايس پي سکر احمد چوڌري جي اڳواڻي ۾ پوليس مقابلي دوران شهادت ۾ ملوث ڌاڙيل علي شير ميراڻي کي مارجي ويو، ان موقعي تي ايس ايس پي سکر احمد چوڌري چيو ته شهيد پوليس اهلڪار اڪرم چاچڙ جي قرباني رائيگان وڃڻ نه ڏني ويندي، شهيد جي رت جو بدلو فوري طور ورتو ويو آهي، هن وڌيڪ چيو ته اڪرم چاچڙ جهڙن بهادر جوانن جون قربانيون سکر پوليس جا حوصلا ڪمزور نه ٿيون ڪن، پر ڏوهاري عنصرن خلاف اسان جي عزم کي وڌيڪ مضبوط ڪن ٿيون.

بقايا عوامي سوچ 25

ته سندس مڙس منصور ڪوسو گذريل هڪ سال کان گهرياتين ماءُ، ڀيڻ، ڀاڄائي جي چوڻ تي مٿس تشدد ڪندو رهيو آهي. هن چيو ته گذريل ڏينهن مڙس ڪيس گهر جي ڪمري ۾ بند ڪري سخت مارڪٽ ڪئي، جنهن سبب سندس مٿو ڦاٽي پيو ۽ هوءَ رت ۾ ٻڏي وئي، ريشمان ڪوسو موجب جان بچائڻ لاءِ هوءَ گهر جي ڇت تان لهي پنهنجي ڀاءُ ضمير ڪوسو ۽ ماءُ حوران وٽ وڃي پناهه ورتي، ريشمان ڪوسو وڌيڪ الزام هنيو ته هوءَ پنهنجي ڀاءُ ضمير ڪوسو جي عيوضي ۾ پرڻيل آهي ۽ واقعي بعد ٻنهي ڌرين وچ ۾ جهيڙو ٿيو، جنهن دوران ضمير ڪوسو، امداد ڪوسو، وحيد ڪوسو، نعيم ڪوسو ۽ ظهير ڪوسو تي به مبينا تشدد ڪيو ويو، بعد ۾ دادو اي سيڪشن ٿاڻي تي بااثرن اسان جي زخمي 5 ڄڻن تي جهيڙي جو ڪوڙو ڪيس داخل ڪرائي کين لاڪ اپ ڪيو ويو احتجاج ڪندڙن دعويٰ ڪئي ته پوليس 17 هزار رپيا رشوت وٺڻ بعد پنجن ڄڻن کي آزاد ڪيو، ريشمان ڪوسو جو چوڻ هو ته هوءَ پورهيت خاندان سان تعلق رکي ٿي ۽ گهر جو خرچ گهرڻ تي به مڙس مبينا طور ڪيس تشدد ۽ تذليل جو نشانو بڻائيندو آهي، جنهن سبب سندس زندگي عذاب بڻجي وئي آهي. هن مڙس منصور ڪوسو، ڏير ياسين ڪوسو، سهري محمد منل ڪوسو ۽ ٻين کان جان جو خطرو هجڻ جو به الزام هنيو. پريس ڪانفرنس ڪندڙن آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي دادو کان مطالبو ڪيو ته واقعي جو نوٽيس وٺي مبينا تشدد ڪندڙن خلاف قانون موجب ڪارروائي ڪري مٿن ڪيس داخل ڪري کين انصاف ۽ تحفظ فراهم ڪيو وڃي.

بقايا عوامي سوچ 26

ي ان ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته حڪومت اقليتي برادري جي ڀلائي لاءِ هر ممڪن قدم کڻي رهي آهي. مندرن ۽ ٻين مذهبي هنڌن کي سهولتون فراهم ڪرڻ اولين ترجيح آهي سنڌ جي تقسيم ڪنهن به صورت برداشت نه ڪنداسين سنڌ صدين کان هڪ آهي هڪ رهندي ان وڌيڪ چيو ته ڀريا ڪماري جي بازيابي لاءِ سيڪنڊ جي آءِ ٽي ٺهي آهي جنهن ۾ سنڌ سان گڏ وفاقي ادارن جا ماڻهو شامل آهن اميد آهي ته جلد بهتر نتيجا نڪرندا. تيل جي اگهن ۾ واڌ جنگي صورتحال سبب ٿي آهي سنڌ حڪومت سدائين وفاق کان مطالبو ڪيو آهي ته تيل جي اگهن ۾ وڌ کان وڌ عوام کي رليف ڏنو وڃي ان وڌيڪ چيو ته پاڪستان پيپلزپارٽي هن وقت اول نمونو جو رول ادا ڪري رهيو آهي چاهي عوامي خدمت هجي پارليماني جمهوري هجن سدائين اڳيرو رهيو آهي

بقايا عوامي سوچ 27

آراضي شهر مان به سئي گئس جي لوڊشيڊنگ دوران گئس جا ميٽر چوري ٿيڻ لڳا، پاڪستان پريس ڪلب سيوهڻ جي ميمبر جاويد احمد ميمڻ جي گهر جو سئي گئس جو ميٽر رات جي وقت چور لاٿون ڪٽي سئي گئس جو ميٽر چوري ڪري کڻي ويا، هن وڌيڪ چيو ته مان صبح جو ڪمپلين داخل ڪرائڻ لاءِ سئي گئس آفيس سيوهڻ پڻ ويو هئس، پر اڄ ڇنڇر جو ڏينهن هئڻ ڪري سئي گئس جي آفيس بند هئي، جڏهن ته سيوهڻ ۾ ته گئس نه هجڻ جي ڪري گئس جي ميٽرن جي چوري عام جام ٿي وئي آهي پر هاڻي ٻين شهرن ۾ به گئس جي ميٽرن جي چوري شروع ٿي وئي آهي، خدارا ڪجهه عوام جو احساس ڪيو، سئي گئس جي لوڊشيڊنگ جي ٽائيم کي تبديل ڪيو، سئي گئس جي سپلاءِ جاري رکو ته جيئن شهرين جا گئس ميٽر چوري ٿيڻ کان بچي سگهن. ۽ جن ماڻهن جا گئس جا ميٽر چوري ٿي ويا آهن، انهن کي سئي گئس انتظاميه فري ۾ گئس جا ميٽر لڳرائي ڏئي، انهن کان ڪابه فيس نه ورتي وڃي، ۽ ايس ايس پي جامشورو، ڊي ايس پي سيوهڻ کان مطالبو ڪجي ٿو ته گئس ميٽر چوري ڪندڙ گروهه کي جلد کان جلد گرفتار ڪيو ته جيئن شهرين جا گئس ميٽر بچي سگهن.

بقايا عوامي سوچ 28

قعي جي مناسبت سان "سيرت رسول صلي الله عليه وآله وسلم ۽ انساني حقن" جي موضوع تي هڪ عظيم الشان، روح پرور ۽ پروقار تقريب منعقد ڪئي وئي. تقريب جا خاص مهمان اسسٽنٽ ڪمشنر مانجهند جناب اسد ڪريم صاحب ۽ ڊائريڪٽر هيومن رائٽس حيدرآباد ريجن جناب صدام حسين چانڊيو صاحب هئا. مهمانن جي اسڪولن ۽ شاگردن پاران نهايت گرمجوشي سان استقبال ڪيو ويو ۽ سنڌ جي ثقافت اجرڪ جا تحفا پيش ڪيا. تقريب جو باقاعده آغاز تلاوت ڪلام پاڪ سان ڪيو ويو. جنهن کان پوءِ ننڍن شاگردن نعت رسول مقبول صلي الله عليه وآله وسلم پيش ڪري محفل کي معطر ڪيو. مختلف ڪلاسن جي شاگردن سنڌي، اردو ۽ انگريزي ٻولين ۾ سيرت النبي صلي الله عليه وآله وسلم تي شاندار تقريرون ڪيون. هن موقعي تي اسڪول جي باني پروفيسر ڊاڪٽر سيد فرمان علي شاهه رضوي صاحب چيو ته اسان جو مقصد هن پسمانده علائقي ۾ غريب ٻارن کي سيرت النبي صلي الله عليه وآله وسلم جي روشني ۾ معياري تعليم ڏيڻ آهي. مهمان خاص اسسٽنٽ ڪمشنر جناب اسد ڪريم صاحب چيو ته سيرت النبي صلي الله عليه وآله وسلم ئي دنيا ۾ سڀ کان پهريون انساني حقن جو منشور آهي. ڊائريڪٽر هيومن رائٽس جناب صدام حسين چانڊيو صاحب چيو ته امام حسن پبلڪ اسڪول تعليم ۽ انساني حقن جي شعور لاءِ قابل تعريف ڪم ڪري رهيو آهي. هن موقعي تي مشهور محقق ۽ 35 ڪتابن جي مترجم ۽ ايڊيٽر جناب منور علي ڀٽ صاحب خصوصي شرڪت ڪئي ۽ خاص مهمانن کي پنهنجي ڇپيل ڪتابن جو تحفو پيش ڪيو. تقريب جي آخر ۾ اسڪول جي انهن ٻارن کي جن بورڊ جي امتحانن ۾ نمايان نمبر حاصل ڪيا هئا، خاص مهمانن هٿان ميڊل ۽ انعام پيش ڪيا ويا ۽ سندن حوصلا افزائي ڪئي وئي. تقريب ۾ علائقي جي معززين، والدين ۽ شاگردن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. آخر ۾ ملڪ جي سلامتي لاءِ دعا گهري وئي ۽ مهمانن کي اجرڪ جا تحفا پيش ڪيا ويا.

نمائندا گهرجن

هر خبر تي نظر
روزاني عوامي سوچ ڪراچي کي سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن مان رپورٽر گهرجن صحافت سان دلچسپي رکندڙ اداري سان رابطو ڪن.
رابطي لاءِ:
03072308754_03003924502

سجاول پرسان ڪارو ماڇي ڳوٺ ۾ تعليم ۽ بنيادي سهولتن جو بحران، اسڪول سالن کان بند، روڊ به تعمير نه ٿي سگهيو

سرڪاري اسڪول سالن کان بند هجڻ، اسڪول جي عمارت زبون حال ٿيڻ، فرنيچر جي کوٽ ۽ روڊ تعمير نه ٿيڻ خلاف سخت احتجاج

ڳوٺ ڪارو ماڇي ۾ سرڪاري اسڪول سال 2003ع ۾ منظور ٿيو هو پر افسوس سان اڄ ڏينهن تائين اسڪول باقاعده طور فعال نه ٿي سگهيو آهي

سنڌن چوڻ موجب اسڪول جي عمارت جي ڇت به ڪمزور ٿي چڪي آهي، جنهن سبب معصوم ٻارن جي حفاظت بابت ڳڻتي پيدا ٿي وئي آهي

سجاول (رپورٽ: محمد رفيق چنه) سجاول پرسان ڳوٺ ڪارو ماڇي جي رهواسين ڳوٺ ۾ سرڪاري اسڪول سالن کان بند هجڻ، اسڪول جي عمارت زبون حال ٿيڻ، فرنيچر جي کوٽ ۽ روڊ تعمير نه ٿيڻ خلاف سخت احتجاج ڪندي اعلي/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر1

سيد امير شاهه جيلاني رح پوٽو پيران پير عبدالقادر جيلاني رح جن جو ساليانو ٽن ڏينهن وارو عرس مبارڪ ميلو

درگاه جي خدمتگار غلام قادر جوکيو ۽ سندس فرزند حافظ صدام حسين جوکيو جي نگراني ۾ نهايت عقيدت ۽ احترام سان ملهايو پيو وڃي

حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جي ڏسيل واٽ تي هلڻ جي تلقين ڪندي 5 وقت نماز پڙهڻ سان گڏ غريب، مسڪين ماڻهن جي مدد ڪرڻ جي پڻ هدايت

ملڪ جي سلامتي، خوشحالي ۽ امن امان لاءِ خصوصي دعائون گهري پروگرام جي پڄاڻي تي مسلمان ملڪن جي سربراهن کان مطالبو ڪيو ويو

ٺٽو (رپورٽ واحدشورو) جنگشاهي لڳ درگاه حضرت سيد امير شاهه جيلاني رح پوٽو پيران پير عبدالقادر جيلاني رح جن جو ساليانو ٽن ڏينهن وارو عرس مبارڪ ميلو ڳجي شهر کان 8 ڪلو ميٽر جنگشاهي روڊ سنڌس آخري آرام گاهه تي درگاه ج/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر2

قديمي جامع مسجد مڪلي شهيد ٿيڻ جي خطري ۾، شهرين جو پُرامن احتجاج

مسجد جي ڪنهن به وقت شهيد ٿيڻ ۽ نمازين جي قيمتي جانين کي خطرو لاحق آهي

عيدين جون نمازون پڻ وڏي انگ ۾ نمازين جي شرڪت سان ادا ڪيون وڃن ٿيون

ٺٽو: (رپورٽ واحدشورو) قديمي جامع مسجد مڪلي شهيد ٿيڻ جي خطري ۾، شهرين جو پُرامن احتجاج مڪلي جي قديمي جامع مسجد سخت/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر3

ميرپورخاص پوليس سپر مدينه ويجهو موٽرسائيڪل ريسنگ ۽ ون ويلنگ خلاف وڏي ڪارروائي ڪئي

ميرپورخاص پوليس سپر مدينه ويجهو خطرناڪ موٽرسائيڪل ريسنگ ۽ ون ويلنگ خلاف وڏي ڪارروائي ڪئي

ريسنگ ۽ ون ويلنگ ۾ ملوث ڪيترن ئي نوجوانن کي گرفتار ڪري لاڳاپيل پوليس اسٽيشن منتقل ڪيو ويو

پوليس آپريشن ڊي ايس پي سٽي ميرپورخاص نعيم چاچڙ جي نگراني ۾ پوليس جي وڏي نفري سان ڪيو ويو

ميرپورخاص (بيوروچيف سومارسميجو) ميرپورخاص پوليس سپر مدينه ويجهو موٽرسائيڪل ريسنگ ۽ ون ويلنگ خلاف وڏي ڪارروائي ڪئي، ڪيترن ئي نوجوانن کي گرفتار ڪيو تفصيل موجب، ميرپورخاص پوليس سپر مدينه /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر4

ٺٽو پوليس پاران امن امان جي صورتحال برقرار رکڻ لاءِ ضلعي اندر سرچ اينڊ ڪومبنگ آپريشن

آءِ جي پي سنڌ جاويد عالم اوڍو ۽ ڊي آءِ جي پي حيدرآباد رينج طارق رزاق خان ڌاريجو جي حڪمن جي روشنيءَ ۾

ايس ڊي پي اوز جي نگرانيءَ هيٺ ضلعي ٺٽي جي مختلف علائقن ۾ سرچ اينڊ ڪومبنگ آپريشن ڪيو ويو

ان کان علاوه ڪيترن ئي شڪي ماڻهن جي سڃاڻپ ۽ تصديق پوليس جي جديد ٽيڪنيڪل سسٽم CRI ۽ تلاش سافٽ ويئر ذريعي ڪئي پئي وڃي

ٺٽو (رپورٽ واحدشورو) ٺٽو پوليس پاران امن امان جي صورتحال برقرار رکڻ لاءِ ضلعي اندر سرچ اينڊ ڪومبنگ آپريشن آءِ جي پي سنڌ جاويد عالم اوڍو ۽ ڊي آءِ جي پي حيدرآباد رينج طارق رزاق خان ڌاريجو جي حڪمن جي روشنيءَ ۾، ايس ا/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر5

جنگشاهي رنپٽاڻي ريلوي اسٽيشن پرسان مبينا غيرقانوني ريت ۽ بجري جي کوٽائي

غيرقانوني ريت ۽ بجري جي کوٽائي، ريلوي پل ۽ ٽريڪ کي خطرو، ڳوٺاڻن پاران ڪارروائي جو مطالبو

جنگشاهي ويجهو ڪوهستان 7/4 ۾ رنپٽاڻي ريلوي اسٽيشن پرسان مبينا طور ريت ۽ بجري جي غيرقانوني کوٽائي جو سلسلو جاري هجڻ جون شڪايتون سامهون آيون

جتان ٽرڪن ۽ ڊمپرن ذريعي ريت ۽ بجري ڪٽي وڪرو ڪرڻ جون سرگرميون جاري هجڻ جو ڳوٺاڻن الزام لڳايو آهي

جنگشاهي: (رپورٽر) جنگشاهي رنپٽاڻي ريلوي اسٽيشن پرسان مبينا غيرقانوني ريت ۽ بجري جي کوٽائي، ريلوي پل ۽ ٽريڪ کي خطرو، ڳوٺاڻن پاران ڪارروائي جو مطالبو جنگشاهي ويجهو ڪوهستان 7/4 ۾ رنپٽاڻي ريلوي اسٽيش/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر6

پوليس مقابلي دوران منشيات فروشي (ڪرسٽل آئس ڊيلر) ۾ ملوث جوابدار ڏوهه ۾ استعمال ٿيل پسٽل ۽ ڪرسٽل آئس سميت زخمي حالت ۾ گرفتار

ايس ايس پي ٺٽو عديل حسين چانڊيو جي هدايتن تي ڏوهاري عنصرن خلاف ڪارروائين جو سلسلو جاري آهي

پوليس ۽ جوابدارن وچ ۾ فائرنگ جي ڏي وٺ دوران هڪ جوابدار کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتو

گرفتار زخمي جوابدار جي سڃاڻپ بدنام زمانه منشيات فروش شمشاد ولد ناصر جوکيو، رهواسي نئين آبادي گهارو جي حيثيت سان ٿي آهي

ٺٽو (رپورٽ رپورٽ واحدشورو) ٺٽي ۾ پوليس مقابلو پوليس مقابلي دوران منشيات فروشي (ڪرسٽل آئس ڊيلر) ۾ ملوث جوابدار ڏوهه ۾ استعمال ٿيل پسٽل ۽ ڪرسٽل آئس سميت زخمي حالت ۾ گرفتار، ايس ايس پي ٺٽو عديل حسين /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر7

گولاڙچي ۾ مختلف مطالبن جي مڃتا لاءِ سنڌ ترقي پسند پارٽي جي بک هڙتالي ڪيمپ قائم

(ايس ٽي پي) جي اڳواڻن ۽ ڪارڪنن پاران گولاڙچي ۾ بک هڙتالي ڪيمپ قائم ڪئي وئي

راجا چانڊيو، ياسر سيال، گولاڙچي تعلقه صدر هارون شيخ، نظير مري، واجد چانڊيو ۽ ٻين ڪارڪنن شرڪت ڪئي

گولاڙچي (ساجد اقبال راجپوت) گولاڙچي ۾ مختلف مطالبن جي مڃتا لاءِ سنڌ ترقي پسند پارٽي جي بک هڙتالي ڪيمپ قائم گولاڙچي تعلقه اسپتال گولاڙچي ۾ صحت جون بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ، بدين ۾ دل جي اسپتال قائم ڪرڻ ۽ منشيات جي خاتمي سميت مختلف مطالبن جي مڃتا لاءِ سنڌ ترقي پسند پارٽي (ايس ٽي پي) جي اڳواڻن ۽ ڪارڪنن پاران گول/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر8

ڏوڪري تعلقي ۾ وياج خوري جو ڪاروبار ڏينهون ڏينهن وڌڻ لڳو

غريب ۽ پورهيت طبقو معاشي تباهي ۽ ذهني پريشانين جو شڪار

وياج خور ڪک پتي مان لک پتي بڻجي ويا، مهانگائي ۽ بيروزگاري سبب ضرورت مند ماڻهو وياجين جي چنگل ۾ ڦاسڻ لڳا

ڏوڪري (رپورٽر) ڏوڪري تعلقي ۾ وياج خوري جو ڪاروبار ڏينهون ڏينهن وڌڻ لڳو، غريب ۽ پورهيت طبقو معاشي تباهي ۽ ذهني پريشانين جو شڪار، جڏهن ته وياج خور ڪک پتي مان لک پتي بڻجي ويا، مهانگائي ۽ بيروزگاري سبب /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر9

عبدالرحيم جوکيو کي پهلي پار عمري جي سعادت حاصل ڪرڻ تي مبارڪباد

سيد اياز علي شاهه شيرازي، عبدالرحيم جوکيو سان ملاقات

ڪيس عمري جي سعادت حاصل ڪرڻ تي دل جي گهراين سان مبارڪباد پيش

جنگشاهي: (رپورٽر) جنگشاهي پاڪستان پيپلز پارٽي جي ايم اين اي سيد اياز علي شاهه شيرازي، جنگشاهي پريس ڪلب جي صدر عبدالر/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر19

ڊويزنل ڪمشنر شهمير خان ڀٽو جي صدارت هيٺ ڪمشنر ڪميٽي هال ۾ هڪ گڏجاڻي

پوليو ٽيمن کي پوليو مهم کي ڪامياب بڻائڻ لاءِ نئين مائڪرو پلان بابت آگاهي ڏني وڃي

فيلڊ ۾ ڪم ڪندڙ ٽيمن جي مهم دوران مڪمل نگراني ڪئي وڃي ۽ هدايت ڪئي

ميرپورخاص (بيوروچيف سومارسميجو) پوليو مهم جي تيارين ۽ انتظامن جو جائزو وٺڻ لاءِ ڊويزنل ڪمشنر شهمير خان ڀٽو جي صدارت هيٺ /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر18

ڊاڪٽر شام سندر ڪي ايڊواڻي مٽياري پهچي ڪجهه ڏينهن اڳ پوجا پاٺ دوران ٻڏي فوت ٿي ويل ٽن ڄڻن جي وارثن سان تعزيت

متاثر خاندانن جي مالي سهائتا لاءِ 2 لک رپيا جو اعلان ڪيو

ان موقعي تي ڊاڪٽر شام سندر ڪي. ايڊواڻي فوت ٿيلن جي وارثن سان همدردي جو اظهار

مٽياري (رپورٽر محمد حنيف ميمڻ) وزيراعليٰ سنڌ جو اقليتي معاملن بابت خاص معاون ۽ سنڌ اويڪيو ٽرسٽ پراپرٽي بورڊ جو چيئرمين ڊاڪٽر/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر17

ٻائيجي شريف جي ضمني چونڊ واري عمل کي تڪراري بڻائڻ جون ڪوششون بند ڪيون وڃن: جي يو آءِ

چونڊ واري عمل تي اثرانداز ٿيڻ جي ڪوشش تي جمعيت علماءِ اسلام ضلعي سکر جي اڳواڻن سخت ڳڻتي جو اظهار

سکر (بيوروچيف قاسم بيگ ملڪ) پنوعاقل: ٻائيجي شريف جي ضمني چونڊ واري عمل کي تڪراري بڻائڻ جون ڪوششون بند ڪيون وڃن، ريٽرننگ/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر16

ڪوٽ غلام محمد ۾ ٽيون ساليانو ختمِ نبوت ﷺ جلسو

ڪوٽ غلام محمد ۾ ٽيون ساليانو ختمِ نبوت ﷺ جلسو، عالمن ۽ شهرين جي وڏي انگ ۾ شرڪت

سموري انسانيت لاءِ خصوصي دعا ڪرائي وئي، جنهن سان جلسو عقيدت ۽ احترام واري ماحول ۾ اختتام پذير ٿيو

ڪوٽ غلام محمد (رپورٽ عبدالحميد ڪوسو): ڪوٽ غلام محمد ۾ قائم خاني هال جي سامهون ٽيون ساليانو ختمِ نبوت ﷺ جلسو مذه/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر15

تاريخي شمع گرائونڊ خراب حالت ۾ آهي، فوري طور تي بحالي ۽ فنڊ جاري ڪرڻ جو مطالبو

تاريخي شمع گرائونڊ ڪافي عرصي کان خراب حالت ۾ آهي. گرائونڊ جا گول پوسٽ پڻ ڊهي پيا آهن

جنهن جي ڪري راندين جون سرگرميون متاثر ٿي رهيون آهن

ميرپورخاص (بيوروچيف سومارسميجو) تاريخي شمع گرائونڊ خراب حالت ۾ آهي. فوري طور تي بحالي ۽ فنڊ جاري ڪرڻ جو مطالبو آهي. تفصيل/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر14

3 نامعلوم ڦورن هٿيارن جي زور تي عرفان ٻاريجو، عبدالعزيز ٻاريجو کي يرغمال بڻائي تشدد جو نشانو بڻائي ڦر

اوڏيرولال اسٽيشن ٿاڻي جي حد ۽ فاضلاڻي پوسٽ آس پاس چورين ڦورن روز جا معمول بڻيل

ڦورن خلاف ڪارروائي ڪري ڦريل سامان واپس ڪرائي هتان جي رهواسين تحفظ فراهم ڪيو وڃي

اوڏيرولال (رپورٽ، ثاقب نور ساهووال) اوڏيرولال اسٽيشن ٿاڻي جي حد فاضلاڻي موري روڊ تي 3 نامعلوم ڦورن هٿيارن جي زور تي عرفان ٻاريجو ع/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر13

حيدرآباد روڊ تي پاڻي نيڪال لاءِ عارضي ڊرينيج سسٽم جي انسٽاليشن، شڪايتن جي حل جو يقين ڏياريو

هاءِ ڪورٽ جي حڪمن موجب شهر ۾ تجاوزات خلاف ڪارروائي جاري آهي: ميئر

حيدرآباد روڊ تي پاڻي نيڪال جي مسئلن کي حل ڪرڻ لاءِ ڊرينيج پائپ لڳايا پيا وڃن

ميرپورخاص (بيوروچيف سومارسميجو) حيدرآباد روڊ تي پاڻي نيڪال لاءِ عارضي ڊرينيج سسٽم جي انسٽاليشن، شڪايتن جي حل جو/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر12

بلاول ڀٽو زرداري جي 38 هين جنم ڏينهن جو ڪيڪ ڪاٽيو ويو

پروگرام پاڪستان پيپلز پارٽي جي عهديدارن ورڪرن شرڪت ڪيي

پروگرام جي شروعات ڪلام پاڪ عبدالرزاق خاصخيلي پڙهي ڪيو

ڪوٽ غلام محمد (رپورٽ) ڪوٽ غلام محمد پرڳڻي هائوس تي پاڪستان پيپلز پارٽي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي 38 هين جنم / ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر11

آل سنڌ لائرز ڪنوينشن، 19 سيپٽمبر تي ميرپورخاص ۾ عدالتي ڪم جو مڪمل بائيڪاٽ

آل بار نمائندن جي ڪانفرنس جي فيصلي جي روشني ۾ سڄي صوبي ۾ عدالتي ڪم معطل ڪرڻ جي اپيل

منعقد ڪيل آل سنڌ لائرز ڪنوينشن سي پي ايل سي پارڪنگ، سٽي ڪورٽ ڪراچي ۾ صبح 11 وڳي منعقد ٿيندو

ميرپورخاص (بيوروچيف، سومارسميجو) آل سنڌ لائرز ڪنوينشن، 19 سيپٽمبر تي ميرپورخاص ۾ عدالتي ڪم جو مڪمل بائيڪاٽ. ميرپور/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر10

حاجي سومار دل، حاجي علي محمد دل، حاجي حسن علي دل ۽ دل برادري پاران پيپلزپارٽي ضلع سجاول جي قيادت جي مان ۾ شاندار آجياڻو ڏنو ويو

ڊاڪٽر اقبال احمد ميمڻ، پ پ جي سرگرم اڳواڻ ڀاءُ عبداللطيف ميمڻ، ايم پي اي ادي هير سوهو صاحبه جن شرڪت

ميزبان پاران آيل معززين جو گلن جي ورکا سان شاندار استقبال ڪري سنڌ جي ثقافتي روايت بوسڪي جا پٽڪا ٻڌرائي لنگين جا تحفا پيش ڪيا ويا

فقير محمد علي خواجہ، ڏاڏا شورو، جنيدميمڻ، عبدالله پرهياڙ، منصور موسيٰ لغاري، سائين عبدالشڪور لوهار، ارسلان ميمڻ، لونگ ۽ ٻيا گڏ هئا

سجاول (رپورٽ امتياز ميمڻ) ڳوٺ سومار دل ۾ وڏيرو حاجي سومار دل، حاجي علي محمد دل، حاجي حسن علي دل ۽ دل برادري پاران پيپلزپارٽي ضلع سجاول جي قيادت جي مان ۾ شاندار آجياڻو ڏنو ويو جنهن جا مهمان خاص صوبائي/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر20

گهرياتين کي مبينا موت مار ڌمڪيون، 4 ورهين جي نينگري بيهوش، تحفظ لاءِ دادو پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس

سندس سس حوران ڪوسو ۽ سالو ضمير ڪوسو گذريل هڪ سال کان گهرواري ريشمان کي ورغلائي گهر جو ماحول خراب ڪري رهيا آهن

گذريل ڏينهن گهر پهچڻ تي خبر پئي ته ريشمان گهر مان نڪري وئي آهي

جنهن بعد ضمير ڪوسو، امداد ڪوسو، وحيد ڪوسو، نعيم ڪوسو، ظهير ڪوسو ۽ 5 نامعلوم هٿيارٻندن گهر تي حملو ڪري ڪين مارڻ جون ڌمڪيون ڏنيون

دادو (رپورٽ: محمد رفيق چنه) مونڊر ناڪو دادو جي رهواسي حاجي مٺل ڪوسو، سنڌ جي راڳي منصور ملاڻي ڪوسو ۽ ياسين ڪوسو دادو پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي الزام هنيو آهي ته سندس سس حوران ڪوسو ۽ سالو ضمير ڪوسو/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر21

جميل احمد سومرو پاران گورنمينٽ ووڪيشنل اسڪول فار گرلز لاڙڪاڻي کي سرڪاري بس جي سهولت فراهم

جميل احمد سومرو بس جي چاٻي اسڪول جي هيڊ مسٽريس شبروز سومرو حوالي ڪئي

اسٽيوٽا (STEVTA) جي ريجنل ڊائريڪٽر مريد حسين ڪڪراٽي پڻ موجود هو

لاڙڪاڻو (رپورٽ عبدالستار سيال) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي هدايتن تي لاڙڪاڻي سٽي جي ايم پي اي جميل احمد /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر22

ٻه ڏينهن اڳ مبينا طور رولو گولي لڳڻ سبب زخمي ٿيل پورهيت علاج دوران زخمن جا سور نه سهندي فوت

لاڙڪاڻي شهر جي الهه آباد ٿاڻي جي حد الهه آباد پاڙي ۾ ٻه ڏينهن اڳ مبينا طور رولو گولي لڳڻ سبب 40 سالن جو پورهيت ابراهيم هليو سخت زخمي ٿي پيو

جنهن کي سندس وارثن ڳڻتي جوڳي حالت ۾ ڪٺائي شهر جي ٽراما سينٽر پهچايو، جتي ڊاڪٽرن پاران زخمي پورهيت جو علاج جاري هيو

رولو گولي لڳڻ سبب فوت ٿي ويل پورهيت انتهائي غريب مسڪين هيو، جيڪو پنهنجي گهرياتين جي ڪفالت ڪندڙ واحد فرد پڻ هيو

لاڙڪاڻو (رپورٽ عبدالستار سيال) لاڙڪاڻي ۾ ٻه ڏينهن اڳ مبينا طور رولو گولي لڳڻ سبب زخمي ٿيل پورهيت علاج دوران زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو، ان ڏس ۾ لاڙڪاڻي شهر جي الهه آباد ٿاڻي جي حد الهه آباد پاڙي ۾ ٻه ڏينهن اڳ / ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر23

سکر: شهيد پوليس ڪانسٽيبل اڪرم چاچڙ جي جنازي نماز ادا، سرڪاري اعزاز سان مٽي ماءُ حوالي

سکر: شهيد پوليس ڪانسٽيبل اڪرم چاچڙ جي جنازي نماز ادا، سرڪاري اعزاز سان مٽي ماءُ حوالي

رينجرز جا آفيسر، سينيئر پوليس آفيسر، شهيد جي وارثن، مٽن مائٽن ۽ شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي

سکر پوليس شهيد ڪانسٽيبل اڪرم چاچڙ جي شهادت ۾ ملوث ڌاڙيلن خلاف فوري ڪارروائي

سکر (بيورو چيف قاسم بيگ ملڪ) فرض جي ادائيگي دوران شهادت جو رتبو ماڻيندڙ پوليس ڪانسٽيبل اڪرم چاچڙ جي جنازي نماز سندس اباڻي ڳوٺ دڙي چاچڙ، ضلعي گهوٽڪي ۾ ادا ڪئي وئي، جنهن ڪانپوءِ ڪيس مڪمل س/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر24

دادو جي رهواسڻ ريشمان ڪوسو پنهنجي ماءُ حوران ڪوسو، ڀاءُ ضمير ڪوسو ۽ ٻن نياڻين سميت احتجاجي مظاهرو

گذريل ڏينهن مڙس کيس گهر جي ڪمري ۾ بند ڪري سخت مارڪٽ ڪئي، جنهن سبب سندس مٿو ڦاٽي پيو ۽ هوءَ رت ۾ ٻڏي وئي

ريشمان ڪوسو موجب جان بچائڻ لاءِ هوءَ گهر جي ڇت تان لهي پنهنجي ڀاءُ ضمير ڪوسو ۽ ماءُ حوران وٽ وڃي پناهه ورتي

هوءَ پنهنجي ڀاءُ ضمير ڪوسو جي عيوضي ۾ پرڻيل آهي ۽ واقعي بعد ٻنهي ڌرين وچ ۾ جهيڙو ٿيو

دادو (رپورٽ: محمد رفيق چنه) دادو شهر جي عزيزآباد ڪالوني جي رهواسڻ ريشمان ڪوسو پنهنجي ماءُ حوران ڪوسو، ڀاءُ ضمير ڪوسو ۽ ٻن نياڻين سميت دادو پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪرڻ بعد پريس ڪانفرنس ڪندي الزام هني/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر25

اڏيرولال سنڌ جي وڏي وزير جو خاص معاون ايم پي اي ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي، اوڏيرولال پهتو

اقليتي امور سنڌ پاران اڏيرو لال مندر. لاءِ فراهم ڪيل سولر سسٽم جو افتتاح ڪيو ويو

اقليتي امور سنڌ پاران اڏيرو لال مندر. لاءِ فراهم ڪيل سولر سسٽم جو افتتاح ڪيو ويو

سنڌ جي تقسيم ڪنهن به صورت برداشت نه ڪنداسين سنڌ صدين کان هڪ آهي هڪ رهندي

اوڏيرولال (رپورٽ، ثاقب نور ساهووال) اڏيرولال سنڌ جي وڏي وزير جو خاص معاون ايم پي اي ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي . اوڏيرولال پهتو. اقليتي امور سنڌ پاران اڏيرو لال مندر. لاءِ فراهم ڪيل سولر سسٽم جو افتتاح ڪيو ويو ان موقعي ت/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر26

سيوهڻ شهر ۾ سئي گئس نه هئڻ ڪري رات جو گئس ميٽر چوري ٿيڻ جو سلسلو جاري ۽ ساري

شهرين پاران سئي گئس جي ايس ڊي او سيوهڻ کان سيوهڻ شهر ۾ سئي گئس جي پراڻين لائينن ۾ سپلاءِ جاري ڪرڻ جو مطالبو

سيوهڻ شهر ۾ ته سئي گئس جا ميٽر چوري ٿيڻ لڳا پر گذريل رات آراضي شهر مان به سئي گئس جي لوڊشيڊنگ دوران گئس جا ميٽر چوري ٿيڻ لڳا

سيوهڻ (رپورٽر) سيوهڻ شهر ۾ سئي گئس نه هئڻ ڪري رات جو گئس ميٽر چوري ٿيڻ جو سلسلو جاري ۽ ساري آهي. سئي گئس انتظاميه سيوهڻ ڪوبه انتظام ڪرڻ ۾ ناڪام شهرين پاران سئي گئس جي ايس ڊي او سيوهڻ کان سيوهڻ شهر ۾ سئي گئس جي پراڻين لائينن ۾ سپلاءِ جاري ڪرڻ جو مطالبو. سيوهڻ شهر ۾ ته سئي گئس جا ميٽر چوري ٿيڻ لڳا پر گذريل رات /ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر27

منظورآباد ۾ عيد ميلادالنبي صلي الله عليه وآله وسلم جي تقريب

امام حسن پبلڪ اسڪول تعليم ۽ انساني حقن جي شعور لاءِ قابل تعريف ڪم ڪري رهيو آهي: صدام حسين

سنڌ جي ثقافت اجرڪ جا تحفا پيش ڪيا. تقريب جو باقاعده آغاز تلاوت ڪلام پاڪ سان ڪيو ويو

جامشورو (رپورٽر) منظورآباد. حڪومت سنڌ ۽ سنڌ ايجوڪيشن فائونڊيشن جي سهڪار سان هلندڙ تعليمي اداري امام حسن پبلڪ اسڪول ڳوٺ امداد علي ڪوسو، منظورآباد ۾ اڄ عيد ميلادالنبي صلي الله عليه وآله وسلم جي پرنور مو/ ڏسو صفحو 3 بقايا نمبر28